

birlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ · BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ · MART-NİSAN 2020 · SAYI: 191

**HALKIN SESİNE KULAK VERİN,
YAŞAMSAL TALEPLERİ KARŞILAYIN!**

Bu Sayıda

Geçtiğimiz Aralık ayında Çin'de başlayan Koronavirüs Salgını, Mart ayından itibaren tüm dünyayı etkileyen bir pandemiye dönüştü. Hızla yayılan ve henüz tedavisi bulunmayan salgın hastalık, hepimizin hayatını köklü biçimde değiştirdi. Restoranlardan berberlere, sinema salonlarından eğlence yerlerine kadar pek çok işyeri kapatıldı. Spor müsabakaları, sosyal etkinlikler, genel kurullar durduruldu. Nüfusun neredeyse üçte birini oluşturan 65 yaş üstü ve 20 yaş altı kesimin sokağa çıkması yasaklandı.

Tüm halk kendi olanakları ve dayanışma ağlarıyla salgınla mücadele etmeye çalışırken, siyasi iktidar HDP'li Belediyelere Kayyum atayarak, Kanal İstanbul İhalesi düzenleyerek, doğal koruma alanlarını imara açarak bu süreci kendisi için fırsata çevirdi. Uyuşturucu kaçakçılarını salıveren infaz yasasından çalışanların kazanılmış haklarını elinden alan iş kanunu düzenlemesine, yangınlara müdahalede kullanılan Türk Hava Kurumu uçaklarının satışından Salda Gölü'nün yağmalanmasına, DSİ kanununda değişiklik yapılarak su kaynaklarının özelleştirme yoluyla kişi ve şirketlere devredilmek istenmesine kadar pek çok düzenlemenin yangından mal kaçırıcısına yapılmasına tanıklık ettik.

Bu sayımızda çoğunlukla evde kalarak geçirdiğimiz yoğun salgın günlerinde yürüttüğümüz faaliyetlere, açtığımız davalara ve yaptığımız açıklamalara yer veriyoruz. İyi okumalar...

birlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ

İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR • YAYGIN SÜRELİ YAYIN
1.500 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. No:19/1 Yenişehir 06650 ANKARA
Tel: (312) 418 12 75 • Faks: (312) 417 48 24
www.tmmob.org.tr • tmmob@tmmob.org.tr
facebook.com/tmmob1954
twitter.com/TMMOB1954

TMMOB ADINA SAHİBİ ve
SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ

Emin KORAMAZ

BASKI

Ankamat Matbaacılık San. Ltd. Şti.
1333 Cadde 1344 Sokak No:60
İvedik Organize Sanayi-ANKARA
Tel: (312) 394 54 94 • Sertifika No: 13256

BASKI TARİHİ
MA 2020

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR

HER 3 MART'TA DEDIĞİMİZ GİBİ; EMEKÇİLERİN HAYATI DAHA FAZLA KAR İÇİN FEDA EDİLEMEZ! 3

TMMOB KADIN ÇALIŞMA GRUBU: DAHA İYİ BİR GELECEK KADINLARLA MÜMKÜN OLACAK... 9

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: HALKIN SESİNE KULAK VERİN, YAŞAMSAL TALEPLERİ KARŞILAYIN! 11

HALKIN İRADESİNİ HEDEF ALAN KAYYUM ATAMALARINI KINIYORUZ 13

DİSK, KESK, TMMOB VE TTB'Lİ KADINLARDAN AÇIKLAMA: KADINA YÖNELİK ŞİDDETE SON 18

ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ'NİN UYGULANMASI DEVLETİN VE TOPLUMUN SORUMLULUĞUDUR! 23

HABERLER

TMMOB TARAFINDAN ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞINA YAPI RUHSATI STANDARTLARINA İLİŞKİN 3. KEZ YAZI GÖNDERİLDİ 27

TMMOB YAPI RUHSAT FORMLARINDA HUKUK MÜCADELESİNİ KAZANDI 28

TMMOB VE ODALARDAN KANAL İSTANBUL PROJESİ KAPSAMINDA YAPILAN İHALEYE DAVA AÇILDI 29

TMMOB, KANAL İSTANBUL PROJESİ İÇİN HAZIRLANAN PLAN DEĞİŞİKLİĞİNE DAVA AÇTI 31

İKK HABERLERİ

İZMİR EMEK VE DEMOKRASİ GÜÇLERİ: SALGINA KARŞI ACİL EYLEM PLANI ÇAĞIRIMIZDIR 32

TMMOB-DİSK-KESK-TTB ANKARA BİRİMLERİ: ANKARA SERBEST MUHASEBECİ VE MALİ MÜŞAVİRLER ODASI'NIN YANINDAYIZ! 33

TMMOB İSTANBUL İKK: KANAL'A DEĞİL SAĞLIĞA BÜTÇE 34

TMMOB AYDIN İKK: ASANSÖR KONTROL HİZMETİ RANTÇI DEĞİL HALKÇI OLMALIDIR 35

TMMOB ANKARA İKK: BİLİRKİŞİLER: "1/100.000 ÖLÇEKLİ 2038 ANKARA ÇEVRE DÜZENİ PLANI KAMU YARARINA, ŞEHİRCİLİK VE PLANLAMA İLKELERİNE AYKIRIDIR" 37

TMMOB İSTANBUL İKK: "COVID-19 SALGININA KARŞI TOPLUM HİZMETİNDE MÜHENDİSLİK, MİMARLIK VE ŞEHİR PLANCILIĞI İÇİN ÜYELERİMİZE ÇAĞIRIMIZDIR!" 39

TMMOB GAZİANTEP İKK: HALKIN; AKKENT CAMİİ İNŞAATININ TAMAMLANMASINDAN ÇOK, COVID-19 BELASINDAN KURTULMAYA İHTİYACI VARDIR!... 40

TMMOB ANKARA İKK: ANKARA'DA PANDEMİ DÖNEMİNİ FIRSATA ÇEVİREREK GERÇEKLEŞTİRİLEN KAMU YARARINA AYKIRI TÜM UYGULAMALARIN TAKİPÇİSİYİZ 41

TMMOB İSTANBUL İKK: 'KANAL İSTANBUL ARAZİSİ' HABERİNE HAPİS TALEBİNE KARŞI HABER ALMA HAKKIMIZI SAVUNALIM! 43

TMMOB DENİZLİ İKK: TAVAS-AVDAN TERMİK SANTRALİNE HAYIR! 47

TMMOB VAN İKK BAŞKALE DEPREM İNCELEME RAPORUNU YAYIMLADI 50

HER 3 MART'TA DEDIĞİMİZ GİBİ; EMEKÇİLERİN HAYATI DAHA FAZLA KAR İÇİN FEDA EDİLEMEZ!

İş cinayetlerine dikkat çekmek için ilki 2013 yılında düzenlenen "TMMOB 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü"nde İKK'ların bulunduğu kentlerde kitlesel basın açıklamaları gerçekleştirilerek "İş Cinayetlerine ve İşçi Katliamlarına HAYIR" denildi.

ADANA:

Adana'da Makina Mühendisleri Odası Adana Şubesinde saat 12.30'da gerçekleştirilen basın açıklamasıyla İş Cinayetlerine Dur denildi. Açıklamayı Adana İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Erol Salman okudu.

ANTALYA:

Antalya'da Mimarlar Odası Antalya Şubesi Mehmet Özkurt konferans salonunda gerçekleşen basın açıklamasını Antalya İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Özge Köksal okudu.

ANKARA:

Ankara'da TMMOB Makina Mühendisleri Odasında düzenlenen basın açıklamasını Ankara İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Özgür Topçu okudu.

AYDIN:

3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü dolayısıyla 18.00'de Makina Mühendisleri Odası Aydın şubesinde bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama metni Aydın İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Necdet Evlimoğlu tarafından okudu.

BATMAN:

Batman'da 2 Mart 2020 tarihinde gerçekleştirilen basın açıklaması Mimarlar Odası Batman İl Temsilciliğinde yapıldı. Açıklama metni Batman İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Eyyüp Yağız tarafından okundu.

BOLU:

Makina Mühendisleri Odası Bolu il Temsilciliğinde gerçekleştirilen 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü açıklaması, İKK Sekreteri Murat Ataman tarafından okundu.

BURSA:

TMMOB Bursa İKK'nın BAOB yerleşkinde gerçekleştirdiği basın açıklamasını TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Ferudun Tetik okudu.

DENİZLİ

Denizli'de saat 15.00'te Makina Mühendisleri Odası Denizli şubesi Acar Konferans salonunda İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü dolayısıyla basın açıklaması ve forum gerçekleştirildi. basın açıklaması metni Denizli İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Mehmet Sarıca tarafından okundu. Forumda Bülent Çarşıbaşı, Erol Alkış ve Cahit Hiçyılmaz konuşmacı olarak yer aldılar.

DİYARBAKIR:

TMMOB Diyarbakır İKK'nın Maden Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesinde gerçekleştirdiği basın

açıklamasını TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Doğan Hatun okudu.

EDREMIT:

Mimarlar Odası Edremit İlçe Temsilciliğinde gerçekleştirilen 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü açıklaması Edremit İlçe Koordinasyon Kurulu Sekreteri Mustafa Akal tarafından okundu.

ESKİŞEHİR:

TMMOB Eskişehir İl Koordinasyon Kurulu, Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesinde yaptığı basın toplantısıyla 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü dolayısıyla "İş Cinayetlerine Dur!" dedi. Açıklamayı TMMOB Eskişehir İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Neşet Aykanat okudu.

İZMİR:

TMMOB 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Gününde TMMOB İzmir İKK tarafından 3 Mart 2020'de yapılan açıklama İKK Sekreteri Melih Yalçın tarafından okundu.

KIRKLARELİ:

TMMOB 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Gününü" nedeniyle, TMMOB Kırklareli İKK tarafından 3 Mart 2020 saat 17.45'de kapalı salon basın toplantısı/ basın açıklaması yapıldı. Açıklama öncesi Kırklareli İKK Sekreteri Dr. Erol Özkan tarafından ülkedeki gündeme yönelik değerlendirmelerde bulunuldu ve ardından İnşaat Mühendisi Erdem ERDİN tarafından okunan basın metni kamuoyu ile paylaşıldı.

KOCAELİ:

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Gününde İzmit Sabri Yalım Parkında (İnsan Hakları Parkı) kitlesel basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamayı İKK sekreteri Murat Kürekçi okudu.

MALATYA:

TMMOB Malatya İl Koordinasyon Kurulu, İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Gününde Malatya'da bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamayı İKK sekreteri Erdal Yavaş okudu.

MARDİN:

İnşaat Mühendisleri Odası Mardin İl Temsilciliğinde 2 Mart 2020'de gerçekleşen açıklamayı Mardin İl Koordinasyon Kurulu sekreteri Mehmet Aslan okudu.

MERSİN:

TMMOB 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü nedeniyle kamuoyuyla paylaşılan basın açıklaması Mersin İl Koordinasyon Kurulu sekreteri Seyfettin Atar tarafından saat 12.30'da okundu.

RİZE:

2 Mart 2020'de saat 18.00'de Makina Mühendisleri Odası şubesinde gerçekleşen açıklamayı Rize İl Koordinasyon Kurulu sekreteri Metin Bıçakçı okudu.

SAMSUN:

Samsun İl Koordinasyon Kurulu 3 Mart'ta bir basın açıklaması yaparak İş cinayetlerini kınadı. Açıklama Samsun İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri İshak Memişoğlu tarafından okundu.

VAN:

Van'da gerçekleştirilen basın açıklamasını Van İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri İsmet Bilmez okudu.

ZONGULDAK:

2 Zonguldak Maden Mühendisleri Odası'nda düzenlenen basın toplantısında açıklamayı Zonguldak İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Erdoğan Kaymakçı okudu.

**EMEKCİLERİN HAYATI DAHA FAZLA KAR İÇİN
FEDA EDİLEMEZ,****İŞ CİNAYETLERİNE SON**

Bundan tam 28 yıl önce 3 Mart 1992 tarihinde, Zonguldak Kozlu Kömür Ocağında meydana gelen grizu patlamasında 263 emekçi hayatını kaybetti. TMMOB, Ülkemizdeki iş cinayetlerine dikkat çekebilmek, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin önemini vurgulamak için 3 Mart tarihini, "İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü" olarak ilan etmiştir. Kozlu'dan günümüze iş cinayetlerinde hayatını kaybeden emekçileri saygıyla anıyoruz.

Aradan yıllar geçti, 2020'ler Türkiye'sinde emekçiler, işyerlerinde can vermeye devam ediyor. Her yıl, Kozlu faciasında kaybettiğimiz yurttaşlarımızın en az 6 katı iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor.

İşyerlerinde insanlar ölüyor; işverenler ve devlet ölümleri seyrediyor. Önlem almayan işverenlere yaptırım uygulanmıyor, işyerleri yıllardır, işçi sağlığı, iş güvenliği yönünden denetlenmediği gibi, ölümlü iş kazalarının olduğu işyerlerinde, iş kazalarını incelemek üzere bile iş müfettişi görevlendirmiyor. Her gün en az 5 işçinin işyerlerinde iş cinayetlerinde hayatını kaybetmesi artık haber niteliği bile taşıyor. Hükümet yetkililerinin iş cinayetleri ile ilgisi baş sağlığı dilemeninin ötesine geçmiyor.

Ülkemizde iş kazası ve meslek hastalıklarına ilişkin istatistikler SGK tarafından tutularak kamuoyu ile paylaşılmaktadır. En son 2017 yıllarına ilişkin veriler açıklanmıştır. 2020 yılı Mart ayına gelinmiş olmasına rağmen 2018 ve 2019 yıllarına ait veriler kamuoyu ile paylaşılmamıştır.

SGK tarafından 2017 yılına kadar açıklanan istatistiklere göre;

- 2012 yılında 74.871 kazada 744 emekçi,
- 2013 yılında 191.389 kazada 1.360 emekçi,
- 2014 yılında 221.336 kazada 1.626 emekçi,
- 2015 yılında 241.547 kazada 1.252 emekçi,
- 2016 yılında 286.068 kazada 1.405 emekçi,
- 2017 yılında 359.766 kazada 1.636 emekçi,

İş cinayetlerinde hayatını kaybetti. 2017 yılında bir önceki yıla göre iş kazası sayısı %25 oranında, iş kazaları sonucu ölüm % 16 oranında artmıştır. 2017 yılına kadar açıklanan rakamların seyrine baktığımızda henüz açıklanmamış 2018 ve 2019 verileri korku

uyandırmaktadır. Bu verilerin SGK tarafından açıklanamamasının sebebi nedir? Ülkemizde emekçilerinin hayatlarının önleyici çalışmalardan daha ucuz olduğu kamuoyundan gizlenmek mi istenmektedir? Bir kez daha Sosyal Güvenlik Kurumu'nu göreve, emekçilerin hayatını ilgilendiren bu bilgileri kamuoyu ile paylaşmaya davet ediyoruz!

2012 yılında, "iş sağlığı güvenliğinde devrim" söylemleri ile 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu çıkartıldı. 2012 yılından bu yana iş kazaları ve ölümlerde azalma bir yana, hem kaza sayısı hem de ölümler arttı. 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Yasasında "işyerlerinde iş sağlığı güvenliğinin sağlanması işveren yükümlülüğündedir" denilmesine rağmen, uygulamada iş sağlığı güvenliği hizmetleri hem piyasalaştırıldı hem de sorumluluk iş güvenliği uzmanlarının omzuna yüklendi. Her kazadan sonra mutlaka iş güvenliği uzmanları gözaltına alındı, hatta tutuklandı. Oysa 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8. Maddesinde de belirtildiği üzere, iş güvenliği uzmanlığı hizmeti "İşverene iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda rehberlik ve danışmanlık yapmak"; yine Kanunun 6. Maddesi gerekçesinde belirtildiği üzere de işverene "profesyonel yardım" kapsamındadır. Bu hükümlere rağmen ikincil mevzuatta iş güvenliği uzmanının görev kapsamını rehberlik dışında değerlendiren hükümler değiştirilmelidir. İş Güvenliği Uzmanları; işverenin yapmadığı veya yapamadığı çalışmaların takipçisi ve sorumlusu olmamalıdır.

Bu anlayışla, iş güvenliği uzmanları ve meslektaşlarımızın iş yeri kaynaklı kazalara meslek ve hastalıklarına yakalanmadığını, etkilenmediğini düşünmek, kamuoyuna böyle yansımaya sebep olmak akıl dışıdır. İşverenin ihmali, devletin üzerine düşeni yapmaması nedeniyle, uzmanlar ve meslektaşlarımız da tüm emekçilerle aynı kaderi paylaşmaktadır. Sadece bu yıl basına yansıyan haberlerde meslektaşlarımızın yüksekte düşme, elektrik çarpması, yük altında kalma, iş makinesi altına kalma, mekanik arızalar sebebiyle yaşamlarını kaybettiklerini, sakat kaldıklarını görmekteyiz.

Bu nedenle, çalışma yaşamı düzenleyen yasa yalnızca 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'ndan ibaret sayılmamalıdır. Çalışma yaşamı, başta 4857 sayılı İş Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu olmak üzere birçok yasa ile biçimlendirilmektedir. 2003 yılında yürürlüğe konulan 4857 sayılı yasa ile çalışma yaşamı tamamen esnekleştirilmiş, işlerin alt işveren/taşeronla yaptırılması olağan çalışma biçimi olmuştur. , 4857 Sayılı İş Kanunu'nda yer alan "telafi çalışması", "denkleştirme",

"çağrı üzerine çalışma", "kısmi süreli çalışma", "asıl işveren-alt işveren ilişkisi" başta olmak üzere kural dışı çalışma koşulları olduğu sürece işçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki düzenlemeler bir anlam ifade etmeyecektir. "İstihdam büroları" ile de iş ilişkileri tamamen "bırakın yapsınlar" "bırakın geçsinler" anlayışına dönülmüş, tüm bunların sonucunda örgütsüzlük artmıştır. İş cinayetlerinin artmasında 4857 sayılı yasa ile getirilen esnek çalışma biçimlerinin önemli bir payı olmuştur. Dolayısı ile asıl üzerinde durulması gereken mevzuat bu olmalıdır.

İş kazaları, meslek hastalıkları "kader" değildir. İş kazalarını, meslek hastalıklarını "işin doğal bir sonucu" olarak görülmesi, yeni iş cinayetlerine davetiye çıkarmaktadır.

İş güvencesi ile işçi sağlığı ve iş güvenliğinin birbirini tamamladığı gerçeğinden hareketle, tüm çalışanlar insana yakışır "norm ve standartta" bir sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmalıdır. Sigortasız ve sendikasız çalıştırma önlenmeli, kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınmalıdır. Sendikalaşmanın önündeki engeller kaldırılmalı, çalışanların sosyal ve ekonomik yaşamları iyileştirilmelidir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda iyileştirici adımlar atılabilmesi için öncelikle işverenlerin sorumluktan kaçmasının önünde geçilmelidir. İşverenlerin temel sorumluluklarından kaçtıkları, kendi yerlerine birer günah keçisi olarak iş güvenliği uzmanlarını koydukları bir çalışma yaşamında, önleyici ve engelleyici hiçbir çalışmanın yapılamayacağı açıktır.

Ülkemizde iş cinayetlerinin, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının bu denli yaygın olmasının bir diğer nedeni de, emekçilerin sendikal haklarının baskı altında tutulmasıdır. Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller tüm çalışanlar için kaldırılmadıkça işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yol almak mümkün olmayacaktır. Sendikasız uzman, sendikasız işçi, örgütsüz bir çalışma yaşamı ile emekçiler tüm olumsuzluklara karşı açık ve savunmasızdır.

İş kazaları ve iş cinayetleri ile mücadelenin temel bir kültür olarak topluma kazandırılması gereklidir. Yaşanan kaza ve cinayetlerde, ilgili tüm kurum, kuruluş ve kişilerin sorumluluklarını eksiksiz yerine getirmesi zorunluluğu, devlet politikası olarak toplumun tüm kesimlerine çocuk yaştan itibaren eğitimle birlikte kazandırılmalıdır.

Meslek hastalıkları tespiti ise hemen hiç yapılmamaktadır. SGK İstatistiklerine göre, yıllardır ülkemizde meslek hastalıkları nedeni ile ölüm hiç

yoktur. Oysa bilimsel gerçeklikler göstermektedir ki; ülkemizde her yıl binlerce insan meslek hastalığından ölmekte, ama bu gerçeklik tespit edilmemekte, kamuoyuna açıklanmamaktadır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanına ilişkin düzenlemelerin ve denetimin yalnızca Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülmesi, doğru kararların alınmasının önünde bir engeldir. Bu nedenle düzenleme ve denetleme; Aile, Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın yanında, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, sendikalar, TTB ve TMMOB'den oluşan idari ve mali yönden bağımsız bir enstitü tarafından yerine getirilmelidir. Çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemeler bu enstitü tarafından yeniden ele alınmalı ve kararlaştırılmalıdır.

Bizler, her 3 Mart'ta olduğu gibi bu gün de iş cinayetleri ile mücadele etmek için sesimizi yükseltiyoruz. Ölüm,

yaralanma ve sakat kalma; esnek ve güvencesiz çalışma hiçbir emekçinin kaderi değildir. İnsan onuruna yakışır, güvenli ve güvenceli çalışma hakkımız için sesimizi yükseltiyoruz. İnsanlar işyerlerinde ölmemeli, her gün işyerlerinden cenazeler çıkartılmamalıdır.

Tüm ülkede, tüm çalışma alanlarında işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin artırılması, bağımsız denetim sisteminin yerleştirilmesi, iş cinayetlerinin ve iş kazalarının durdurulması için yılmadan mücadele edeceğimizi kamuoyuna saygı ile duyuruyoruz.

Emekçilerin Hayatı Daha Fazla Kar İçin Feda Edilemez,
İş Cinayetlerine Son!

Emin Kormaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB KADIN ÇALIŞMA GRUBU: DAHA İYİ BİR GELECEK KADINLARLA MÜMKÜN OLACAK...

TMMOB Kadın Çalışma Grubu 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla 7 Mart 2020 tarihinde bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

DAHA İYİ BİR GELECEK KADINLARLA MÜMKÜN OLACAK...

Dünya Kadınlar Günü, dünyanın neresinde olursan olsun kadınlara uygulanan sömürüye ve kadınların hayatın tüm alanlarında karşılaştıkları baskıya karşı yürütülen mücadeleyi simgeleyen bir gün olarak kutlanmaktadır.

1800'lü yıllar ile birlikte gerek ABD ve gerekse Avrupa ülkelerinde büyük tarım arazilerinde sanayi ürünleri yetiştirilmeye başlanır, akabinde de bu ürünlerin işlenerek, sanayi mamulüne dönüştürülmesi ve dünya pazarına arz edilmesi meselesi ortaya çıkar. Kadının henüz ev yaşamından çıkmamış olduğu bu dönemde fabrikalarda ve atölyelerde çalışacak yeterli sayıda erkek iş gücü olmadığı gibi, erkek iş gücü azlığı ile ters orantılı olarak ücretler artar. Bu durum, girişimci/sermayedar olarak sanayi yatırımlarında hiç yer almamış olan kadınların “ucuz işgücü” olarak çalışma hayatına dâhil edilmelerine neden olur.

İlerleyen zamanlarda emek yoğun bir çalışmanın yürütüldüğü işletmelerde tekstil, gıda vb. bazı sektörlerde kadınlar giderek daha yoğun yer almaya başlar, ancak çalışma şartları iyileştirilmediği gibi daha da ağırlaşır.

8 Mart 1857 yılında, New York'ta dokuma fabrikalarında çalışan 40 bin dokuma işçisi kadın; yetersiz ücret” ve “fazla mesai” nedeniyle büyük bir greve gider.

Sonrası?

Polisler kadın işçilere saldırı düzenler ve onların fabrikadan çıkışlarını engellemeye çalışır. Fabrikada nedeni belirsiz bir yangın çıkar ve içeride mahsur kalanlardan 129 kadın işçi yanarak can verir.

Bugün onların izinden giden kadınlar olarak mücadelemize ışık tutan tüm kadınları saygı ve şükranla anıyoruz.

Tıpkı onlar gibi Türkiye'nin dört bir yanında hakları için direnişlerini sürdüren kadın işçilere, evde, işte, okulda, tarlada çalışan, emek ve hakları için mücadele eden tüm kadınlara bir selam da buradan gönderiyoruz.

Yüzyıllardır süregelen kadının eşitlik ve özgürlük mücadelesinde en önemli duraklardan biri olan “8 Mart Dünya Kadınlar Günü”nü 163. yılında, bugüne kadarki mücadelelerimizden elde ettiğimiz kazanımlarımızı ve bundan sonra nasıl bir mücadele hattı örmemiz gerektiğini konuşmak isterdik.

Ekonomi, sağlık, eğitim gibi pek çok alanda ilerlemenin kadına yönelik şiddetin sonlandırılmasına ve kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasına bağlı olduğunun bilinmesini isterdik.

Ancak ne yazık ki, iktidarın yanlış ekonomik ve siyasal tercihleri ve hamleleri nedeniyle bugün artık kazanımları değil kayıpları konuşmak zorunda kalıyoruz. Çünkü artan yoksulluğun, işsizliğin, ayrımcılığın, savaş politikalarının ve uygulanan yanlış sosyal politikaların yarattığı toplumsal şiddetin en büyük muhatabı kadınlar ve çocuklar.

Dini değerler üzerinden yeni bir toplum yaratma sevdasında olan siyasal iktidarın yürüttüğü gerici politikalar ile kadın cinayetleri her geçen gün artıyor, kadınlar tüm kamusal alanlardan uzaklaştırılıp ev içi köleliğe mahkûm edilmeye çalışılıyor. Diğer yandan kadının toplumda özgür ve eşit bir birey olarak var olmasının karşısında eğitilmiş /eğitimsiz fark etmeden eril zihniyet sessiz bir dayanışma içinde.

İşte böylesi bir süreçte gündemimiz çok yoğun ve yapacağımız kadın çalışmalarının değeri ve önemi bir kat daha artmış durumda.

Çünkü eril muhafazakâr iktidarın uzun mücadeleler sonucu elde ettiğimiz haklarımızın tırpanlamasını durdurmak zorundayız. Çünkü biz kadınlar, adaletsizliği değil, eşitliği; evde bakım hizmetlerini yüklenmeyi değil, toplumsal hayata katılmayı ve ülke ekonomisine çalışarak katkı koymayı; esnek çalışmayı değil, iş gücüne doğrudan katılımı; düşük ücreti değil, eşit işe eşit ücreti; evlatlarımızın tarafı olmamamız gereken emperyalist güçlerin etkinlik yarışında olduğu bir savaşta ölümünü değil yaşamı kısaca hayatımızı etkileyen her türlü kararda söz sahibi olmayı talep ediyoruz.

Devlet eliyle meşrulaştırılan;

Aile İçi Şiddeti Reddediyoruz!

Ekonomik Şiddeti Reddediyoruz!

Eğitimdeki Şiddeti Reddediyoruz!

Yaşam Biçimimiz ve Yönelimlerimiz üzerindeki Şiddeti Reddediyoruz!

Savaş Politikalarını Reddediyoruz!

Doğanın Talanını Reddediyoruz!

Kadın ve erkeğin eşit olduğu, sömürünün baskının ortadan kaldırıldığı, daha iyi bir gelecek, ancak biz KADINLARLA mümkün olacak. Geleceğimizi savunmak, hayatlarımıza sahip çıkmak, savaş ve işgal politikalarına geçit vermemek için, barış için yürüttüğümüz mücadeleye kararlılıkla devam edeceğiz.

Yaşasın Kadın Dayanışması

Yaşasın TMMOB Kadın Örgütülüğü

TMMOB KADIN ÇALIŞMA GRUBU

NEVRUZ KUTLU OLSUN!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 21 Mart 2020 tarihinde yayınladığı mesajla tüm üyelerimizin Nevruz'unu kutladı.

Ülkemizde, bölgemizde ve tüm dünyada barışın sağlanması, tüm dünya halklarının huzurlu ve sağlıklı yaşaması, baharın tüm dünyada umudu ve kardeşliği yeşertmesi dileğiyle Nevruz Kutlu Olsun!

tmmob
TÜRK HİÇBİRİNDEN VE HİÇBİRİNE KARŞI

Bizim coğrafyamızda Nevruz aynı zamanda barışa, kardeşliğe ve bir arada yaşama duyulan bir özlemin de simgesidir. Halkların eşitlik içinde özgürce yaşama iradesinin kültürle yoğrulmuş dışavurumudur.

Bugün dünyamız bir yandan küresel bir yangınla mücadele ederken, diğer yandan da özellikle Ortadoğu'nun farklı coğrafyalarında devam eden savaşların tehdidiyle yaşıyor. 3 ay gibi kısa bir sürede tüm dünyaya yayılan salgın, insanların birbiriyle etkileşiminin ne denli yaygın olduğunu gösterdiği gibi, insanların birbiriyle yardımlaşmaya ve dayanışmaya ne kadar ihtiyaç duyduğunu da gösterdi. Bu kötü günlerde nevrzun barış, kardeşlik ve dayanışma ruhunun yaygınlaşmasına her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz.

Ülkemizde, bölgemizde ve tüm dünyada barışın sağlanması, tüm dünya halklarının huzurlu ve sağlıklı yaşaması, baharın tüm dünyada umudu ve kardeşliği yeşertmesi dileğiyle Nevruz Kutlu Olsun!

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

NEVRUZ KUTLU OLSUN!

Dünyanın en eski ve en yaygın kültürel geleneklerinden birisi olan Nevruz, doğanın uyanışını, baharın gelişini ve yaşamın yeniden canlanmasının temsil ettiği için herkes için umudun simgesi olmuştur.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: HALKIN SESİNE KULAK VERİN, YAŞAMSAL TALEPLERİ KARŞILAYIN!

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu ve Türk Tabipleri Birliği hükümete seslenerek Koronavirüs salgını altındaki ülkemizde yapılabileceklere ilişkin önerilerini 23 Mart 2020 tarihinde yaptıkları basın açıklamasıyla duyurdular.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB'DEN HÜKÜMETE ACİL ÇAĞRI:

HALKIN SESİNE KULAK VERİN, YAŞAMSAL TALEPLERİ KARŞILAYIN!

Dünyanın pek çok ülkesinde yüksek oranda ölümler yaşanmasına yol açan, artık bir kitle imha silahı gibi işlev gören koronavirüs, tüm dünyayı etkisi altına almış durumda. Dünya genelinde farklı ülkelerde yaşananlara baktığımızda konunun belirsizliğini koruduğunu görebiliriz. Bu süreçte ülkemizde şimdiye kadar yaşananlara baktığımızda ise sürecin doğru yürütüldüğüne ve yeterli önlem alındığına dair kaygılarımız artmaktadır.

Çin'de ve ardından İran'da başlayan salgın krizinin hemen başında bu ülkelerle irtibatın kesilmemesi, umreye gideceklere izin verilmesi ve dönüşlerinde kesin bir karantina uygulaması yapılmaması, enfekte olan hasta sayılarının şeffaf olarak toplumla paylaşılması, hükümete yönelik güveni iyice yok etmiştir.

Hükümetin verdiği bilgilere güvenmeyen halk, doğru bilgi almak için sosyal medyaya yüklendiğinde konu daha da karışık hale gelmiş; yanlış, kasıtlı, teyit edilmemiş bilgiler ortamı kaosa sürüklemiş, vatandaşın panik yapmasına neden olmuştur.

Öncelikle bu salgın ile mücadele toplumsal bir mücadele olarak örgütlenmelidir. Mesele siyasi ikbal ve ekonomik kar ekseninde ele alındığı ölçüde bütün bir ülkenin "bağışıklığı" zarar görmektedir.

18 Mart 2020 tarihinde Çankaya Köşkünde düzenlenen "Koronavirüs ile Mücadele Eşgüdüm Toplantısı"na davet edilmeyen ve bu salgının ilk gününden itibaren konuya dair kapsamlı çalışmalar yapan emek ve meslek örgütleri olarak şunu ifade etmek isteriz ki; koronavirüs salgınının yol açabileceği sosyal tahribat, ayrımcı, kutuplaştırıcı yaklaşımlarla daha da derinleşmekte, ülkenin ve halkın sağlığını onarılması zor bir biçimde tehdit etmektedir.

Cumhurbaşkanı'nın yaptığı açıklamalar toplumda güveni tesis etmemiş, tam tersine sadece sermayeye güven veren, çalışanı, işsizi, esnafı, kriz mağdurlarını, yoksulu yok sayan bu tedbirler devlete olan güvene de son noktayı koymuştur.

Yaşananlar açıkça göstermektedir ki, bu kriz aslında, sağlık alanının ticarileştirilerek halkın nitelikli, eşit, ulaşılabilir, ücretsiz sağlık hizmeti almasını engelleyen neoliberal anlayışın bir sonucudur. Bu krizden ancak toplumsal dayanışmayı yükselterek en az hasarla çıkabiliriz. Biz emek ve meslek örgütleri DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak, üyelerimize ve halka karşı görevimizin bilinciyle, iktidara bir kez daha sesleniyor, bu bağlamda yapılabileceklere ilişkin önerilerimizi kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz:

1. Bu süreçte bir kez daha görülmüştür ki; bilime, eğitime ve sağlığa daha fazla değer verilmelidir. Bugünlerde kısıtlı imkânlarla, canla başla çalışan sağlık çalışanlarına özellikle çok teşekkür ediyoruz ve onların daha güvende görev yapabilmeleri, morallerinin yüksek tutulması için her türlü imkânın öncelikle seferber edilmesini talep ediyoruz.

2. Önümüzde kötü örnek oluşturan ülkelerde yaşananlar da dikkate alınarak olası en kötü senaryoya göre eylem planları hazırlanmalı, kriz anında kentlin tüm imkânları (mekân, araç, ekipman vb.) kullanılabilir.

3. Mümkün olan işlerde ve işyerlerinde uzaktan çalışmaya geçilmeli, zorunlu mal ve hizmetlerin üretilmediği ve virüsten korunma koşullarının sağlanamadığı tüm işyerlerinde çalışanlar derhal ücretli izne çıkarılmalıdır.
4. Zorunlu mal ve hizmetlerin üretildiği veya gerekli önlemlerin alınabildiği faaliyetini sürdüren işyerlerinde çalışan ebeveynlerden birine ve risk grubunda olanlar ile 60 yaş üstü çalışanlara acil ücretli izin verilmeli; çalışmak durumunda olanların sağlık koşulları için önlemler artırılarak azami düzeye yükseltilmelidir.
5. En düşük emekli aylığı asgari ücret düzeyine çekilmelidir. Koronavirüsle mücadele döneminde 1000 TL destek eklenerek risk grubundaki bu kesimler korunmalıdır.
6. Kamu ve özel sektörde bireysel ve toplu işten çıkarmalar yasaklanmalıdır.
7. Fahiş fiyatlarla fırsatçılık yapanlara göz yumulmamalı, denetimler artırılmalı, fırsatçılık yapanlara yaptırımlar uygulanmalıdır.
8. Alt gelir gruplarının temel gıda ve hijyen maddelerine erişimi için kamu kaynaklarına başvurulmalıdır. Virüsten koruyucu ürün ve malzemeler (maske, kolonya, sıvı sabun vb.) başta dar gelirli olmak üzere halka ücretsiz dağıtılmalıdır.
9. Yoğun kalabalıkların bir arada bulunduğu mülteci geri gönderme merkezlerinde gerekli tedbirler maksimum düzeyde alınmalı, bu merkezlerde olmayan mülteciler için de alt gelir gruplarıyla benzer şekilde hijyen ve temel gıda malzemesi temini kamu kaynaklarıyla sağlanmalıdır.
10. Ekonomideki olumsuz gelişmelere paralel olarak işsizlikte yaşanabilecek artışlara karşı işsizlik sigortası ödeneğinden yararlanma koşulları kolaylaştırılmalıdır. İşsizlik sigortası ödeneği alabilmek için son üç yılda 600 gün çalışma koşulu virüsle mücadele döneminde 90 güne indirilmelidir. Salgın sürecinde işsizlik maaşı kesilecek olan çalışmayan yurttaşlara bu maaş verilmeye devam edilmelidir.
11. Tüketici, konut ve taşıt kredileri ile kredi kartı borçları ve elektrik, su, doğalgaz ve iletişim faturaları salgın riski boyunca ertelenmelidir.

12. Bu süreçte vatandaşların sağlığa erişimi ücretsiz olmalıdır.

13. Sağlık kurumlarındaki eksikliklerin giderilmesi sağlanmalı ve Covid-19 şüphesi olan her olguya test yapılabilecek duruma getirilmelidir.

14. Salgın sürecinde, özel sağlık kuruluşları kamu kontrolüne geçirilmelidir.

15. Yerelerde, il/ilçe bazında belediyelerin ve muhtarlıkların önderliğinde DKÖ, meslek odası ve sendika temsilcilerinin de içinde yer aldığı kriz masaları kurulmalıdır.

16. Adalet Bakanlığı açıklamalarına göre Ocak 2020 itibarıyla 355 hapisanede 11 bin civarında kadının içinde olduğu 294 bin tutuklu/hükümlü bulunmaktadır. Cezaevlerinde 3 bin 100 çocuk hükümlü ve tutuklu bulunurken, 780 çocuk ise anneleri ile birlikte cezaevlerinde kalmaktadır. Korona virüsü salgını nedeniyle birçok ülkede cezaevlerinde ayırimsız tahliyeler başlatılırken ülkemizde iktidarın siyasi tutuklu ve hükümlüler dışındakileri kapsayacak bir çalışmayı hızlandırdığını açıklaması kabul edilemez. Biliyoruz ki, son yıllarda çok sayıda muhalif gazeteci, akademisyen, aydın, milletvekili, belediye başkanı, avukat, öğrenci, sendika yöneticisi/üyüsü "terör soruşturması" adı altında tutuklanmıştır. Dolayısıyla cezaevlerinde öncelikle tutukluların hızla tahliyesi sağlanmalı; yaşam hakkı ve ifade özgürlüğü esas alınarak siyasi tutuklular, gazeteciler, yaşlılar, hasta mahkûmlar, çocuklar tahliye edilmeli, infazlar ertelenmelidir.

17. Sağlık emekçileri için alkışlar yetmez, koruma önlemleri artırılmalı ve ek tazminat verilmelidir.

Biz DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak bir kez daha bu acil ve tarihi uyarımızı yapmayı bir sorumluluk olarak görüyor, duanın, kolonyanın yeterli olmayacağını, küresel krizin aşılması için bilimi esas alan toplumsal dayanışmaya ihtiyacımız olduğunu bir kez daha vurgulayarak, ülkeyi yönetenleri yarın çok geç olmadan yukarıda sıraladığımız önlemleri hayata geçirmek için somut adımlar atmaya davet ediyoruz.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB

HALKIN İRADESİNİ HEDEF ALAN KAYYUM ATAMALARINI KINIYORUZ

Batman, Silvan, Lice, Eğil, Ergani, Güroymak, Halfeli ve Gökçebağ belediyelerine kayyum atanarak belediye başkanlarının göz altına alınmasına ilişkin TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 24 Mart 2020 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Türkiye bir bütün halinde Koronavirüs Salgını ile mücadele ederken, Halkların Demokratik Partisi (HDP) yönetiminde bulunan Batman, Silvan, Lice, Eğil, Ergani, Güroymak, Halfeli ve Gökçebağ belediyelerine kayyum atanarak belediye başkanları göz altına alındı.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen yerel seçimlerde HDP tarafından kazanılan belediyelerin iktidar tarafından birer ikişer gasp edilmesinin demokrasi ve hukuk devletiyle bağdaşır tarafı bulunmamaktadır.

Yerel seçimler sonrasında önce seçilmiş belediye başkanlarının KHK ile ihraç edildikleri gerekçesiyle mazbatalarının verilmemesi, ardından göreve gelen 3 büyükşehir, 2 il, 31 ilçe ve 2 belde belediye başkanı yerine kayyumlar atanması AKP'nin iradesine yönelik yok sayıcı yaklaşımının ve HDP'yi hedef alan kindar tutumunun göstergesidir.

Bütün Türkiye biliyor ki, HDP'li Belediye Başkanlarına yönelik bu uygulamalar hukuki değil, siyasi kararların ürünüdür. Siyasi iktidarı bu faşizan anlayışa bir son vermeye, yurttaşların özgür seçimlerine ve sandık iradesine saygılı olmaya çağırıyoruz.

Siyasi iktidarın bu fırsatçı, antidemokratik ve hukuksuz uygulamasını kınıyoruz. Hukuk dışı yollarla, baskı ve zor yöntemleriyle muhalif siyasetçileri etkisizleştirme anlayışı terk edilmelidir. Siyasi gerekçelerle hukuksuz biçimce cezaevinde tutulan tüm siyasetçiler serbest bırakılmalı, seçilmiş belediye başkanları derhal görevlerine dönmelidir.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DİSK, KESK, TMMOB VE TTB'NİN YEDİ ACİL ÖNLEM METNİ İMZAYA AÇILDI

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, Covid-19 salgını ile etkin mücadelede halkın sağlığını, işini ve aşını korumak için 7 önlem açıkladı. Kişi ve kurumların imzasına açılan ortak metni ve imza formunu yayımlıyoruz.

Biz aşağıda imzası bulunan konfederasyonlar, birlikler, sendikalar, odalar, barolar, dernekler, demokratik kitle örgütleri ve inisiyatifleri, siyasi partiler ve kişiler olarak Covid-19 salgını ile etkin mücadele için, halkın sağlığını, işini ve aşını korumak için aşağıdaki 7 önlemin aciliyetini bir kez daha hatırlatıyor iş işten geçmeden

gereğinin yapılması için Hükümet'i uyarmayı tarihsel bir sorumluluk olarak görüyoruz:

1. Temel, zorunlu ve acil mal ve hizmet üreten işler dışında bütün işlerde salgın süresince çalışma acilen durdurulmalıdır.
2. Salgın süresince işten çıkarmalar yasaklanmalı, küçük esnaf desteklenmeli, çalışanlara ücretli izin verilmeli ve işsizler için ise koşulsuz işsizlik maaşı ödenmelidir.
3. Tüketici, konut ve taşıt kredileri ile kredi kartı borçları ve elektrik, su, doğalgaz ve iletişim faturaları salgın riski boyunca faiz işletilmeden ertelenmelidir.
4. Bu süreçte özel sağlık kuruluşları kamu kontrolüne geçirilmeli, yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimi istisnasız ve ön koşulsuz bütünüyle parasız olmalıdır.
5. Salgınla mücadelede koordinasyonda katı bir disiplin uygulanmalı, bilimsel yaklaşım ve bilgi paylaşımında açık ve şeffaf olunmalıdır. Güven kriteri haline

gelen Covid-19 Testleri konusunda bilimsel-yaygın-hakkaniyetli ve sonuçların hızla açıklandığı bir işleyiş hakim kılınmalıdır.

6. Başta hekimler, sağlık ve belediye çalışanları olmak üzere, tüm zorunlu işlerde koruyucu ekipman başta olmak üzere bütün eksiklikler giderilmeli, herhangi bir aksama yaşanmayacağına dair güven verilmeli ve bu işlerde çalışan herkes düzenli olarak testten geçirilmelidir.

7. Salgın dönemlerinde dezavantajlı kesimler olarak kabul edilen; hiçbir geliri ve birikimi olmayan yoksullar, göçmenler ve tutuklu/hükümlüler için yaşamlarını ve sağlıklarını koruyacak fiili ve yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

DİSK (Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

KESK (Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu)

TMMOB (Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği)

TTB (Türk Tabipleri Birliği)

7 ACİL ÖNLEM ÇAĞRISINA BÜYÜK DESTEK

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin salgınla etkin mücadelede halkın sağlığını, işini ve aşını korumak için imzaya açtığı 7 acil önlem çağrısına kurum ve kişilerden büyük destek geldi. Kısa zamanda on binlerce kişi ve kurumun destek verdiği kampanyaya atılan imzalar yayınlandı.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin çağrıda bulunduğu imza metni şöyledir:

Biz aşağıda imzası bulunan konfederasyonlar, birlikler, sendikalar, odalar, barolar, dernekler, demokratik kitle örgütleri ve inisiyatifleri, siyasi partiler ve kişiler olarak Covid-19 salgını ile etkin mücadele için, halkın sağlığını, işini ve aşını korumak için aşağıdaki 7 önlemin aciliyetini bir kez daha hatırlatıyor iş işten geçmeden gereğinin yapılması için Hükümet'i uyarmayı tarihsel bir sorumluluk olarak görüyoruz:

1. Temel, zorunlu ve acil mal ve hizmet üreten işler dışında bütün işlerde salgın süresince çalışma acilen durdurulmalıdır.
2. Salgın süresince işten çıkarmalar yasaklanmalı, küçük esnaf desteklenmeli, çalışanlara ücretli izin verilmeli ve işsizler için ise koşulsuz işsizlik maaşı ödenmelidir.
3. Tüketici, konut ve taşıt kredileri ile kredi kartı borçları ve elektrik, su, doğalgaz ve iletişim faturaları

salgın riski boyunca faiz işletilmeden ertelenmelidir.

4. Bu süreçte özel sağlık kuruluşları kamu kontrolüne geçirilmeli, yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimi istisnasız ve ön koşulsuz bütünüyle parasız olmalıdır.

5. Salgınla mücadelede koordinasyonda katı bir disiplin uygulanmalı, bilimsel yaklaşım ve bilgi paylaşımında açık ve şeffaf olunmalıdır. Güven kriteri haline gelen Covid-19 Testleri konusunda bilimsel-yaygın-hakkaniyetli ve sonuçların hızla açıklandığı bir işleyiş hakim kılınmalıdır.

6. Başta hekimler, sağlık ve belediye çalışanları olmak üzere, tüm zorunlu işlerde koruyucu ekipman başta olmak üzere bütün eksiklikler giderilmeli, herhangi bir aksama yaşanmayacağına dair güven verilmeli ve bu işlerde çalışan herkes düzenli olarak testten geçirilmelidir.

7. Salgın dönemlerinde dezavantajlı kesimler olarak kabul edilen; hiçbir geliri ve birikimi olmayan yoksullar, göçmenler ve tutuklu/hükümlüler için yaşamlarını ve sağlıklarını koruyacak fiili ve yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Metne destek olan imzacıların listesine <https://www.tmmob.org.tr/icerik/7-acil-onlem-cagrisina-buyuk-destek> linkinden ulaşabilirsiniz

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: İNFAZDA AYRIMCILIĞA HAYIR!

TMMOB, DİSK, KESK ve TTB 11 Nisan 2020 tarihinde “İnfazda Ayrımcılığa Hayır!” başlığıyla ortak bir basın açıklaması gerçekleştirdiler.

“2/2762 Esas Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, kamuoyunda bilinen adı ile “infaz yasası” üzerine TBMM Genel Kurulunda görüşmeler sürüyor. Covid-19 virüs salgınına ilişkin bir tedbir olarak gündeme getirilen bu yasa teklifi adaletsizdir ve gerçek bir tedbir olmaktan bütünüyle uzaktır.

Ülkemizde hapisaneler, kapasitelerinin çok üzerinde doluluk oranlarıyla salgın risk alanlarının başında gelmektedir. Hapishanelerde genel olarak hijyen sorunları olduğu, sağlık hizmetlerine erişimin güçlüğü, mahpusların bağışıklık sisteminin zayıf olduğu doğrudur ve tüm bu konularda acil önlem almak şarttır.

COVID-19 salgını nedeniyle ülkemiz cezaevlerinde, hastalar, yaşlılar ve risk grupları başta olmak üzere ayrımsız ve ayrıcalıksız olarak herkesi kapsayacak fiili tedbirlerin alınması ve yasal düzenlemelerin yapılması tıbben ve hukuken gerekli ve zorunludur.

Ancak herkesin yaşam hakkını koruma ve sağlıklı bir yaşam alanı oluşturma yükümlülüğü altındaki devlet, ölümcül bir salgın karşısında alınacak tedbirlerde ayrımcılık yapmaya çabalamaktadır. Terörle Mücadele

Kanunu’ndaki ‘terör’ tanımının muğlaklığı nedeniyle hapishanelerde olan çok sayıda gazeteci, aydın, avukat, insan hakları savunucusu, sendikacı, siyasetçi kapsam dışındadır. Siyasi iktidarı eleştirmenin “terör” kapsamına kolaylıkla girdiği bir ülkede, muhaliflere yönelik intikamcı bir tutumun salgın koşullarında dahi sürdürülmesi kabul edilemez.

Cinayet, kadına yönelik şiddet, cinsel istismar, uyuşturucu temin etmek ve organize suç örgütü yönetmek gibi suçlardan hüküm giyenler tahliye olabileceken, haklarında bir hüküm olmayan, hatta henüz davası bile açılmayan tutukluların kapsam dışı kalması ve tutukluluk hallerine son verilmemesi hiçbir adalet terazisi ile izah edilemez.

Risk grubunda olan, kronik hastalığı olan mahpusların tartışma konusu bile edilmemesinin adaletle de vicdanla da bağdaşır bir yanı yoktur.

Son yılların en yaygın ve en ölümcül salgınının dünyayı ve ülkemizi kuşattığı bir atmosferde, tıbbi ve insani saiklerle getirilmediği anlaşılan ve belli gruplara af niteliğindeki bu infaz yasasının COVID-19 salgını ile bir ilişkisinin olmadığı açıktır. Salgın öncesinden hazırlandığı bilinen bu tasarının salgın döneminde ve salgının gerekliliklerini dikkate almadan yasalaştırılma çabası en hafif tabiriyle fırsatçılıktır.

Hukuksuz ve adaletsiz bir “özel af” düzenlemesi yerine yapılması gereken, öncelikle ve hızla hapishanelerdeki insanların sağlığını koruyacak adil, hakkaniyetli önlemler almak, infaz yasasında da adalete ve eşitliğe uygun davranmak, hapishanelerdeki Covid-19 vakalarıyla ve varsa can kayıplarıyla ilgili şeffaf bilgi vermektir.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB olarak iktidarı hukukun temel ilkelerine ve devletin temel yükümlülüklerine uygun davranmaya davet ediyoruz.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB

ORMANLARIMIZIN YÖNETİMİ VE YANGIN ÖNLEME ÇALIŞMALARINI ÖZELLEŞTİRİLEMEZ

Türk Hava Kurumu’na ait yangın söndürme uçaklarının da içinde yer aldığı 11 uçak ve 10 taşınmazın satış ihalesi hakkında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 13 Nisan 2020 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

ORMANLARIMIZIN YÖNETİMİ VE YANGIN ÖNLEME ÇALIŞMALARINI ÖZELLEŞTİRİLEMEZ

THK YANGIN SÖNDÜRME UÇAKLARI SATILAMAZ!

Covid-19 salgını nedeniyle zorunlu hizmetler dışında neredeyse tüm kamu hizmetlerinin askıya alındığı ülkemizde, Türk Hava Kurumu (THK)’na ait yangın

söndürme uçaklarının da içinde yer aldığı 11 adet uçak ve 10 taşınmazın satış ihalesinin 13 Nisan 2020 tarihinde yapılacağı açıklandı.

Bilindiği gibi, 2019 yılı yaz aylarında ülkemizin değişik bölgelerinde yoğun olarak yaşanan orman yangınlarında THK’nın yangın söndürme uçaklarını kullanmaması büyük tepkiye yol açmıştı. THK yetkilileri, yangın söndürme uçaklarının kullanılabilir durumda olmasına karşın Tarım ve Orman Bakanlığı’nın söz konusu ihaleyi THK’na vermediği için bu uçakları kullanamadıklarını ve atıl şekilde bekletildiğini açıklamışlardı. 2019 Ekim ayında ise THK’na kayyum atanmıştı.

1925 yılında kurulan THK’nın atanmış kayyumlarca tasfiye edilerek orman yangınlarının özel şirketlere kâr sağlayacak bir fırsata dönüştürülmesi kesinlikle kabul edilemez. Bu nedenle, 13 Nisan 2020’de yapılacak satış ihalesi derhal iptal edilmelidir.

Ormanlarımızın yönetimi ve orman yangınlarını önlemeye ilişkin kalıcı politikalar oluşturulmalıdır. Büyük orman yangını felaketlerinin önüne geçilmesi, yangınların yaratacağı doğal ve toplumsal yaraların sarılması için ormanlarımızı korumaya ve geliştirmeye yönelik “kamucu ormancılık politikaları” ivedilikle yaşama geçirilmelidir.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

SALDA GÖLÜ’NDE BAŞLATILAN ÇALIŞMA ACİLEN DURDURULMALIDIR

Millet Bahçesi Projesi nedeniyle Salda Gölü’nde başlatılan ve gölü çevreleyen beyaz kumsalın zarar görmesine neden olan inşaat faaliyetlerinin durdurulması için TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 14 Nisan 2020 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

SALDA GÖLÜ’NDE BAŞLATILAN ÇALIŞMA ACİLEN DURDURULMALIDIR

Dünya ve ülkemiz koronavirüs salgınına karşı korunma ve mücadeleye odaklanmışken, virüs salgını gerekçesiyle ziyaretçi girişine kapatılan Salda Gölü’ne 13 Nisan günü itibariyle iş makineleri sokularak millet bahçesi projesi yapımı için çalışmalar başlatılmıştır.

Koronavirüs salgınına fırsata çevirenler, gözlerini rant ve kar hırsı bürüyenler Salda Gölü’nü yok olmanın eşğine sürüklemektedir.

Gölün mutlak korunması gereken alanına giren iş makineleri beyaz kumulları kazmış ve başka bölgelere taşımıştır. Kazılan ve taşınan beyaz kumullar, ayak dahi basılmadan korunması gerekecek, dünyada sadece

birkaç yerde örneği bulunan nadir özelliklere sahip oluşumlardır. İş makineleri ile yapılan çalışma Salda Gölü'ne yönelik bir saldırıdır. Ortaya çıkan görüntüler herkesin vicdanlarını sızlattmaktadır.

Salda Gölü, jeolojik oluşumu ve canlılarla etkileşimi itibarı ile dünyada örneği oldukça az bulunan ülkemizin en özel ve önemli alanlarından birisidir.

Korunması gereken göl millet bahçesi projesi adı altında yapılaşmaya açılmış ve projenin uygulanması durumunda yok olmanın eşiğine getirilmiştir.

TMMOB ve yöre halkı proje ve ilgili plan değişikliği hakkında dava açmış ve yargı süreci devam etmektedir.

TMMOB ayrıca Salda Gölü Raporu hazırlıklarını sürdürmektedir. Rapor tamamlandığında kamuoyu ile paylaşılacak ve davanın muhatabı mahkemeye sunulacaktır.

Salda Gölü, çevresiyle bir bütün halindedir ve çevresindeki etkileşim alanıyla birlikte mutlaka korunması gerekmektedir.

Koronavirüs salgınına fırsata çevrilerek Salda Gölü'nde iş makineleri ile başlatılan çalışma acilen durdurulmalıdır.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB İSTANBUL İKK: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNETE ERIŞİM DURUM ANKETİ

ÜNİVERSİTE
ÖĞRENCİLERİNİN
İNTERNETE ERIŞİM
DURUM ANKETİ

tmmob
İSTANBUL İL KOORDİNASYON KURULU

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu tarafından Covid-19 salgını günlerinde eğitimlerine internet ortamında devam eden üniversiteli öğrencilerin mevcut internet erişim durumunu öğrenmek ve kamuoyu oluşturmak amacıyla bir anket hazırlandı.

DİSK, KESK, TMMOB VE TTB'Lİ KADINLARDAN AÇIKLAMA: KADINA YÖNELİK ŞİDDETE SON

DİSK Kadın Komisyonu, KESK Kadın Meclisi, TMMOB Kadın Çalışma Grubu ve TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu 16 Nisan 2020 tarihinde ortak bir açıklama yaparak, kadına yönelik şiddetin önlenmesinde etkin politikalar geliştirilerek uygulanmaya konmasını istedi.

#Kadına Yönelik Şiddete Son

Covid 19 Pandemisi, olağandışı bir durum ve bu olağandışı sürecin ölümcül sonuçları artarak devam ederken, tüm dünyada kadınlar bu süreçte daha çok şiddete maruz kalmakta, kadına yönelik psikolojik, cinsel, fiziksel şiddet ile çocuk istismarı artmaktadır.

Salgın sürecinde "evde olmak" bir sağlık tedbirinin zorunlu hali iken kadınlar kendilerine şiddet uygulayan erkeklerle bir arada yaşamaya zorlanmakta, bu "evlerde" daha çok şiddete maruz kalmaktadırlar. Ayrıca, şiddete tanıklık eden çocuklar da sürekli bir travma yaşamakta ve/ya cinsel, fiziksel istismara uğramaktadırlar.

"Evde" karantina ve izolasyon koşullarında yaşayan kadınların ve çocukların bu süreçte nasıl etkilendiğine yönelik yapılan araştırmalar psikolojik şiddetin, ekonomik şiddetin, dijital şiddetin, fiziksel şiddetin ve cinsel şiddetin arttığını göstermektedir.

- Kadınlara; eş, baba, erkek arkadaşı, erkek kardeş, erkek çocuk tarafından uygulanan şiddet son bulmalıdır.
- Şiddetin önlenmesine yönelik politikalar daha etkin olarak uygulamaya konulmalıdır.
- İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı yasa etkili bir biçimde uygulanmalı ve kadına yönelik artan şiddete karşı acil eylem planı oluşturularak hayata geçirilmelidir.
- Şiddete uğrayan kadınların ilgili birimlere başvurmakta karşılaştıkları zorluklara çözüm getirilmelidir.
- Şiddete uğrayan kadınların şiddet uygulanan mekandan - evden- ayrılma olanakları çoğaltılmalı, bu bilgiler kadınların kolayca ulaşacağı şekilde yaygınlaştırılmalıdır.
- Şiddet uygulayan erkeği evden uzaklaştırma uygulaması devam etmeli, kadının korunmasına yönelik önlemler takip edilmelidir.

#Şiddeti Belgele #Şiddet Uygulayıcı Yargıla #Şiddet Uygulayıcı Cezalandır

Şiddete uğrayan kadınların pandemi döneminde ilgili birimlere başvurma konusunda daha da fazla zorluklarla karşılaştıkları ve ihtiyaç duyulan hizmete erişemedikleri görülmektedir.

- Şiddete uğrayan kadınların şikayet etmek ve şiddeti belgelemek için sağlık kuruluşlarına başvurusu ivedilikle sağlanmalı ve sağlık kuruluşlarında yaşanan yoğunluk düşünüldüğünde kadınlara yönelik sağlık kuruluşları önceden tarif edilmelidir.

- Şiddete maruz kalan kadınlar sağlık hizmetlerinden ve adli hizmetlerden etkin biçimde yararlanmalıdır. Bu olağandışı dönemde kadına yönelik şiddetin belgelenmesi, tedbir kararı alınması ve dava açılması aşamalarının her birinde adli süreçlerin sağlıklı olarak işletilmesi önem taşımaktadır; mahkemelerin aile içi şiddetle ilgili dosyaları öncelikle görüşmesi konusunda düzenleme yapılmalıdır.

#Kadınların Sesini Duyun #Kadın Dayanışması Yaşatır

- Şiddet başvuru hatları etkin olarak kullanılabilir olmalı; ortak kullanılan şiddet hatlarının pandemi nedeniyle meşgul edilebileceği dikkate alınarak kadına yönelik şiddet için özel hatlar oluşturulmalı, online başvuru olanakları yaratılmalıdır.
- Pandemi nedeniyle evde kapalı ortamda şiddet gören kadının bildirimde bulunma koşullarının olanaksız olabileceği göz önünde bulundurularak üçüncü kişilerin şikayet/ihbar duyuruları değerlendirmeye alınmalıdır.

İnfaz kanunu değişikliği sonrası, kadınlara ve çocuklara yönelik tehdidin boyutu artmaktadır!

Türkiye'de siyasal iktidar, olağandışı salgın yönetimi çerçevesinde erkek egemen ve gericici uygulamalarını, amaçlarını gündemden eksik etmeyerek, erkek egemen yasa yapımını bilfiil sürdürmekte ve cinsel şiddet faillerine kolluk yapmaktadır. Covid salgınında siyasal iktidarın derdi ve icraatı, cinsel istismar faillerini, tecavüzcüleri, tacizcileri aklama ve salıverme. Covid19 salgını nedeniyle cezaevlerindeki tutukluların durumu ile ilgili olarak infaz kanunu değişikliği kapsamında, 13 Nisan gecesi yapılan kadın katillerini, cinsel

istismarcıları serbest bırakmaya dönük yasa kabul edilemez. Bu yasa değişikliği ile beraber, 'cinsel saldırı', 'reşit olmayana cinsel saldırı', 'cinsel taciz' suçlarından süreli hapse mahkum olanlar ile cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkum olanlar, dörtte üç koşullu salıverme oranı ile tekrar suç mahallerine, çoğunlukla suçun gerçekleştiği izolasyonda olduğumuz "evlere" gönderiyorlar. Covid 19 salgını ile sözde mücadele ile, toplumda cinsel taciz, istismar ve tecavüzün daha da artmasına neden olunacaktır.

#Çocuk İstismarının Affı Olamaz

Siyasal iktidar AKP ve ittifakı MHP'nin hazırladığı bir diğer kanun teklifi de "çocukları cinsel istismar eden" faillerin cezalarının ertelenmesi, bu suçluların affı üzerine. Belirtmek isteriz ki, istismara uğrayan çocuk ile suçun faili arasındaki yaş farkı hesabıyla, zorla gerçekleştirilen "tecavüz evlilikleri" ile suçun ve cezanın niteliği değiştirilemez. Bununla birlikte, cinsel istismar vakalarında çocuğun şikayetinin olup olmaması da cezayı değiştirecek husus değildir. Çocukları istismar

etme suçu amasız fakatsız cezai bir konudur. Bu nedenle, istismar suçu, kamusal bir sorumlulukla yargıya taşınarak suçun faili cezalandırılmalıdır. Kamuoyuna yansıyan yasa değişikliği taslağı, sadece çocuklara yönelik cinsel olarak istismarda bulunan faillerle de sınırlı kalmayarak, söz konusu suçlulara yardım edenler ve azmettiriciler haklarında ise infazın kaldırılması ve açılan kamu davasının düşürülmesini de içermektedir. Bu yasa değişikliği önerisi, cinsel istismar - cinsel taciz suçunu cezasızlaştırarak, bu suçların yayılmasına, eril tahakkümün daha da kökleşmesine ve cinsel şiddetin artmasına neden olacaktır.

- Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçların affına dönük herhangi bir yasa değişikliği teklifinin meclise sunulması, yasanın tartışmaya dahi açılması kabul edilemez.

**DİSK Kadın Komisyonu - KESK Kadın Meclisi
- TMMOB Kadın Çalışma Grubu - TTB Kadın
Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu**

518 SIRA NUMARALI VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ KAPSAMI DIŞINDA TUTULAN ÜYELERİMİZİN SORUNLARI ACİLEN ÇÖZÜLMELİDİR

Kurumlar vergisi mükellefi mühendis, mimar ve şehir plancılarının 518 Sıra Numaralı "Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği" kapsamına dahil edilerek mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması ve sorunlarının çözümü için TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 17 Nisan 2020 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

24 Mart 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 518 Sıra Numaralı "Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği" ile Koronavirüs (COVID-19) salgınından ve bu kapsamda alınan tedbirlerden doğrudan etkilenen ve bu Tebliğle belirlenen mükelleflerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 15 inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması sağlanmıştır.

Söz konusu tebliğ ile belirlenen mükellefler için vergi ödevlerinin ertelendiği görülmektedir. Bu konuda yapılan açıklamalar doğrultusunda ise sosyal güvenlik kurumuna yönelik yükümlülüklerin ertelenmesi, finansal sıkıntılarının giderilmesi konusunda kamu bankaları aracılığı ile finansal erişimin kredilendirilerek de olsa kolaylaştırılması sağlanmaktadır.

Mücbir sebep halinin belirli sektörler ve mükellefiyet türüne bağlı olarak ilan edilmesi temel olarak

sakıncalıdır. Pandemi süreci sektörel ayrımcılık gözetmeksizin toplumun tüm kesimlerini etkileyen mücbir halin kendisidir.

Yaşamakta olduğumuz süreçte mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerinin tamamı Koronavirüs (COVID-19) salgınından etkilenmektedir.

Ancak, TMMOB Serbest Müşavirlik Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri ve Büro Tescil Belgesi Yönetmeliği doğrultusunda Odalarımızdan belge alan firmalar ve sadece mühendis ve mimarlar tarafından sağlanması kanun hükmüne bağlanmış olan iş ve hizmetleri sunan firmalar Kurumlar Vergisi mükellefi olmaları nedeni ile söz konusu tebliğ kapsamı dışında bırakılmıştır. Bununla birlikte Gelir Vergisi Mükellefi olarak mühendislik, mimarlık hizmeti sunan firmalar mücbir kapsamında değerlendirilmektedir. Kurumlar Vergisi mükellefi olan hiçbir mühendislik proje ve

müşavirlik firması Tebliğ uyarınca mücbir kapsamında değerlendirilmemektedir. İlgili tebliğin kapsamı dışında bırakılan sektörlerin tamamı için aynı sektörde faaliyet gösteren gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükellefleri açısından bir ayrımcılık oluşturulmuştur.. Bu durum Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğu gibi yaşamakta olduğumuz sürecin gerçekleri ile de bağdaşmamaktadır.

Kaldı ki TMMOB Serbest Müşavirlik Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri ve Büro Tescil Belgesi Yönetmeliği doğrultusunda Odalarımızdan belge alan firmalar ve sadece mühendis ve mimarlar tarafından sağlanması kanun hükmüne bağlanmış olan iş ve hizmetleri sunan firmalar; açıklanan 16 sektör içinde yer alan tüm sektörler hizmet vermektedir. Hizmet sunulan sektörler bu kapsamda değerlendirilirken sektörde Kurumlar vergisine tabi firmalarımızın değerlendirilmemesi sorun yaratmaktadır.

Bu kapsamdaki üyelerimiz, ciddi sorunlar ile karşı karşıya kalmalarına rağmen 518 Sıra Numaralı Vergi

Usul Kanunu Genel Tebliği doğrultusunda yaptıkları başvurular da reddedilmiştir.

Bu hususta Birliğimizce Maliye Bakanlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuş olup, konunun olumlu bir şekilde sonuçlandırılarak; TMMOB Serbest Müşavirlik Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri ve Büro Tescil Belgesi Yönetmeliği ve Odalarımızın ilgili yönetmelikleri doğrultusunda Odalarımızdan tescil belge almış olan firmalar ve sadece mühendis ve mimarlar tarafından sağlanması kanun hükmüne bağlanmış olan firmalar mükellefiyetlerinin türüne bağlı olmaksızın acilen tebliğ kapsamına dahil edilmesi ve yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi istenmiştir.

Bu vesileyle TMMOB olarak bir kez daha Koronavirüs (COVID-19) salgını dolayısı ile hayatını kaybeden yurttaşlarımız için başsağlığı, tedavi görmekte olanların da bir an önce sağlıklarına kavuşmalarını diliyoruz.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

EMEK VE BİLİM İLE KURULACAK YENİ BİR TOPLUMSAL DÜZEN İÇİN: YAŞASIN 1 MAYIS!

1 Mayıs 2020 hazırlıkları kapsamında bir araya gelen DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve 1 Mayıs Bileşenleri 22 Nisan 2020 Çarşamba günü saat 12.00'de online basın toplantısı ile 1 Mayıs programını açıkladı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı **Emin Koramaz** ve TMMOB Genel Sekreteri **Dersim Gül'ün** katıldığı telekonferans toplantısında okunan ortak açıklama şöyle:

EMEK VE BİLİM İLE KURULACAK YENİ BİR TOPLUMSAL DÜZEN İÇİN: YAŞASIN 1 MAYIS!

İşçi sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs bu sene Covid-19 koşullarında kutlanacak. Tarihte ilk kez 1 Mayıs'ta dünya işçi sınıfı büyük kitleler halinde kentlerin merkezi meydanlarında buluşamayacak. Ancak bu koşullara rağmen Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu'nun

ilan ettiği insan onuruna yaraşır bir iş, gelir ve sosyal güvenlik talepleriyle dünya emekçileri tek ses, tek yürek olacak.

1 Mayıs 2020'de dünyanın dört bir yanı, insanlığın ortak umutlarını ifade eden işçi sınıfının, büyük meydanlarda olmasa da evlerinde, işyerlerinde, belirli sembolik merkezlerde dünyanın bu düzeninin değişmesi gerektiğine dair iradesine tanıklık edecek.

Evet yeni bir toplumsal düzen şart! Çünkü neoliberal kapitalizm ülkemizi ve dünyamızı göz göre göre büyük bir felakete sürüklüyor. Bu düzen on yıllardır dünya halklarına sınırsız bir emek ve doğa sömürüsü, savaşlar, ekonomik krizler, artan eşitsizlikler, yoksulluk, işsizlik dışında hiçbir şey sunmuyordu. Covid-19 salgını düzenin nasıl çürüdüğünü ve çöktüğünü en açık hali ile gösterdi.

Bu düzen salgına karşı işçileri, emekçileri, yoksulları ve ezilenlerin sağlığını işini, geçimini koruyamadı. Aksine sermayenin ve patronların çıkarları için akıl, bilim ve milyonların sağlığı yok sayıldı.

Dünyanın dört bir yanında ve ülkemizde sermaye/iktidarlar, temel hak ve özgürlükleri hedef alarak, halkın düzene karşı tepkilerini ve siyasi muhaliflerini daha fazla baskı altına alarak, demokrasiyi yok ederek, otoriter rejimleri sağlamlaştırarak salgını fırsata çeviriyor.

Kapitalizm ülkemizde de en vahşi haliyle hüküm sürüyor.

İşçilerin ölümü pahasına “çarklar dönecek” ısrarı ile virüs işyerlerinden ve toplu taşıma araçlarından evlerimize taşıyor. Aklın ve bilimin söyledikleri değil bir avuç patronun çıkarları için tüm toplum tehlikeye atılıyor. Virüs sadece hafta sonu yayıyormuş gibi, hafta içi işe gitme mecburiyeti getirenler, hafta sonu da işçileri çalıştırmak için akıl dışı kararlara imza atıyor.

Açılan paketlerde işverenlere her türlü destek ve hatta ücretsiz izin dayatma hakkı bile var ama işçi yok, emekçi yok, emekli yok, küçük esnaf yok, çiftçi yok, kadın yok, çocuk yok...

Salgının yarattığı ağır ekonomik sonuçlar karşısında milyonlarca işçi, emekçi, işsiz, emekli, küçük esnaf değil bir avuç şirket korunuyor.

İşverenler ve müteahhitler için milyonluk paketler

açıklanırken, AKP'nin yasa değişikliğiyle “ücretsiz izin” dayatılan işçiler 1168 TL ile yaşamaya mahkum ediliyor.

Milyonlarca insanın işinden olduğu bir dönemde KDV'li yüksek faturalar hane bütçelerini sarsmaya, bankalar tüketici kredilerinden ve kredi kartlarından tıkr tıkr faiz almaya devam ediyor.

Özel hastaneler kamunun hizmetine sunulurken, tüm halkın sağlığı için devlet güvencesi sağlanmıyor.

Zorunlu işlerde çalışan hekimlerin, sağlık ve belediye çalışanlarının, PTT ve kargo çalışanlarının sesine, taleplerine kulak verilmiyor.

Marketlerden inşaatlara fabrikalardan madenlere üretim zorlaması can alıyor. Evde çalışmaya başlayan emekçiler için mesai hiç bitmiyor, 24 saate yayılıyor.

Çocukların ve aile büyüklerinin evde kalmasıyla kadınların omuzlarındaki yük ağırlaşıyor, evde şiddet haberleri giderek artıyor.

İktidar bu ağır koşullarda yaşamda kalmaya çalışan halkın sağlığını, işini ve geçimini güvence altına almazken bir avuç patronun bir dediğini iki etmiyor. Bu düzenin çarkları “neşesi yerinde” bir avuç ayrıcalıklı elit için dönüyor.

Onların vergileri indiriliyor, onların kredileri gevşetiliyor, onların yağma projeleri için ihaleler sürüyor, onların köprülerine yollarına hiç geçmesek de milyon dolalar akıtılıyor, doğamız, su kaynaklarımız, tarım alanlarımız salgın fırsatçılığı ile ranta, talana açılıyor.

Bu yağma ve sömürü düzeninin sahipleri, bir avuç patrona hizmet ederken sadece on milyonlarca emekçi ve ailelerini değil ülkemizin geleceğini de tehlikeye atıyor. Salgın ile uğraşması gerekenler, halka hizmet götürmek isteyen belediyeleri engellemekle, seçilmişlerin yerine kayyum atamakla, beğenmediği haberleri yapan gazetecileri tutuklatmakla, kendini eleştiren tweet atanların peşine düşmekle meşgul.

Covid-19 salgını hepimize göstermiştir kibu düzenin sahibi bir avuç ayrıcalıklı kesim ile Türkiye nüfusunun yüzde 99'unun çıkarları aynı değildir. Covid-19 salgını süresince halkın sağlığını, işini ve aşını korumak için alınması gereken önlemler bellidir:

1. Temel, zorunlu ve acil mal ve hizmet üreten işler dışında bütün işlerde salgın süresince çalışma acilen durdurulmalıdır.

2.Salgın süresince işten çıkarmalar yasaklanmalı, ücretsiz izin dayatmasından vazgeçilmeli çalışanlara ücretli izin verilmeli, işsizler için koşulsuz işsizlik maaşı ödenmeli, küçük esnaf ve çiftçi desteklenmelidir.

3. Tüketici, konut ve taşıt kredileri ile kredi kartı borçları faiz işletilmeden ertelenmeli, elektrik, su, doğalgaz ve iletişim faturaları salgın riski boyunca devlet tarafından karşılanmalıdır.

4. Bu süreçte özel sağlık kuruluşları kamu kontrolüne geçirilmeli, yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimi istisnasız ve ön koşulsuz bütünüyle parasız olmalıdır.

5. Salgınla mücadelede koordinasyonda katı bir disiplin uygulanmalı, bilimsel yaklaşım ve bilgi paylaşımında açık ve şeffaf olunmalıdır. Covid-19 Testleri konusunda bilimsel-yaygın-hakkaniyetli ve sonuçların hızla açıklandığı bir işleyiş hakim kılınmalıdır. Yerel yönetim kuruluşlarının, sağlık, emek ve meslek örgütlerinin de temsil edildiği bütünlüklü bir kurul oluşturulmalıdır. Bu kurul tüm süreci halkın sağlığını ve kamunun çıkarını önceleyecek biçimde şeffaf biçimde yürütmelidir.

6. Başta hekimler, sağlık ve belediye çalışanları olmak üzere, tüm zorunlu işlerde koruyucu ekipman başta olmak üzere bütün eksiklikler giderilmeli, herhangi bir aksama yaşanmayacağına dair güven verilmeli ve bu işlerde çalışan herkes düzenli olarak testten geçirilmelidir.

7. Salgın dönemlerinde dezavantajlı kesimler olarak kabul edilen; hiçbir geliri ve birikimi olmayan yoksullar, EYT'liler, göçmenler ve tutuklu/hükümlüler için yaşamlarını ve sağlıklarını koruyacak fiili ve yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

8. Tüm kadınlara iş ve gelir güvencesi sağlanmalı, artan şiddete karşı İstanbul Sözleşmesi ve 6284 Sayılı Yasa etkin bir biçimde uygulanmalıdır.

Aklın ve bilimin emrettiği bu önlemler büyük ölçüde alınmamaktadır. Çünkü ülkeyi yönetenler, yandaş patronları beslemeye ve siyasi rekabete odaklanmıştır. Halkın sağlığını, işini ve geçimini güvence altına almayan, alamayan iktidar, siyasi sorumluluğu üstlenerek hesap vermeli, ilk adım olarak sağlık, işçileri ve ekonomi bakanları istifa etmelidir.

Bu düzen sağlığa zararlıdır. Bugün dünyanın da memleketin de sağlığı ve geleceği yeni bir toplumsal düzenin kurulmasına bağlıdır.

Sermaye değil halk egemenliğini esas alan, sömürüye karşı emeğin haklarını koruyan, toplumsal zenginliğe el koyan yüzde 1'in değil toplumun yararını esas alan yeni bir toplumsal düzenin kurulması şarttır.

1. İnsan onuruna yaraşır bir iş ve ücret, kamusal sosyal güvenlik ve sendikal hakların eksiksiz güvence altına alındığı yeni bir toplumsal düzen istiyoruz.

2.Demokrasinin ve ifade özgürlüğünün tahrip edilmediği yeni bir toplumsal düzen istiyoruz.

3.Her türlü ayrımcılığa, cinsiyetçiliğe ve ötekileştirmeye karşı eşit yurttaşlığın, yurtta, bölgede ve dünyada barış politikasının benimsendiği yeni bir toplumsal düzen istiyoruz.

Halkın sağlığının, işinin ve geçiminin güvence altında olduğu yeni bir toplumsal düzen için 1 MAYIS'ta sesimizi yükseltiyoruz.

2020 1 Mayıs'ına kadar tüm meydanları, caddeleri, sokakları 1Mayıs afişlerimizle donatacak, ses ve görüntü araçlarıyla 1 Mayıs coşkusunu meydanlara taşıyacağız.

Evlerimizin ve işyerlerimizin sokaklara dönük yüzünü taleplerimizi ifade eden pankartlarla, afişlerle donatacağız!

1 Mayıs 1977'de Taksim'de yitirdiğimiz mücadele arkadaşlarımızı Kazancı yokuşunda anacağız.

1 Mayıs günü bulunduğumuz her yerin balkonlarından pencerelerinden 1 Mayıs marşını okuyacak, pankartlarımızı asacak, balonlarımızı uçuracak, yeni bir toplumsal düzen için aynı anda tüm Türkiye'den ses vereceğiz.

Yine 1 Mayıs günü sosyal medya üzerinden yayınlanacak "1 Mayıs mitingi"nde buluşacağız.

Birliğimizi, mücadelemizi ve dayanışmamızı tüm gücümüzle bulunduğumuz her yerden göstereceğiz!

Yeni bir toplumsal düzeni biz kuracağız!

Yeni bir toplumsal düzeni emek ile bilim ile kuracağız!

YAŞASIN 1 MAYIS!

ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ'NİN UYGULANMASI DEVLETİN VE TOPLUMUN SORUMLULUĞUDUR!

DİSK Kadın Komisyonu, KESK Kadın Meclisi, TMMOB Kadın Çalışma Grubu, TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu 23 Nisan 2020 tarihinde "Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin uygulanması devletin ve toplumun sorumluluğudur!" başlıklı ortak bir açıklama yaptı.

Çocuk hakkı ihlalleri son bulsun

Son günlerde karşı karşıya kaldığımız COVID-19 Pandemisi, olağandışı bir durum olarak çeşitli düzenlemeleri gerektirmektedir. Damlacık yoluyla bulaşan, bulaşıcılığı ve öldürücülüğü yüksek olan COVID-19 hastalığından korunmak, hastalığın bulaşmasını ya da tüm toplumda birden çok hızla bulaşmasını engellemek için toplumu ilgilendiren önlemler alınmasını gerektirmektedir. Ancak ne yazık ki alınan bu önlemlerin bir fırsatçılıkla toplumun bazı kesimlerinin işlediği suçları affetmeye hatta ortadan kaldırmaya yol açtığını görmekteyiz. Defalarca Türkiye'nin gündemine getirilmiş ve Türkiye Kadın Hareketinin ve duyarlı insanların tepkileriyle yasalaşması engellenmiş olan çocuğun cinsel istismarını affeden yasa tasarısı COVID-19 salgını için alınacak önlemler kapsamında yine ele alınmaya çalışılmaktadır.

Aralarında Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin de yer aldığı pek çok uluslararası belgede, 0-18 yaş grubunda yer alan insanlar "çocuk" olarak tanımlanmaktadır. Sözleşmeyi hazırlayanlar ve imzalayanlar olarak biliyoruz ki; bireyin yaşamındaki güçlük ve sorunlarla başarılı bir biçimde baş edebilmesi, çocukluk dönemini geride bırakıp kendi yaşamını sürdürebilir hale gelmesi ya da erişkin olabilmesi için, bebeklikten başlayarak gelişiminin bütün

dönemlerinde biyolojik gelişiminin tamamlanması yanı sıra, toplumsal yaşamın gerektirdiği pek çok bilgi beceriyi edinmesi, yeteneklerini geliştirmesi, gerekmektedir.

Ancak biliyor ve görüyoruz ki, çocuk yaşta olmalarına karşın, kendilerinden oldukça büyük yaşta erkeklerle evlendirilen kız çocukları kendilerini geliştirme koşul ve olanaklarından yoksun kılınmakta, ev içine hapsedilmekte, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan kadınlık ve annelik rolleri gibi yerine getirmekte zorlanacağı pek çok sorumlulukla karşı karşıya bırakılmaktadır. Kız çocuklarının erken yaşta ve kendileri hakkında özgür kararlar verme yeterliliğine sahip olup olmadıklarına bakılmaksızın, aile ve çevre baskısıyla alınan kararlar sonucu evlendirilmesi, olumsuz etkilerinin yaşamının sonraki dönemlerinde de sürdüğü her yönüyle çocuğa yönelik bir cinsel istismardır. Sonuç olarak, çocuk yaşta evlilik bir çocuğun temel haklarının ihlal edilmesi, hayatının çalınması ve geleceğe ilişkin umutlarının karartılması anlamına gelmektedir.

Öte yandan, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde çocukların sağlık, eğitim, barınma, güvenlik hakları ayrıntılı olarak vurgulanmakta, doğumdan 18 yaşına kadar gelişimlerinin çeşitli evrelerinde gereksinimlerinin karşılanması, bakımı, zarardan korunması, çıkarlarının savunulması ve birer erişkin olarak yetiştirilmeleri konusunda devletin ve toplumun sorumluluğu dile getirilmektedir. Bu bağlamda çocuğun özel yaşantısına, onur ve saygınlığına herhangi bir müdahale ve saldırı yapılamayacağı, bu tür müdahale ve saldırılara karşı yasa tarafından korunma hakkı olduğu; devletin çocuğun yetiştirilmesi ve gelişiminin sağlanmasında sorumluluk taşıdığı, bu sorumluluğun yerine getirilmesinde çocuğun haklarının ve üstün yararının göz önünde tutulmasının zorunlu olduğu; çocuğun sağlığına, bedensel, ruhsal, ahlaksal ve toplumsal gelişimine zarar verecek geleneksel uygulamalardan korunması gerektiği belirtilmektedir. Sözleşmenin 19 ve 34. maddesinde taraf devletlerin alması gereken önlemlere de yer verilmiştir. Bu önlemler Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi'nde devletin sorumlulukları ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

Benzer biçimde, İstanbul Sözleşmesi'nde de erken yaşta zorla evliliklerin suç olarak düzenlenmesi zorunlu kılınmaktadır

Sonuç olarak, çocuklara ilişkin sahip olduğumuz toplumsal sorumluluklarımızla, kız çocuklarının erken yaşta zorla evlendirilmelerine ve kendisine tecavüz eden cinsel saldırı failleriyle evlendirilerek failin affedilmesine yönelik her tür söylem ve yasal değişiklik girişimini kabul edilemez. Bu tür girişimler, yaratılan fiili durumlar ve fiili duruma yasal kılıf oluşturma çabaları taraf olunan çocuk ve kadın haklarına ilişkin uluslararası sözleşmelere aykırıdır, bu sözleşme hükümlerinin ihlal edilmesi de ayrıca suç teşkil etmektedir. Cinsel istismar da dahil olmak üzere çocuklara yönelik her tür istismarın suç olduğu, cinsel

istismar suçunun ise hangi gerekçeyle olursa olsun affedilemeyeceği asla akıldan çıkarılmamalıdır.

Devletin görevi, kız çocuklarının erken yaşta zorla evlendirilmesini engellemektir, cinsel istismar suçlularını cezalandırmak ve bu suçların gerçekleşmesini önlemektir; geleneksel, göreneksel, dinsel dogmaların ardına sığınarak suçluları cezasız bırakmak değildir. Başta çocuk yaşta zorla evlendirilme olmak üzere evrensel çocuk haklarının ihlali yönündeki her tür müdahale karşısında kararlılıkla mücadele etmeye devam edeceğiz.

DİSK Kadın Komisyonu - KESK Kadın Meclisi - TMMOB Kadın Çalışma Grubu - TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu

AKLIN VE BİLİMİN EGEMEN OLDUĞU LAİK VE DEMOKRATİK BİR ÜLKE İSTİYORUZ

Diyaret İşleri Başkanlığı'nın eşcinselleri hedef alan hutbesi ve siyasi iktidarın bu nefret söylemine sahip çıkması üzerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 28 Nisan 2020 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Geçtiğimiz hafta Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayınlanan Cuma Hutbesinde toplumumuzun bir parçasını oluşturan eşcinsellerin hedef gösterilmesi, pek çok yurttaşımızın ve kurumun tepkisiyle karşılanmıştı. İnsan hak ve özgürlükleriyle bağdaşmayan, bu ayrımcı nefret söylemine ilişkin açıklama ve özür beklenirken, önce Cumhurbaşkanlığı ve hükümet üyeleri Diyanet İşleri Başkanlığına destek çıktı, ardından da savcılık "tepki gösterenlere" yönelik soruşturma açtığını duyurdu.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın insanların cinsel yönelimlerini ve kimliklerini hedef alan, belirli bir toplumsal kesimi hastalıklarla ve düşkünlükle özdeşleştiren açıklamalarını kınıyoruz. Diyanet İşleri Başkanlığının işlediği bu nefret suçu toplumumuz için ne kadar tehlikeliyse, bu nefret suçunu eleştirenlerin siyasi iktidar tarafından hedef gösterilmesi de bir o kadar tehlikeli ve düşündürücüdür. İnsan hak ve özgürlüklerini, eşitliği ve hukukun üstünlüğünü savunan kişi ve kurumların iktidarın zorbalığı ve güdümlü yargı kurumları eliyle susturulmak istenmesi faşizan rejimlere özgü bir uygulamadır.

Anayasamızın 2. Maddesinde Türkiye Cumhuriyeti "demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti" olarak tanımlanmaktadır. 18 yıldır devam eden AKP iktidarı dönemi boyunca, ülkemizin temel nitelikleri olan bu ilkelerin altının boşaltıldığı, devletin ve toplumsal

yaşamın dinci-gerici ilkeler ışığında yeniden yapılandırıldığına hep birlikte tanıklık ettik.

18 yıl boyunca sistematik biçimde uygulanan politikalar ile demokrasinin yerine tek adam yönetiminin, laikliğin yerine İslamcılığın, sosyal devlet anlayışı yerine tarikat-cemaat ilişkilerinin ve hukukun üstünlüğü yerine parti devleti anlayışının egemen olduğu bir ülke yaratıldı.

Anayasal bir kurum olarak "laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasî görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinmesi" gereken Diyanet İşleri Başkanlığı, bugün gelinen noktada AKP'nin dinci-gerici iktidarının koçbaşı haline gelmiştir. Toplumumuzu bir arada tutan barış ve kardeşlik değerlerinin, cumhuriyet ilkelerinin ve hukuk kurallarının Diyanet İşleri Başkanlığının hutbe ve fetvaları eliyle yıkılmasına izin vermeyeceğiz.

İçinden geçtiğimiz salgın dönemi aklın ve bilimin insanlığın ortak geleceğinin ve sağlığının korunmasındaki önemini bir kez daha gösterdi. Bizler aklın ve bilimin egemen olduğu laik ve demokratik bir ülke istiyoruz. Bizler ayrımcılığın ve dışlamanın olmadığı barış ve kardeşlik içinde bir Türkiye istiyoruz. Bunun için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÇALIŞMA HAYATINDA KADINA YÖNELİK HER TÜRLÜ AYRIMCILIĞI REDDEDİYORUZ!

DİSK Kadın Komisyonu, KESK Kadın Meclisi, TMMOB Kadın Çalışma Grubu, TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu 29 Nisan 2020 tarihinde “Çalışma Hayatında Kadına Yönelik Her Türlü Ayrımcılığı Reddediyoruz!” başlıklı ortak bir basın açıklaması yaptılar.

Sermayenin saldırıları ve iktidarın emek düşmanı politikaları, çalışma hayatının koşullarını her geçen gün ağırlaştırıyor. Biz kadınlar, bu kötüye gidişten ve egemen politikalardan, tüm kriz dönemlerinde olduğu gibi içinden geçtiğimiz küresel salgın döneminde de çok yönlü etkileniyoruz.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Cinsiyet Eşitliği ve Çeşitliliği Şube uzmanlarının Nisan ayında yayınladığı bir açıklamaya göre, sağlık ve sağlığa bağlı tüm işlerde çalışanların yüzde 70'i kadınlardan oluşuyor. Salgınla mücadele ettiğimiz bugünlerde, tüm dünyada sağlık, perakende, gıda, tarım, bakım ve temizlik işleri gibi hayatın devamını sağlayan tüm ücretli, ücretsiz işlerde kadın emeği daha da merkezi bir konuma geldi.

Hizmet sektöründe, sağlık ve perakende alanında ücretli çalışan kadınların iş yükü artmışken; imalat sektöründe kadın işsizliği ve yoksulluğu öne çıkmaktadır. Tekstil sektöründe uluslararası hazır giyim şirketleri siparişlerini kestikleri için bunlara üretim yapan tedarikçi fabrikalar kapanmış ya da üretimlerini durdurmuştur. Buralarda çalışan pek çok kadın işten çıkarılmıştır. Sayısı 1 milyonu bulan ev işçisi kadının neredeyse tamamı salgın sürecinde işsiz/gelirsiz kalmış, çalışanlar ise daha da düşen ücretlerle ve salgına karşı hiçbir koruması olmadan güvencesiz bir şekilde çalışmak zorunda kalmaktadır. Tarım istihdamının ana gövdesi olan kadınların yoksulluğuna ve salgına karşı korunaksız çalışma koşullarına karşı hiçbir önlem alınmamıştır. Öte yandan, temel ve zorunlu hizmetler ve üretimler olmamasına karşın sermayenin bekası için fabrikalarda, madenlerde, şantiyelerde çalışmalar devam ettirilmektedir. Bu çalışma alanlarında virüs daha çok yayılmakta, başta işçiler, üretken emek olmak üzere, toplumun sağlığı tehlikeye atılmaktadır. Bu işyerlerinde güvencesiz olarak çalışan kadınlar işten çıkarılma tehdidi ile karşı karşıya kalmaktadır.

DİSK-AR Nisan 2020 İşsizlik ve İstihdam Görünümü Raporu'na göre kentsel genç kadın işsizliği yüzde 32'ye dayanmış durumdayken, Covid-19 salgınıyla, özellikle geçici, güvencesiz, kayıt dışı alan ve sektörlerdeki üretim daralması ve işten atılmalar sonucu kadın işsizliğinin daha da artması beklenmektedir. Ekonomik krizin eşitsiz bir biçimde, en önce ve en çok yoksullaştırdığı kadınlar, salgın krizinden de en fazla etkilenen toplumsal kesim olmaktadır. Kırılgan, eşitsiz koşullarda istihdam edilen kadınlar, ataerkil ilişkilerin, cinsiyetçi iş bölümünün hâkim olduğu çalışma hayatında tutunmaya, ayakta kalmaya, yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktalar. Sadece emek piyasasında tutunmaya değil, eşit ve adil koşullarda çalışmak için de mücadele ediyorlar. İşlerin erkek işi-kadın iş olarak ayrımı devam ederken, kadınlar daha çok çalışmasına rağmen daha az ücret almakta, cinsiyetli emek sömürüsü gerçekleşmekte ve kadınların yoksulluğu daha da artmaktadır.

OHAL Kanun hükmünde kararnameleri (KHK) ile ihraç edilen, ekonomik, siyasi ve temel hak ve özgürlükleri gasp edilen emekçiler içerisinde, kadınlar, ihraç sonrası toplumun dayattığı cinsiyet rollerine hapsolmaya zorlanmışlardır. Çalışma hakkının ihlali ile, emek hayatından dışlanan kadınlara sistem eve kapanmak dışında bir seçenek bırakmamıştır. Bu süreçte hane içi yükleri, karşılıksız ve görünmez emek süreçleri daha da yoğunlaşmıştır. İhraç edilen kişilerin hayatlarını idame ettirebilmek için yaptıkları işler genellikle kayıt dışı, geçici ve düşük ücretlidir. Bu geçici işlerin de ancak imkanlar ölçüsünde bulunabildiği göz önüne alındığında bu sınırlı ölçüdeki gelir getirici işlerin, kriz ve salgın sürecindeki ekonomik koşullar içerisinde gerçekleştirebilme ihtimali hiç kalmamıştır.

Kadın emeğinin en önemli sorunlarından biri olan kayıt dışı çalışmayla ilgili hiçbir adım atılmamaktadır. Kadın istihdamının yüzde 34,4'ü kayıt dışı iken, 1 milyon 9 bin kayıt dışı çalışan kadına salgın günlerinin kural dışı çalışma koşullarında yeni kayıt dışı çalışan kadınların da ekleneceği ortadadır.

Güvencesiz çalışma biçimi olan ev eksenli çalışma kadınlar arasında yaygındır. Göçmen kadınlar sağlık, barınma, eğitim gibi temel haklardan yoksun biçimde güvencesiz çalışma koşulları içerisinde en kötü halde

ve emek süreci içerisinde her türlü istismara açık durumdadır.

Salgın sürecinde, kadının ev içi yükü de kadına yönelik de şiddet artmaktadır. Salgın günlerinde uzayan vardiyalara ek olarak kreşlerin, okulların, bakım evlerinin kapatılmasıyla birlikte ev içi işler ve bakım işleri en az iki katına çıkmıştır. Bu durum dışarıda zorunlu işlerde çalışan kadınları aynı zamanda yoğun fiziksel, duygusal ve zihinsel baskı altında bırakmaktadır. Evde kalma, bir yandan toplumsal cinsiyet eşitsizliğini katmerleştirirken bir yandan da kadına yönelik tüm şiddet türlerini de arttırmaktadır.

Sağlık sektöründeki kadın çalışan yoğunluğu dikkate alındığında, kadınlar salgınla mücadele sürecinde daha yoğun, yorucu ve uzun süreli çalışma koşulları, kişisel koruyucu giysi ve ekipmanla çalışmanın getirdiği sıkıntılar ve mesleki hastalık/ bulaş riski ile karşı karşıyadır.

Covid-19 salgını sırasında ücretli ve ücretsiz emek alanında yaşanan cinsiyet temelli artan sorunlara yönelik politikalarımızı yeniden oluşturmak zorundayız. Bunun için;

- Her şeyden önce, virüsün bulaşmasını engellemek ve salgının yayılma hızını düşürmek amacıyla temel ve zorunlu hizmetler ve üretimler haricindeki tüm üretim durdurulmalıdır. Bunun yanı sıra, temel ve zorunlu hizmetlerde çalışanlar için iş güvenliğinin, sağlık ve hijyenin sağlandığı çalışma koşulları oluşturulmalıdır. İster kamu kurumunda ister özel sektörde çalışan tüm kadınlara iş güvencesi verilmelidir.
- Kadın istihdamın önündeki engellerden olan çocuk bakımı, yaşlı bakımı, ev işleri gibi hizmetlerin kadının üstünden alacak sosyal politikalar uygulanmalıdır.
- Kadınların salgın döneminde gelirlerini koruyacak önlemler alınmalı, artan bakım emeği için ekonomik destek ve ebeveyn yardımları sağlanmalıdır.
- Çalışma hayatında kadına yönelik her türlü ayrımcılık terk edilmeli, cinsiyetçi iş bölümüne, ücret eşitsizliğine son verilmeli güvenceli, düzenli işler yaratılmalıdır.
- İşyerlerinde şiddet ve cinsel tacizi önleyecek politikalar üretilerek, uygulamaya konulmalıdır.
- Göçmen kadın emeğinin sömürüsü ve istismarına son verilmeli, güvenceli ve kayıtlı istihdam sağlanmalıdır.
- OHAL KHK'leri iptal edilmeli, emekçiler üzerindeki

otoriter baskılar son bulmalı, ihraç edilen emekçiler işlerine iade edilmelidir.

• Kadınlar tarafından gerçekleştirilen ve hayatın devamı için zorunlu olan bakım ve hizmete yönelik eylemlerin yeniden üretimin sağlanmasında ve salgında olduğu gibi bir kriz anında ne kadar vazgeçilmez bir emek türü olduğu görülmektedir. Fakat kapitalist patriyarka koşullarında bu işler en düşük ücretli, en güvencesiz ve en değersiz işler olarak görülmektedir. Kadın emeği üzerindeki her türlü değersizleştirme son bulmalıdır, yeniden üretim emek süreçleri cinsiyet eşitlikçi olarak gerçekleştirilmelidir.

Kadına yönelik erkek şiddeti yaşamın her alanında kadınları tehdit ediyor. Mevcut siyasi iktidarın toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştiren politikaları ve söylemleri kadına yönelik şiddeti besliyor. Çalışma alanlarında kadınların karşı karşıya kaldığı şiddet ve cinsel taciz, mobbing kadının insan haklarının ve çalışma hakkının ihlalidir. Şiddetten ve tacizden arındırılmış işyerleri her kadının en temel hakkıdır. Bu amaçla,

- Kadına yönelik şiddet ve tacizi besleyen söylem ve uygulamalardan vazgeçilmelidir.
- İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı yasa etkin bir şekilde uygulanmalıdır.
- İşyerlerinde şiddet ve cinsel tacizi önleyecek politikalar uygulanmalı mekanizmalar devreye sokulmalıdır.
- Salgın günlerinde artan erkek şiddetine yönelik önlemler arttırılmalıdır.
- ILO 190 sayılı sözleşme onaylanmalıdır.

Emeğimizin değersizleştirilmesine, cinsiyet eşitsiz iş bölümüne, ayrımcılığa dur demek için, işyerlerindeki şiddet, cinsel taciz ve mobbingin son bulması için, salgın nedeniyle güvencesiz, taşeronu bağlı çalışan kadınların işten atılmasının son bulması için, salgın koşullarında kadın işçi sağlığının hiçe sayılmasına dur demek için, ve her zaman her koşulda emeğimize, bedenimize yönelik sömürüye, şiddete karşı mücadelemizi sürdüreceğimizi ifade etmek için, örgütlü mücadelemizi büyütme için 1 Mayıs'tayız!

Yaşasın Kadınların Örgütlü Mücadelesi

DİSK Kadın Komisyonu – KESK Kadın Meclisi – TMMOB Kadın Çalışma Grubu – TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu

TMMOB TARAFINDAN ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞINA YAPI RUHSATI STANDARTLARINA İLİŞKİN 3. KEZ YAZI GÖNDERİLDİ

Yapı Ruhsatı Standardına İlişkin Tebliğ ile yapı ruhsatlarından imza hanelerinin kaldırılması hususunda Birliğimizce Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na üçüncü kez 5 Mart 2020 tarihinde yazı gönderildi

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI'NA
ANKARA

İlgi: a) 25.06.2019 tarih 1026 sayılı yazımız.
b) 02.08.2019 tarih 1432 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazılarımız ile 02.05.2018 tarihli, 30409 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan TS 10970 Formlar-Yapı Kullanma İzin Belgesi Standardına ve TS 8737 Yapı Ruhsatı Standardına İlişkin Tebliğ ile yapı ruhsatlarından imza hanelerinin kaldırılması üzerine Birliğimizce söz konusu düzenlemenin iptali istemiyle dava açıldığı; yine davanın devamı esnasında 27.10.2018 tarih ve 30578 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik Yönetmeliği ile Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğine eklenen Ek-10 Yapı Ruhsatı Formunda imza hanelerine yer verilmemesi üzerine Yönetmelik değişikliğinin de iptali istemiyle Birliğimizce dava açıldığı; her iki davada da yapı ruhsatlarında fenni mesul, şantiye şefi ve proje müellifi meslektaşlarımızın imzalarının bulunma ve yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni formlarının bir örneğinin Birliğimize bağlı Odalara gönderilmesi zorunluluğuna işaret edilerek; eksik düzenleme niteliği taşıyan söz konusu düzenlemelerin yürütmesinin durdurulduğu; Anayasa ve 2577 sayılı Yasadan hareketle Danıştay kararlarının gereğinin gecikmeksizin yerine getirilmesi hususunda gereğinin yapılması gerektiği; Anayasa ve Yasa düzenlemelerinin açıklığına karşın 25.07.2019 tarih 30842 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Danıştay 6. Dairece verilen 2018/9566 esas ve 2018/5260 esas sayılı yürütmenin durdurulması karar gereklerinin yerine getirilmediği, aksine kararlarda hukuka aykırılığı açıkça ortaya konan ve yürütmesi durdurulan düzenlemelerin 25.07.2019 tarihli değişiklik ile aynı şekilde yeniden yürürlüğe konduğunun görüldüğü ve bu durumun Anayasaya ve bir bütün olarak hukuka açıkça aykırılık teşkil ettiği; bu bakımdan söz konusu düzenlemeden biran evvel dönülerek Danıştay kararlarının yerine getirilme zorunluluğu ifade edilmişti.

Bakanlığınızca yargı makamlarınca defaatle ortaya konmuş olmasına karşın, hukuka aykırı düzenlemelerde ısrar edilmesi üzerine; Birliğimizce 25.07.2019 tarih 30842 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Planlı Alanlar

İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikteki aynı nitelikteki düzenlemelerin iptali istemiyle de dava açılmıştır.

Danıştay 6. Dairesince bir kez daha 2019/18154 esas sayılı dosyada "Anayasanın 138. ve İdari Yargılama Usulü Kanununun 28.maddesi uyarınca davalı idarece yargı kararını gecikmeksizin yerine getirmek zorunda olmasına karşın Danıştay Altıncı Dairesinin 17.04.2019 tarih ve E:2018/5260 sayılı kararı ile bu karara yapılan itirazın reddine ilişkin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 19/09/2019 tarih ve E:2019/899 sayılı kararına, Danıştay Altıncı Dairesinin 18.02.2019 tarih ve E:2018/4999 sayılı kararı ile bu karara yapılan itirazın reddine ilişkin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 19/09/2019 tarih ve E:2019/845 sayılı kararına ve Danıştay Altıncı Dairesinin 24.04.2019 tarih ve E:2018/9566 sayılı kararı ile bu karara karşı yapılan itirazın reddine ilişkin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 16.10.2019 tarih ve E:2019/901 sayılı kararına aykırı olarak yapılan düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamaktadır." gerekçesiyle Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği eki yapı ruhsatı formunda "yapı sahibinin, yapı müteahhidinin, şantiye şefinin, yapı denetçilerinin ve proje müelliflerinin ıslak imzalarının" kaldırılmasına ve "inşaata başlama tarihi de işlenerek onaylı örneklerinin bir ay içinde ilgili meslek odasına gönderilmesine" şeklindeki eksik düzenleme yönünden yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir.

Bir kez daha ifade etmek gerekirse Anayasanın 138. maddesinde; "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." kuralı öngörülmüş; Yine 2577 sayılı Yasanın 28. maddesinde de; "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur." ifadesine yer verilmiştir. Kaldı ki, bu durumun Anayasanın 2. maddesinde öngörülen hukuk devleti ilkesinin gereği olduğu da kuşkusuzdur.

Tüm bu hususlar dolayısıyla Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca da Bakanlığınızın yapmış olduğu itiraz istemleri reddedilen Danıştay Daire kararlarının

gereğinin gecikmeksizin ve değiştirilmeksizin yerine getirilmesi; hukuka aykırılığı ortaya konan ve yürütmesi durdurulan düzenlemelere dayalı uygulamalara bir an evvel son verilmesi; kararlarda belirtilen hususlar dikkate alınarak yeniden düzenleme yapılması gereğini, aksi halde kararın yerine

getirilmemesine ilişkin hukuki yollara başvurulacağı hususunu bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Dersim GÜL
Genel Sekreter

TMMOB YAPI RUHSAT FORMLARINDA HUKUK MÜCADELESİNİ KAZANDI

TMMOB tarafından açılan dava sonucu Danıştay'ın üçüncü kez verdiği yürütmenin durdurulması kararının ardından bu kez Bakanlıkça, 11.03.2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yapı ruhsatları yeniden düzenlenerek; formlarda imza hanelerine ve ruhsat formlarının meslek odalarına gönderilmesi kuralına yeniden yer verildi.

02.05.2018 tarihli, 30409 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan TS 10970 Formlar-Yapı Kullanma İzin Belgesi Standardına ve TS 8737 Yapı Ruhsatı Standardına ilişkin Tebliğ ile Yapı Ruhsatlarında değişiklik yapılmış ve yapı sahibinin, yapı müteahhidinin, şantiye şefinin, yapı denetçilerinin ve proje müelliflerinin ıslak imzaları ruhsat formundan kaldırılmıştı. Bunun üzerine Birliğimiz tarafından açılan davada Danıştay Dairesince 17/04/2019 tarihli karar ile “yapılaşmaya ilişkin sürecin can ve mal güvenliği açısından hayati olduğu dikkate alındığında, fenni mesullerin, şantiye şeflerinin ve proje müelliflerinin yapı ruhsatlarında imzalarının bulunması son derece önem arz etmektedir.” gerekçesiyle yürütmenin durdurulmasına karar verilmişti.

Davanın devamı esnasında; 27.10.2018 tarih ve 30578 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik ile yapı ruhsatı formu ile yapı kullanma izin belgesi, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğine Ek-10 Yapı Ruhsatı Formu ve Ek-9 Yapı Kullanım İzin Belgesi olarak eklenmişti. Yönetmelik ekinde yer alan Yapı Ruhsatı Formunda da yapı sahibinin, yapı müteahhidinin, şantiye şefinin, yapı denetçilerinin ve proje müelliflerinin imza hanelerine yer verilmemiş; her iki formun açıklama bölümünden de daha önceki yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi formu açıklamalarında yer alan “İdareler sorumluluk alan mimar ve mühendislerin yaptıkları işlemlere ilişkin bilgileri her ayın ilk haftası içinde ilgili meslek odalarına bildirir.” hükmü çıkarılmıştı. Hukuka ve kamu yararına aykırı bu düzenlemenin iptaliyle açtığımız davada da Danıştay Dairesince 24/04/2019 tarihli karar ile deprem kuşağında yer alan ülkemiz

açısından sağlıklı bir çevre ile can ve mal güvenliğinin sağlanabilmesinin önemi vurgulanarak “yapı ruhsatı formu ve yapı kullanma izni formu eki föylerde yer alan uyumsuzluk konusu ifadelerin, dava konusu işlemle kaldırılmasında hukuka ayarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır...” gerekçesiyle dava konusu düzenlemelerin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmişti.

Anayasanın 138. maddesinde; “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” kuralı öngörülmüş; Yine 2577 sayılı Yasanın 28. maddesinde de; “Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre İDARE, GECİKMEKSİZİN İŞLEM TESİS ETMEYE VEYA EYLEMDE BULUNMAYA MECBURDUR.” ifadesine yer verilmiştir. Kaldı ki, bu durumun Anayasanın 2. maddesinde öngörülen hukuk devleti ilkesinin gereği olduğu da kuşkusuzdur.

Anayasal ve Yasal düzenlemeler uyarınca Danıştay kararlarının gereğinin gecikmeksizin yerine getirilmesi; hukuka aykırılığı ortaya konan ve yürütmesi durdurulan düzenlemelere dayalı uygulamalara bir an evvel son verilmesi; kararlarda belirtilen hususlar dikkate alınarak yeniden düzenleme yapılması gerekirken; Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca 25.07.2019 tarih 30842 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile, Danıştayca verilen yürütmenin durdurulması karar gerekleri yerine getirilmemiş, aksine Daire kararlarında hukuka aykırılığı açıkça ortaya konan ve yürütmesi durdurulan düzenlemeler 25.07.2019 tarihli değişiklik ile aynı şekilde yeniden yürürlüğe konmuştu. Birliğimiz tarafından Anayasaya ve kamu yararına aykırı bu düzenlemenin iptali istemiyle açılan davada da Danıştay Dairesince “Anayasanın 138. ve İdari Yargılama Usulü Kanununun 28.maddesi uyarınca davalı idarece yargı kararını gecikmeksizin yerine getirmek zorunda olmasına karşın Danıştay

Altıncı Dairesinin 17.04.2019 tarih ve E:2018/5260 sayılı kararı ile bu karara yapılan itirazın reddine ilişkin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 19/09/2019 tarih ve E:2019/899 sayılı kararına, Danıştay Altıncı Dairesinin 18.02.2019 tarih ve E:2018/4999 sayılı kararı ile bu karara yapılan itirazın reddine ilişkin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 19/09/2019 tarih ve E:2019/845 sayılı kararına ve Danıştay Altıncı Dairesinin 24.04.2019 tarih ve E:2018/9566 sayılı kararı ile bu karara karşı yapılan itirazın reddine ilişkin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 16.10.2019 tarih ve E:2019/901 sayılı kararına aykırı olarak yapılan

düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamaktadır.” gerekçesiyle yürütmenin durdurulmasına karar verilmişti.

Danıştay’ın üçüncü kez verdiği yürütmenin durdurulması kararının ardından bu kez Bakanlıkça, 11.03.2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yapı ruhsatları yeniden düzenlenmiş ve formlarda imza hanelerine ve ruhsat formlarının meslek odalarına gönderilmesi kuralına yeniden yer verilmiştir.

TMMOB VE ODALARDAN KANAL İSTANBUL PROJESİ KAPSAMINDA YAPILAN İHALEYE DAVA AÇILDI

Kanal İstanbul ÇED Nihai Raporunda Kanal Projesi’nin koruma alanları ile kültür varlıklarına olumsuz etkileri veya bu alanlar üzerinde oluşturacağı tehditler göz önüne alınarak TMMOB ve bağlı Oda’lar tarafından dava açıldı.

TMMOB’a bağlı Oda’lar kurulduğu günden bu yana, kanunlara, bilime ve kamu yararına aykırı olan karar ve uygulamalara karşı gerektiğinde yasal süreçleri de izleyerek görevini yerine getirmekle yükümlüdür ve somut davayı da bu nedenle açmaktadır.

İstanbul’un Küçükçekmece Lagün Havzasında, Sazlıdere – Durusu güzergâhında tasarlanan ; 30.12.2019 tarihinde askıya çıkan İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ile plana işlenen, 17.01.2020

tarihinde ÇED Olumlu Kararı verilen Kanal İstanbul Projesi uygulaması kapsamında, tarihi iki adet köprü’nün taşınması için dava konusu ihale kararı alınmıştır.

Kanal İstanbul Projesi sadece iki tarihi köprüyü değil; pek çok doğal ve arkeolojik sit alanı ile kültür varlığını tehdit eden bir projedir. İstanbul’un batısında bulunan, binlerce yılda oluşmuş bir peyzajın değişmesine, önemli arkeolojik ve anıtsal yapıların zarar görmesine, yok olmasına yol açacaktır. Proje koridoru; tarihi geçmişi 400.000 yıl geriye giden, insanlık tarihi açısından çok önemli bir arkeolojik alan olan Yarımburgaz Mağaralarının da içinde bulunduğu Avcılar-Küçükçekmece 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı içerisinde geçecektir. Region 1., 2. ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı, Spradon 1. ve 3. Derece Arkeolojik

Sit Alanı, Resneli 2. Derece Arkeolojik Sit Alanı, Azatlı Baruthanesi, Terkos Gölü kıyısındaki Su Pompa İstasyonu, 9 adet korugan ve Kanal İstanbul ÇED Nihai Raporuna göre 119 adet kültür varlığı Proje Etkilenme Alanında kalmaktadır.

Kanal İstanbul ÇED Nihai Raporunda Kanal Projesi'nin koruma alanları ile kültür varlıklarına olumsuz etkileri veya bu alanlar üzerinde oluşturacağı tehditlere dair herhangi bir değerlendirme bulunmamaktadır. Öncelikle koruma amaçlı imar planı yapma zorunluluğu göz ardı eden niteliktedir.

Nihayetinde zorunluluğu oldukça tartışmalı olan Kanal Projesi için, doğal, arkeolojik, kırsal ve kentsel öğeler gözden çıkarılmış; değerli peyzaj, arkeolojik miras, kırsal ve kentsel mimari, binlerce yıllık tarihi ve olağanüstü bir topoğrafyayı yok edecek uygulamaların ilk adımı dava konusu ihale ile atılmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü tarafından "Kanal İstanbul Etki Alanında Kalan Tarihi Odabaşı ve Tarihi Dursunköy Köprülerinin Rekonstrüksiyon Projelerinin Temini İşi" adı altında, 26.03.2020 tarihinde bir ihale gerçekleştirilmiştir. İhale şartnamesi incelendiğinde, Kanal güzergâhında yer alan tarihi iki adet köprünün taşınması işine yönelik etüt ve proje hizmet alımı işi olduğu görülmektedir. İhaleye Konu Olan Odabaşı ve Dursunköy Köprüleri 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında Korunması Gerekli Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarıdır.

Tescilli taşınmaz kültür varlığı olan Köprülerin "taşınması ve rekonstrüksiyonu gibi geri dönüşü olmayan müdahaleler" içeren ihale, ulusal ve uluslararası koruma prensiplerine aykırıdır.

Sonuç olarak; Köprülerin mevcut durumunu yasal standartlar doğrultusunda ortaya koyan ve Kurul tarafından onaylanan belgeler (mimari çizimler, rölöve-restitüsyon-restorasyon projeleri ve statik raporlar, vb.) hazırlanmadan;

- Bu belgelere dayanılarak "yerinde koruma"nın mümkün olup olmadığını bilimsel olarak değerlendiren, onaylı bir teknik rapor olmadan;
- Köprüler için "taşınma" gerekliliğini ortaya koyan ve Kültür ve Turizm Bakanlığı kararıyla uygun bulunmuş bir teknik rapor olmadan;
- Köprülerin rekonstrüksiyonlarının yapılacağı yerler belirlenerek 2863 Sayılı Yasanın 20. Maddesi gereği

Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarının onayı alınmadan;

- Tarihi eserin teknik olarak nasıl ve hangi metodoloji ile taşınacağına ve nerede, hangi teknikler kullanılarak ve hangi koşullar doğrultusunda yeniden inşa edileceğine dair bir karar olmadan;

gerçekleştirilecek proje ihalesi yasal ve teknik olarak gerekçesizdir ve bir koruma kurulu kararı ve izni olmadan yapılması hukuka aykırıdır.

İmar Mevzuatına Göre İmar Planı Yapılmadan Açılan İhale Hukuka Uygun Değildir.

Köprülerin Özgün Yapısı Bozulacaktır.

Gelecek kuşaklara aktarma yükümlülüğü bulunan kültürel varlıkların Kanal İstanbul Projesinin gerçekleştirilmesi amacıyla bozulmaları veya yok edilmeleri Uluslararası sözleşmelere, Anayasaya ve yasalara aykırıdır.

Kanal İstanbul ÇED Olumlu Kararı ve Çevre Düzeni Planı Değişikliğine Karşı Açılan Davalar Sonuçlanmadan İhale Kararı Alınması Hukuka Aykırıdır.

Kanal İstanbul Projesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 17.01.2020 tarihli ÇED Olumlu Kararının iptali talebiyle; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi, Makine Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası İstanbul Şubesi, Jeofizik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Jeoloji Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından açılan davalar mevcuttur.

Dolayısıyla ÇED Olumlu Kararı ve Kanalı su yolu olarak plana işleyen ve çevresini yerleşime açan Çevre Düzeni Planı Değişikliği'nin hukuka aykırı olduğu iddialarıyla açılan davalarda yargılama devam ederken Kanal etki alanındaki iki tarihi köprünün taşınması için ihale açılması kaynakların verimli kullanılması ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Öte yandan 2863 sayılı Yasanın kültür varlıklarının taşınması için aradığı "zorunluluk" şartının gerçekleşip gerçekleşmediğini anılan davalarda verilecek kararın belirleyeceği kuşkusuzdur.

TMMOB, KANAL İSTANBUL PROJESİ İÇİN HAZIRLANAN PLAN DEĞİŞİKLİĞİNE DAVA AÇTI

TMMOB, ekolojik bir yıkım öngören Kanal İstanbul Projesi için hazırlanan plan değişikliğine ilişkin “Yürütmenin Durdurulmasına ve İptali” istemiyle dava açtı.

Kanal İstanbul projesi için hazırlanan; doğal ve yapay çevreye büyük yükler bindirerek, İstanbul Metropolitan Alanının ve Trakya bölgesini tüm ekosistemlerini baskılayan, su havzaları, tarım ve mera alanları, orman alanları, doğal, tarihi ve arkeolojik sit alanları üzerinde önemli tahribatlara yol açan, adeta bir ekolojik yıkım öngören İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği'nin ekolojik sürdürülebilirlik, şehircilik ve planlama teknik, ilke ve esasları ve kamu yararına aykırılığı taşıması, plan değişikliği ile öngörülen kararların ve işlemlerin açıkça hukuka aykırı olması ve uygulanması halinde telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından “Yürütmenin Durdurulmasına ve İptali” istemiyle TMMOB ve Odalar tarafından dava açıldı.

Açılan davada; değişikliğin dayanağı olarak gösterilen 1 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüşümü Hakkında Kanun ve ilgili 5393 sayılı Belediye Kanunu ile Anayasa açısından, dava konusu plan değişikliği işleminin Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkisinde olmadığı dolayısıyla dava konusu işlemin yetki yönünden hukuka aykırılığı belirtildikten sonra söz konusu plan değişikliğinin Planlama Tekniklerine, Şehircilik İlke ve Esaslarına ve Planlama Mevzuatına Aykırılığı ortaya kondu.

Dilekçede dava konusu plan değişikliğinin Anayasa ve yasalarda belirtilen bir kamu yararı içermediği gibi, orman alanlarını, kıyıları, su havzalarını, tarım ve mera alanlarını, yani İstanbul'un ve Trakya'nın tüm yaşam kaynaklarını tüketecek, Karadeniz ve Marmara Denizi'nin ekosistemini bozacak, hassas ekosistemler üzerinde yoğun bir yapı ve nüfus baskısı oluşturacağı belirtilerek; mevzuat gereği uyulması gereken üst ölçekli planlara aykırılıklar ifade edildi.

Bununla birlikte 2009 oranlı 1/100 000 ölçekli Çevre Düzeni Planında “Kuzeydeki hassas ekosistemlerin korunması amacıyla kuzeye gelişme eğilimi gösteren kent gelişiminin kontrol altına alınarak, doğu batı aksında ve Marmara Denizi boyunca kademelendirilmiş çok merkezli ve sıçramalı gelişiminin sağlanması”ndan söz edilirken, yani kentsel gelişiminin

durdurulması ilkesi benimsenmişken; dava konusu plan değişikliğinin ise, Kuzey –Güney ekseninde bir gelişme aksı tanımlayarak, kentin tüm kuzey bölgesini ve hassas ekosistemlerini kentsel gelişme baskısı altına aldığı ve bu durumun hukuka aykırılığı vurgulandı.

Yine dilekçede, Plan değişikliğine esas Kanal İstanbul Projesinin yaratacağı çevresel risk ve etkiler; su havzalarına, denizler ekosistemine, bölgenin ekosistemine, bölgenin gerek mikro iklimasına ve gerekse de iklimine, tarım, orman ve mera alanlarına, planlama alanı içerisinde kalan doğal ve arkeolojik sitlere etkileri belirtilerek; ilgili Kanun ve Yönetmelikler ile uluslararası anlaşmalar bakımından hukuka aykırılığı ortaya kondu.

Son olarak gerek dava konusu plan değişikliğinin gerekse de plan değişikliğine konu Kanal İstanbul Projesinin kamu yararı içermediği vurgulanarak doğal ve yapay çevreye büyük yükler bindirerek, İstanbul Metropolitan Alanının ve Trakya bölgesini tüm ekosistemlerini baskılayan, su havzaları, tarım ve mera alanları, orman alanları, doğal, tarihi ve arkeolojik sit alanları üzerinde önemli tahribatlara yol açan, adeta bir ekolojik yıkım öngören İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği'nin ekolojik sürdürülebilirlik, şehircilik ve planlama teknik, ilke ve esasları ve kamu yararına aykırılığı taşıması, plan değişikliği ile öngörülen kararların ve işlemlerin açıkça hukuka aykırı olması ve uygulanması halinde telafisi mümkün olmayan zararlara neden olacağından Yürütmenin Durdurulmasına ve İptaline karar verilmesi talep edildi.

TMMOB Kanal İstanbul Projesi için hazırlanan plan değişikliğine karşı davayı Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi, Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube, Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Jeoloji Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası İstanbul Şubesi, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi ile birlikte açtı.

İZMİR EMEK VE DEMOKRASİ GÜÇLERİ: SALGINA KARŞI ACİL EYLEM PLANI ÇAĞRIMIZDIR

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu, DİSK Ege Bölge Temsilciliği, İzmir Barosu, İzmir Tabip Odası ve KESK İzmir Şubeler Platformu ortak bir yazılı açıklama yaparak koronavirüs salgını karşısında alınması gereken acil önlemlere dair görüşlerini kamuoyuyla paylaştı.

Artık bir kitle imha silahı gibi işlev gören koronavirüs, tüm dünyayı etkisi altına almış durumda. Dünya genelinde farklı ülkelerde yaşananlara baktığımızda konunun belirsizliğini koruduğunu görebiliriz. Bu süreçte ülkemizde şimdiye kadar yaşananlara baktığımızda ise sürecin doğru yürütüldüğüne ve yeterli önlem alındığına dair kaygılarımız artmaktadır.

Çin'de ve ardından İran'da başlayan salgın krizinin hemen başında bu ülkelerle irtibatın kesilmemesi, umreye gidecekler için verilmesi ve dönüşlerinde kesin bir karantina uygulaması yapılamaması, enfekte olan hasta sayılarının şeffaf olarak toplumla paylaşılabilmesi, zaten yerlerde sürünmekte olan hükümete yönelik güveni iyice yok etmiştir.

Hükümetin verdiği bilgilere güvenmeyen halk, doğru bilgi almak için sosyal medyaya yüklendiğinde konu daha da karışık hale gelmiş; yanlış, kasıtlı, teyit edilmemiş bilgiler ortamı kaosa sürüklemiş, vatandaşın panik yapmasına neden olmuştur.

Cumhurbaşkanı'nın son yaptığı açıklamalar toplumda güveni tesis etmemiş, tam tersine sadece sermayeye güven veren, çalışanı, işsizi, esnafı, kriz mağdurlarını, yoksulu yok sayan bu tedbirler devlete olan güvene de son noktayı koymuştur.

Yaşananlar açıkça göstermektedir ki, bu kriz aslında kapitalizmin krizidir. Bu krizden ancak toplumsal dayanışmayı yükselterek en az hasarla çıkabiliriz. Bu bağlamda yapılabileceklerle ilişkin önerilerimizi kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz:

1. Bu süreçte görülmüştür ki; bilime, eğitime ve sağlığa daha fazla değer verilmelidir. Bugünlerde kısıtlı imkânlarla, canla başla çalışan sağlık çalışanlarına özellikle çok teşekkür ediyoruz ve onların daha güvende görev yapabilmeleri, morallerinin yüksek tutulması için her türlü imkânın öncelikli olarak seferber edilmesini talep ediyoruz.

2. Ülke acilen karantina altına alınmalı, çalışanlara ücretli izin verilmelidir.

3. 60 yaş ve yukarısı yurttaşların sokağa çıkmaları engellenmeli, onların gıda ve sağlığa erişimleri kamu kaynakları ile karşılanmalıdır.

4. Alt gelir gruplarının temel gıda ve hijyen maddelerine erişimi için kamu kaynaklarına başvurulmalıdır.

5. Yoğun kalabalıkların bir arada bulunduğu mülteci geri gönderme merkezlerinde gerekli tedbirler maksimum düzeyde alınmalı, bu merkezlerde olmayan mülteciler için de alt gelir gruplarıyla benzer şekilde hijyen ve temel gıda malzemesi temini kamu kaynaklarıyla sağlanmalıdır.

6. İşsizlik maaşının süresi uzatılmalı, salgın sürecinde işsizlik maaşı kesilecek olan çalışmayan yurttaşlara bu maaş verilmeye devam edilmelidir.

7. Bu süreçte vatandaşların sağlığa erişimi ücretsiz olmalıdır.

8. Salgın sürecinde ihtiyaç halinde, özel sağlık kuruluşları kamu kontrolüne geçirilmelidir.

9. Salgın açısından büyük risk taşıyan cezaevlerinden ilk aşamada basit suçlardan tutuklu ve hükümlü olarak bulunanlar ile siyasi tutuklu ve hükümlüler serbest bırakılmalıdır.

10. Yerelerde, il bazında Belediyelerin önderliğinde STK, meslek odası ve sendika temsilcilerinin de içinde yer aldığı kriz masaları kurulmalıdır.

11. Önümüzde kötü örnek oluşturan ülkelerde yaşananlar da dikkate alınarak olası en kötü senaryoya göre eylem planları hazırlanmalı, kriz anında kentlinin tüm imkânları (mekân, araç, ekipman vb.) kullanılabilir.

Duanın, koloniyenin yeterli olmayacağını, küresel krizin aşılması için yerelerde bilimi esas alan toplumsal dayanışmaya ihtiyacımız olduğunu bir kez daha vurgulayarak, halkımızı panik yapmadan başta hekimler olmak üzere uzman ve bilim insanlarının önerilerine uymaya, bireysel kurtuluşu değil toplumsal dayanışmayı esas almaya davet ediyoruz.

DİSK EGE BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

İZMİR BAROSU

İZMİR TABİP ODASI

KESK İZMİR ŞUBELER PLATFORMU

TMMOB İZMİR İL KOORDİNASYON KURULU

TMMOB-DİSK-KESK-TTB ANKARA BİRİMLERİ: ANKARA SERBEST MUHASEBECİ VE MALİ MÜŞAVİRLER ODASI'NIN YANINDAYIZ!

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu, DİSK Ankara Bölge Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu ve Ankara Tabip Odası 20 Mart 2020 tarihinde "Ankara Serbest Muhasebeci Ve Mali Müşavirler Odası'nın Yanındayız!" başlıklı bir açıklama yayımlandılar.

Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (ASMMMO), koronavirüs salgını nedeniyle "Beyanname ve bildirgelerin ertelenmesi" talebini iletmek için 20 Mart 2020 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığı önünde basın açıklaması yapmak istedi. "Muhasebeci ve mali müşavirlerin hayatı tehlikede ölmek istemiyoruz" yazılı pankartla bakanlık önüne gelen ASMMMO üyelerinin basın açıklamasına polis izin vermezken dört kişi gözaltına alındı.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu, DİSK Ankara Bölge Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu ve Ankara Tabip Odası tarafından "Ankara Serbest Muhasebeci Ve Mali Müşavirler Odası'nın Yanındayız!" başlıklı bir açıklama yayımlandı. Açıklamada, "Yol arkadaşımız ASMMMO'ya yapılan bu müdahaleyi kınıyoruz ve gözaltına alınan arkadaşlarımızın biran önce serbest bırakılmasını talep ediyoruz," denildi.

Açıklamanın tamamı:

Çin'den başlayarak tüm dünyaya yayılan koronavirüs (COVID 19) Türkiye'de de görüldü. Şu ana kadar dünya genelinde 240 bin civarında kişiye virüs bulaşırken hayatını kaybedenlerin sayısı 10 bini aşmıştır. Ülkemizde ise resmi açıklamalara göre gün itibariyle 4 vatandaşımız yaşamını yitirmiş ve virüs en az 391 kişinin enfekte olmasına yol açmıştır.

Birçok ülkede iktidarlar kamu hizmetlerine, gelir düzeyi düşük vatandaşlara, işsizlere, emeklilere, öğrencilere, dezavantajlı gruplara, risk düzeyi yüksek kesimlere yönelik ek ve kapsamlı bütçeler ayırmakta,

ödenekler hazırlamaktadır. Ancak ülkemizde ne yazık ki tam tersi bir yaklaşımla önce sermayeyi kurtarmayı esas alan bir politika yürütülmekte ve bu doğrultuda kararlar alınmaktadır.

Salgın nedeniyle büyüyen krizden en fazla etkilenen kesim olan emekçiler ve işsizlerin tedbir paketi kapsamında yok sayılması, AKP'nin sınıfsal tercihlerinin ve önceliklerinin en somut göstergesi olmuştur.

Siyasi iktidarın yıllardır uyguladığı ekonomi politikaları ve yatırım öncelikleri bugüne kadar her kriz döneminde olduğu gibi, bugün de toplumun geniş kesimlerini krize karşı savunmasız bırakmıştır. Üretim yerine rantı, tasarruf yerine harcamayı, kamu yatırımları yerine özelleştirmeleri teşvik eden neoliberal politikaların insanlığın ortak geleceğine ihanet olduğu artık açık seçik ortaya çıkmıştır.

Bu süreçte iktidarın okulları tatil etmesi, toplu etkinliklerinin iptal edilmesi, zorunlu olmadıkça sokağa çıkılmamasına yönelik çağrılar yapması vb. önlemleri hayata geçirmesi olumlu olmakla birlikte giderek ciddiyetten uzaklaştığı görüntüsü kaygılandırmaktadır. İktidar ilk günlerdeki olumlu havayı dağıtmakta, güven vermekten uzaklaşmakta, şeffaf davranmamakta, baskı ve güvenlik tedbirleriyle tek yanlı olarak süreci yönetmeye çalışmaktadır.

Salgına ve ekonomik önlemlere ilişkin emek ve meslek odalarının yapmış olduğu önerileri de her zamanki gibi dikkate alınmamaktadır. Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası, risk grubunda bulunan üyelerinin sağlığının korunması hassasiyetiyle talep etmiş olduğu hususların dikkate alınmaması sebebiyle 20 Mart 2020 tarihinde sesini duyurabilmek için talepleriyle ilgili bakanlık önünde basın açıklaması yapmak istemiştir. Ancak bu açıklamaya müdahale edilerek ASMMMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Şahin ve beraberindeki Yönetim Kurulu ve Oda Üyeleri gözaltına alınmıştır.

Yol arkadaşımız ASMMMO'ya yapılan bu müdahaleyi kınıyoruz ve gözaltına alınan arkadaşlarımızın biran önce serbest bırakılmasını talep ediyoruz.

TMMOB İSTANBUL İKK: KANAL'A DEĞİL SAĞLIĞA BÜTÇE

katan mimari eserler olup tasarımları bulunduğu yere göre biçimlendirilmiştir. Söz konusu eserlerin başka bir çevreyle aynı ilişkiyi kurması, taşındığı yerde aynı estetik etkiyi yaratması mümkün değildir.

İstanbul'un tüm tarihi birikimini yerle bir edecek bu projede ısrar edilmesi, tüm dünyanın ve ülkemizin içinden geçtiği zor günlerin asla anlayamamış olduğunun da bir göstergesidir. Hükümetlerin sağlık konusunda ne kadar kırılgan oldukları bu süreçte görülmüş, dünyanın büyük

riskler karşısında ne denli aciz duruma düşebildiği ispatlanmıştır. Tüm bu süreçte ise tüm insanlık yeniden bilimin hayati önemini hatırlamış, bütün umudunu bilim insanlarının üreteceği çözüme odaklamıştır.

Bu yüzden bir kez daha tekrar ediyoruz: Kanal İstanbul projesi; İstanbul ve Marmara Bölgesi'nde yüzlerce bilim ve meslek insanı, birçok üniversite, meslek odası, kamu kurum ve kuruluşu tarafından yılların birikimi ile üretilen sayısız planlama, bilimsel araştırma ve çalışma neticesinde edinilmiş bilgileri yok sayarak meşrulaştırılmaya çalışılan bir rant projesidir. Bilimsel bilgi bu projenin asla yapılmaması gerektiğini söylemektedir. Proje; coğrafi, çevresel, ekonomik, sosyal, kentsel ve kültürel yıkıma neden olacak; ekosistemi ve insan sağlığını riske atacaktır.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak ÇED olumlu kararı ve 1/100 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin iptaline ilişkin hukuki süreçleri başlatmış bulunuyor, projeye ilişkin atılan tüm adımları, bilim kurulumuz ve çalışma grubumuz ile titiz bir şekilde takip ediyoruz.

İstanbul'un ve etki alanındaki büyük bir coğrafyanın geleceğini tehdit eden, yaşam ve vatandaşlık haklarımızı gasp eden bir Kanal İstanbul projesi derhal gündemden düşürülmeli, projeye ayrılan bütçe ivedi olarak salgın sürecinde ekonomik çıkmaza giren vatandaşların temel ihtiyaçlarının karşılanmasına, sağlık kurumlarındaki eksikliklerin giderilmesine harcanmalıdır.

Kanala değil, sağlığa bütçe!

TMMOB İSTANBUL İL KOORDİNASYON KURULU

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, Koronavirüs pandemisi Türkiye'nin gündemini belirlemeye devam edip hayatı durdurma noktasına getirirken hükümet yetkililerinin Kanal İstanbul projesiyle ilişkili olan ilk ihaleyi gerçekleştirmelerine ilişkin 26 Mart 2020 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalara göre bugün Türkiye'deki COVID-19 pozitif vaka sayısı 2433'e, yaşamını yitirenlerin sayısı ise 59'a yükselmiştir. Salgının yayılmasının engellenmesi amacıyla gerçekleştirilmesi gereken zorunlu karantina şartları nedeniyle bazı işletmeler faaliyetlerini durdurmuş, bazıları ise üretim kapasitesini düşürmüştür. Bu nedenlerden dolayı da ücretli çalışanlara yönelik ücretsiz izin, işten çıkarma gibi uygulamalar yaygınlaşmış; insanlar barınma, ısınma, elektrik, su, gıda gibi temel insani ihtiyaçlarını karşılayamayacak duruma gelmişlerdir.

Koronavirüs pandemisi Türkiye'nin gündemini belirlemeye devam edip hayatı durdurma noktasına getirirken hükümet yetkililerinin Kanal İstanbul projesiyle ilişkili olan ilk ihaleyi gerçekleştirerek öncelik sırasına bir rant projesini almış olması kabul edilebilir değildir.

"Kanal İstanbul Etki Alanında Kalan Tarihi Odabaşı Ve Tarihi Dursunköy Köprülerinin Rekonstrüksiyon Projelerinin Temini İşİ" ihalesi bütün tepkilere rağmen bugün gerçekleştirilmiştir. Öncelikle belirtmek isteriz ki; köprüler yaptıkları alanın topografyasına, zemini özelliklerine uygun olarak biçimlenen özel tasarımlardır. Bu yapıları alıp başka bir yere taşımak, peyzajla olan ilişkilerini, anlamlarını yitirmelerine neden olmaktadır. Bu köprüler, yerleşmelere güzelliik

TMMOB AYDIN İKK: ASANSÖR KONTROL HİZMETİ RANTÇI DEĞİL HALKÇI OLMALIDIR

TMMOB Aydın İl Koordinasyon Kurulu, Efeler-Kuşadası-Didim-Germencik-Çine Belediyeleri ile MMO arasında fesedilen asansörlerin periyodik kontrolleri anlaşmaları üzerine 31 Mart 2020 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Makina Mühendisleri Odası tarafından kamusal denetim anlayışı ile gerçekleştirilen denetimlerin, özel firmalara verilmiş olması adı geçen belediyelerin kamu yararı önceliğini ihmal ve ihlal ettiklerini göstermektedir ve kabul edilemez.

BASINA VE KAMUOYUNA

TMMOB; Anayasanın 135. Maddesi ve 6235 Sayılı Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanununa göre 1954 Yılında kurulmuş, kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliğe sahip bir meslek kuruluşudur ve 66 yıldır da varlığını kamusal faaliyetlerle sürdürmektedir.

TMMOB; Makina Mühendisleri Odası (MMO) Mesleki faaliyetlerini ülke genelinde merkezi planlama ile yürütmektedir. Asansörlerin Yıllık Periyodik kontrollerinin yürütülmesi işi yönetmelikle Belediyelere ve İl Özel İdarelerinin sorumluluğuna verilmiştir. 2008 yılında başlatılan ilgili Bakanlıkla birlikte yürüttüğümüz mevzuat çalışmalarında bütün karşı çıkışlarımıza bu işin kamusal bir görevlendirme ile yapılması gerekliliğini belirtmemize rağmen ilgili Bakanlık bu işi piyasaya açmıştır. İlk uygulamada

ücretlendirme protokolle belirlendiği için MMO dışında yapılan protokollerde çok yüksek ücretler talep edilmiş ve bu iş halkın cebinden kaynak aktarmanın bir fırsatı olarak görülmüştür. MMO' nun ve Halkçı belediyelerin olması en azından "piyasa"yı regüle etmiş ve sonrasında ücret her yıl bakanlıkça belirlenir hale gelmiştir.

Bu doğrultuda MMO; Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği esaslarına uygun olarak Bakanlık tarafından A Tipi muayene kuruluşu olarak yetkilendirilmiş ve 370' in üzerinde İlgili İdare/İl Özel İdaresi ile protokoller imzalayıp kamu yararı gözetilerek halkın can ve mal güvenliği öncelikli olmak üzere söz konusu Asansör Periyodik Kontrollerini bünyesinde 500 'ün üzerinde Makina Mühendisi ile tarafsız ve kar amacı gütmeyen bir anlayışla gerçekleştirmektedir.

MMO, AYDIN ili Efeler-Kuşadası-Didim-Germencik-Çine ilçelerinde bulunan asansörlerin periyodik kontrollerini 2012 yılından bugüne kadar var olan bilimsel ve teknik işbirliği ve dayanışmalarımızın yanında problemsiz bir şekilde yürütmekte idi. Ancak gelinen noktada; özellikle EFELER BELEDİYESİ sorumluluk alanı içerisinde bulunan Asansörlerin periyodik kontrolleri için bilimin rehberliğinde ve kamu yararı doğrultusunda kamusal denetim yapan MMO ile yapmış olduğu protokolü, tek taraflı olarak feshetmiş ve ilimiz dışından (ADANA) yeni kurulmuş ve kar amacı taşıyan özel bir firmayla protokol imzalamıştır.

MMO tarafından eğitilerek yetkilendirilmiş mühendisler tarafından yapılan kar amacı güdülmeyen, kamusal denetim anlayışı ile gerçekleştirilen bu denetimlerin özel firmalara verilmiş olması adı geçen belediyelerin kamu yararı önceliğini ihmal ve ihlal ettiklerini göstermektedir.

Didim ve Kuşadası Belediyelerinde Odamıza bakanlığın belirlediği taban ücret teklif edilirken, ilgili belediyeler tavan ücret veren özel kuruluşları tercih etmiş, halkımızın cebinden fazladan ücret çıkmasına sebep olmuştur.

Söz konusu idarelerce alınan bu karar "HALK" kavramı yerine "MÜŞTERİ" kavramı, HALKÇI belediyecilik yerine RANTÇI belediyecilik yönetim anlayışının tercih edildiğini göstermektedir. Kaldı ki; EFELER BELEDİYESİ'nin protokol imzaladığı firma, halkın hayatını ilgilendiren bu hassas konuda internet aracılığıyla tecrübesi olmayan ASANSÖR KONTROL ELEMANI aramaktadır.

Yaşanan süreç; Toplumsal çıkarları göz ardı ederek kamusal hizmetlerin pervasızca özel firmalara verilmesi, halkçı belediyecilik anlayışı ile uyuşmamaktadır. Kentlerimizin ve halkımızın "toplumcu, demokratik ve halkçı bir yerel yönetim" anlayışına ihtiyacı vardır. Bunun yolunun var olan protokolleri yenilemeyip, herkesin kendi sağlığıyla uğraştığı bu günlerde fırsatçılık yaparak yangından mal kaçırır gibi özel firmalara vermektense değil, aksine yeni mesleki ve teknik işbirliklerini geliştirerek emekten, adaletten, demokratik laik cumhuriyet değerlerinden yana dayanışmanın büyütülmesinden geçtiğini bir kez daha hatırlatırız.

Tüm bu bilgilendirmeler ışığında ilgili ilçelerin Belediye Başkanları'na Soruyoruz!

17 yıldan beri haklı bir şekilde yandaş beslemekle, yolsuzluklar, adam kayırmacılıkla eleştirdiğiniz AKP iktidarıyla, aynı uygulamaları yapar duruma geldiğinizin farkında mısınız?

Son olarak; Efeler Belediyesi tarafından Odamıza bildirilen fesih yazısında belediyenin ilettiği sebepler gerçeği yansıtmamaktadır. Bakanlıkça belirlenen ilgili idare payı belediyeye aktarılmıştır. İlçe sınırları içerisinde tarama çalışması yapılarak belediyenin bildiği mevcut asansör sayısından daha fazla sayıda asansöre ulaşılmıştır.

Bizler, TMMOB'ye bağlı odalar olarak; Kentlerimizde var olan sorunların aşılmasını, sağlıklı, yaşanabilir ve güvenli kentsel çevrelerin üretilmesini, kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesini, kent halkının, emek ve meslek örgütlerinin demokratik katılımını ve denetimini sağlayacak bir anlayışın geliştirilmesini, öncelikli ve temel gereklilik olarak görmekteyiz. Bu anlayışla, kentlerimizin yönetiminde kamu yararının, bilimin ve hukukun esas alınması için, düşünce, uyarı ve önerilerini kamuoyu ile paylaşmaya devam edecek ve eleştiri hakkını sonuna kadar kullanacak ve bu anlayışı benimsemiş belediyelerle işbirliği içinde dayanışmaya devam edeceğiz.

Kamuoyunun bilgisine sunarız.

TMMOB AYDIN İL KOORDİNASYON KURULU

ÇEVRE MÜH.ODASI AYDIN İL TEMS.

GIDA MÜH.ODASI AYDIN İL TEMS.

JEOFİZİK MÜH.ODASI AYDIN İL TEMS.

KİMYA MÜH.ODASI AYDIN İL TEMS.

MADEN MÜH.ODASI AYDIN İL TEMS.

MAKİNA MÜH.ODASI AYDIN İL TEMS.

MİMARLAR ODASI AYDIN İL TEMS.

METEOROLOJİ MÜH.ODASI AYDIN İL TEMS.

PEYZAJ MİMARLARI ODASI AYDIN İL TEMS.

ŞEHİR PLANCILARI ODASI AYDIN İL TEMS.

ZİRAAT MÜH ODASI AYDIN ŞB.

TMMOB ANKARA İKK: BİLİRKİŞİLER: “1/100.000 ÖLÇEKLİ 2038 ANKARA ÇEVRE DÜZENİ PLANI KAMU YARARINA, ŞEHİRCİLİK VE PLANLAMA İLKELERİNE AYKIRIDIR”

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulunun, Ankara Çevre Düzeni Planı'nın iptali için açtığı davada bilirkişiler raporunu verdi. TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu konuya ilişkin 1 Nisan 2020 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu adına Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Peyzaj Mimarları Odası'nın Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından 2017 yılında hazırlanan, 1/100.000 Ölçekli Ankara Çevre Düzeni Planı'na karşı açtığı ortak davada 03.01.2020 tarihinde bilirkişi incelemesi gerçekleştirilmiş olup, söz konusu bilirkişi raporu tarafımıza iletilmiştir. Bilirkişiler, 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı'nın onaylanmasına ilişkin Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 13.01.2017 tarih ve 116 sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada, Ankara 9. İdare Mahkemesi Başkanlığı'na sundukları raporda, “1/100.000 Ölçekli 2038 yılı Çevre Düzeni Planı'nın imar mevzuatına, şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına uygun olmadığı görülmektedir” görüşünü bildirdi.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu adına açılan davada, tüm kenti ve kentlileri ilgilendiren üst ölçekli planın hukuka aykırı bir biçimde, hiç bir katılımcı yöntem izlenmeden hazırlanıp acele bir şekilde onaylandığı vurgulanmıştır. Plan hazırlık sürecinde hiçbir meslek odasının ve sivil toplum örgütünün görüşü alınmamış, plan ilk etapta askıya dahi çıkarılmamıştır. Üst ölçekli plan henüz kesinlik kazanmadan Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından alt ölçekli plan çalışmaları onaylanmaya başlanmış, yargı süreci devam eden Temapark, Ankara Tarihi Kent Merkezi Yenileme Alanı, Atatürk Orman Çiftliği üzerindeki Cumhurbaşkanlığı yerleşkesi, ODTÜ yolu, Teleferik Hatları, Dodurga Bölgesi gibi önemli alanlardaki kamu yararına aykırı uygulamalar üst ölçekli plan ile meşrulaştırılmaya çalışılmıştır. Planda ilgili kurum görüşlerine yer verilmemiş, bilimsel ve teknik dayanaktan uzak nüfus artışı öngörülmüştür. Hazırlanan planın kentsel-kırsal yerleşim alanlarına yönelik doğru bir planlama yaklaşımı sunmayan, tarım alanlarının korunmasına ilişkin yeterli özeni

göstermeyen ve çevre düzeni planı mevzuatına uymayan bir plan olduğu görülmektedir.

Tarafımıza iletilen, alanında uzman bilim insanları tarafından hazırlanan bilirkişi raporunda da davamızda belirtmiş olduğumuz hususlar ifade edilmiştir. Bilirkişi heyeti tarafından 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planının, katılımcı olmayan, kamuoyuyla paylaşılmayan, telafisi güç zararlara yol açan, ulaşım temelinde çözümler üretmeyen, çizim tekniği bakımından hatalı bir plan olduğu ve bu planın planlama mevzuatına aykırı olduğu tespit edilmiştir.

Plan hazırlanırken katılımcı değil, bilgilendirme amaçlı bir süreç işletilmiştir.

Bilirkişiler tarafından, 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzen

i Planı'nın hazırlanması sürecinde çeşitli kurum ve kuruluşlarla bilgi toplanması amacıyla yazışmaların gerçekleştirildiği ancak planla doğrudan ilişki kurabilecek meslek odaları, sivil toplum örgütleri gibi kimi paydaşların bu sürecin dışında tutulduğu açıkça ifade edilmiştir. Ankara'nın geleceğini doğrudan etkileyecek bütüncül planlama çalışmalarında kamu kurum ve kuruluşları, ilgili yerel yönetimler, meslek odaları, sivil toplum örgütleri ve üniversitelerin doğrudan katılımcı olarak fikirlerini iletmeleri, tartışma ortamlarının yaratılması gerekliliği ile ilgili kurum ve kuruluşlarla veri ve bilgi akışının sağlanabileceği katılımcı sürecin kurgulanmasının önemi vurgulanmıştır. Bilirkişi raporunda sürecin aktif katılım biçiminde değil, “bilgilendirme amaçlı” işletildiği ve mevzuatın kısmen uygulandığı belirtilmiştir.

Bilirkişi raporunda “planın askı sürecinde plan raporunun plan ile birlikte askıya çıkarılmaması ve planın aleniyetinin sağlanamaması mevzuatın ilgili hükümlerine aykırılık taşımaktadır.” ifadesine yer verilmiştir.

Bilirkişiler tarafından, dava konusu 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı'nı mevzuatta öngörüldüğü şekilde askıya çıkarılıp çıkarılmadığı

yönünden irdelenmiştir. Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 34. Maddesi uyarınca; "Yönetmelikte adı geçen her tür ve ölçekteki planlar, plan notları, açıklama raporları ve ekleriyle birlikte alenidir. Bu aleniyeti sağlamak planı onaylayan idarenin görevidir." denilmektedir. Askı süresi içerisinde plan ve plan raporunun kamuoyu ile paylaşılması gerektiği mevzuatta vurgulanmıştır. Ancak bilirkişi raporunda da ifade edildiği üzere, dava konusu planın askı süresinde plan açıklama raporu ile bir bütün olarak askıya çıkarılmaması ve bu aleniyetin sağlanmaması planlama mevzuatına aykırıdır. Bilirkişi raporu incelendiğinde Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı'nın kamuoyuna sunulması sırasında şeffaf bir süreç yürütmediği açıkça görülmektedir.

1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında iptal edilmiş/yürütmeyi durdurma kararı almış/hukuki süreci devam eden planların meşrulaştırılması amaçlanmıştır.

2017 yılı öncesinde yapılan Atatürk Orman Çiftliği alanları üzerinde Cumhurbaşkanlığı'nca kullanılan Yerleşke, ODTÜ Yolu, Temapark, Hayvanat Bahçesi ve Dodurga bölgesi gibi iptal edilmiş/yürütmeyi durdurma kararı almış/hukuki süreci devam eden çeşitli ölçeklerdeki plan kararları, devam eden hukuki süreçleri ve alınan mahkeme kararları hiçe sayılarak 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı'na işlenmiştir. Bilirkişi heyeti bu durumun hem devam eden hukuki süreçlere hem de şehircilik esasları ve planlama ilkelerine aykırı olduğunu vurgulamış, ayrıca Ankara Tarihi Kent Merkezi Yenileme Alanı ve Teleferik Hatlarına ilişkin planların üst ölçekli plan çalışmasıyla doğrudan ilişkili olmadığını belirtmiştir. Bilirkişi raporunda "iptal edilmiş/yürütmeyi durdurma kararı almış/hukuki süreci devam eden planlara ilişkin kararlara, 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı'nda yer verilmesi şehircilik esaslarına ve planlama ilkelerine aykırıdır" ifadesine yer verilmiştir.

Bilirkişiler tarafından, Ankara kentinin farklı bölgelerinde 2017 yılı öncesi yapılmış olan alt ölçekli planların sonradan hazırlanan 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı'nda meşrulaştırılması plan hiyerarşisi yönünden planlama ilkelerine aykırı görülmektedir.

Halka değil yapılaşmaya hizmet eden tutarsız ulaşım kararlarına yer verilmiştir.

Bilirkişi raporunda 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı kararları doğrultusunda belirlenen ulaşım kararlarında yer alan II. Halka ve III. Halka

Çevre Otoyollarının ciddi yapılaşma baskısı yaratacağı; mevcut Ulaşım Planı ile uyumsuz olduğu; banliyö ve metro ulaşımı ile desteklenen bölgelerdeki karayolu yatırımlarının çelişkili olduğu vurgulanmıştır. Yine aynı raporda Ulaşım Ana Planı'nın, EGO'nun resmi istatistikleri ile uyumlu olmayan ve ciddi çelişkileri bulunan konut anket sonuçlarının ve bu sonuçlara göre hazırlanan tahmin modeli ve önerileri de dahil olmak üzere; hiçbir bilimsel araştırmaya dayanmayan bağımsız kararlar alındığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak raporda planın "önemli karayolu önerileri getirdiği, gerekçelerinin genel geçer ifadeler taşıdığı ve Plan Raporu'nda konuyla ilgili verilen açıklamalarla da çeliştiği, verilen ulaşım kararlarının tam olarak Ulaşım Ana Planı ya da başka bilimsel araştırmadan temellenmediği, karayollarının geçtikleri güzergâhları ve bağlantıları üzerinde önemli nüfus baskısı yaratacaklarının açık olduğu görüşüyle şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına uygun olmadığı görülmektedir" ifadelerine yer verilmiştir.

Doğal ve ekolojik değerlere hassasiyet gösterilmemiştir.

Raporda Ramsar Sözleşmesi'ne göre uluslararası öneme sahip olan Mogan-Eymir havzası ile havza içerisinde yer alan Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesine dikkat çekilerek bu bölgede kullanıcı yoğunluğunun ve konut stokunun artmasının olumsuz etkileri olacağı vurgulanmıştır.

Mogan-Eymir Havza Sistemi sınırı 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı'nda gösterilmemiştir. Bilirkişi heyetinin vurguladığı üzere bu durum korunması gereken doğal ve hassas değerlerin ortadan kalktığı anlamına gelmemelidir. Raporda "Uluslararası öneme sahip sulak alanlardan olan bu alanlara olası etkilerinin bilimsel olarak irdelenmemesi, yakın çevresinde yoğunluk artışı getirmesi ve yapılaşma baskısını artırması ve bu yönde yapılaşmanın önünü açacak olması nedenleriyle Mogan ve Eymir Havzası örneğinde olduğu gibi ekolojik değerlere yaklaşımda hassasiyet gösterilmemesi mevzuat hükümlerine, planlama ilke ve esaslarına ve kamu yararına aykırı nitelik taşımaktadır" ifadelerine yer verilmiştir.

Bilimsel gerçeklikten uzak nüfus artışı öngörülmüştür.

Bilirkişi raporunda üst ölçekli plan öncesinde onaylanan alt ölçekli planlarda yer alan gelişme konut alanlarının mevcut konut alanı olarak gösterildiği tespit edilmiştir. Henüz yapılaşmanın büyük oranda tamamlanmadığı gelişme konut alanlarının mevcut konut alanı olarak gösterilmesi ve buna ek olarak

yeni yapılaşma alanlarının önerilmesi kamu yararına aykırıdır. Bilirkişi heyeti “Hukuki sürecin devam ettiği 2017 öncesi yapılmış olan alt ölçekli planların sonradan yapılan 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı’nda üst ölçeğin gerektiği ayrıntıda yer alarak meşrulaştırılması planlama hiyerarşisi yönünden değerlendirildiğinde planlama ilkelerine aykırıdır” tespitine yer vermiştir. Nüfus projeksiyonunun bilimsel gerçekleri yansıtmadığı belirtilerek “yaklaşık iki katı nüfusa yetecek yerleşim alanının planda mevcut konut alanı olarak gösterilmesi” durumunun planlama

teknikleri ve şehircilik esasları açısından uygun olmadığını vurgulamıştır.

Şehircilik ilkelerine ve planlama esaslarına, imar mevzuatına ve kamu yararına aykırı olan, ilgili yerel yönetimleri, meslek odalarını, üniversiteleri, sivil toplum örgütlerini ve toplumun çoğunluğunu katılımcı süreçlere dahil etmeden hazırlanan 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı’na karşı, yürüttüğümüz hukuki mücadeleyi sürdüreceğimizi ve sürecin takipçisi olacağımızı kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

TMMOB İSTANBUL İKK: “COVID-19 SALGININA KARŞI TOPLUM HİZMETİNDE MÜHENDİSLİK, MİMARLIK VE ŞEHİR PLANCILIĞI İÇİN ÜYELERİMİZE ÇAĞRIMIZDIR!”

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, salgın, afet gibi durumlarda kullanılabilecek geçici sağlık yapıları (ek yatak birimleri, sahra hastaneleri, karantina alanları), sağlık çalışanları için geçici barınma yapıları, sınırda bekleyen mülteciler ve evsizler için yaşam alanları gibi ihtiyaç halinde farklı fonksiyonlara göre dönüştürülebilecek geçici, modüler mekân tasarımlarının yer alacağı bir veri tabanı oluşturmak için üyelerimize çağrıda bulunuyor.

Tümdünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisiyle mücadele konusunda mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak mesleki bilgi ve deneyimlerimize her zamankinden daha çok ihtiyacımız var. COVID-19 salgını gösterdi ki, mekânların planlama, tasarım ve üretiminde sorumluluk sahipleri olarak, salgın, afet gibi olağanüstü durumlarda bizim de, mesleki deneyimimizden gelen bilgi ve birikimimizi kullanarak acil ihtiyaçlara yönelik mekân üretimine dair çalışmalar gerçekleştirmemiz, karşı karşıya olduğumuz süreçte hayati önem taşıyor. COVID-19 pandemisi süresince dünyada da örneklerini gördüğümüz üzere, farklı işlevleri olan mevcut mekânların sağlık hizmeti birimlerine dönüştürülmesi, karantina uygulamaları veya geçici barınma amacıyla yeniden düzenlenmesi gibi çeşitli mekânsal müdahaleler konusunda kısa sürede, verimli ve etkili biçimde hareket etme ihtiyacının doğduğu anlaşılmaktadır.

Mühendisler, mimarlar, şehir plancıları olarak, toplum sağlığını ve can güvenliğini korumak amacıyla

ofislerimizi kapattığımız, uzaktan çalışma düzenine geçtiğimiz bu günlerde sosyal izolasyonun önemini tekrar hatırlatıyoruz. Özellikle yüzlerce emekçinin risk altında çalışmaya devam ettiği şantiyelerin faaliyetlerini durdurma çağrımızı yineliyoruz.

Acil Korona Mekânları başlığı altında yapılan çağrıyı mühendisler, mimarlar, şehir plancıları olarak biz de benimsiyor, destekliyoruz. Meslektaşlarımızı “toplum hizmetinde mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı” anlayışıyla hareket etmeye, önümüzdeki günlerde ihtiyaç duyulabilecek hareketli, kolay taşınabilir, kolay kurulabilir, modüler sağlık ve barınma mekânlarının üretimi için farklı disiplinlerle iş birliği yaparak fikir üretmeye, tasarım yapmaya, bilgi ve tecrübeleriyle birlikte tasarımlarını da paylaşmaya çağırıyoruz.

Salgın, afet gibi durumlarda kullanılabilecek geçici sağlık yapıları (ek yatak birimleri, sahra hastaneleri, karantina alanları), sağlık çalışanları için geçici barınma yapıları, sınırda bekleyen mülteciler ve evsizler için yaşam alanları gibi ihtiyaç halinde farklı fonksiyonlara göre dönüştürülebilecek geçici, modüler mekân tasarımlarının yer alacağı bir veri tabanı oluşturmak istiyoruz.

Oluşturulacak tasarım kataloğuyla birlikte, ihtiyaç durumunda başta Türk Tabipleri Birliği olmak üzere, meslek odalarının, üniversitelerin, merkezi ve yerel yönetimlerin paydaşı olacağı bir dayanışma ağı yardımıyla bu mekânların hayata geçirilebilmesi doğrultusunda elimizden geleni yapacağız.

İletişim ve bilgi: mekan@mimarist.org

TMMOB GAZİANTEP İKK: HALKIN; AKKENT CAMİİ İNŞAATININ TAMAMLANMASINDAN ÇOK, COVID-19 BELASINDAN KURTULMAYA İHTİYACI VARDIR!...

TMMOB Gaziantep İl Koordinasyon Kurulu ve bir çok imzacı 14 Nisan 2020 tarihinde "Halkın; Akkent Camii İnşaatının Tamamlanmasından Çok, Covid-19 Belasından Kurtulmaya İhtiyacı Vardır!..." başlıklı ortak bir basın açıklaması gerçekleştirdiler.

"HALKIN; AKKENT CAMİİ İNŞAATININ TAMAMLANMASINDAN ÇOK, COVID-19 BELASINDAN KURTULMAYA İHTİYACI VARDIR!..."

14 Kasım 2019 tarihinde Şahinbey ilçesi Akkent Mahallesi'nde yapımına 2012 yılında başlamış olan Akkent Camii İnşaatı iskelesinde meydana gelen çöküntü sonucunda, meslek camiamız çok değerli ve yetmişmiş bir kardeşimizi, İnşaat Mühendisi Korkut Küçükcan'ı kaybetmişti. Olay meslek camiamızın yanında, Gaziantep ve tüm Türkiye'yi derinden sarsmış, olayın hukuki, bilimsel, teknik usulsüzlükler ve ihmaller neticesinde meydana geldiği ne yazık ki ancak felaketin ardından ortaya çıkmıştı.

- Cami alanını da kapsayan yerin imar uygulamasının, kazadan hemen bir gün sonra yapılarak tapuda tescil edilmesi,
- İnşaata ait mimari ve statik projelerin olmaması, varsa bile ulaşılamaması,
- Yapı için düzenlenmiş bir inşaat ruhsatı olmaması,
- Yapının imara aykırı olarak yapılması,
- Cami inşaatında herhangi bir denetleme ve iş güvenliği hizmeti olmaması,
- İnşaatta tek bir işçinin bile sigortalı çalışmaması,
- İki katlı basit bir yapıda bile kullanılmaması gereken ahşap iskelelerin böylesine büyük bir cami inşaatında (60 metre yüksekliğinde) kullanılmış olması,

• Kalıplardaki uygunsuzluklar, betonarme yüzeylerdeki ayrışmalar, bozulmalar, aşınmalar ve çok daha uzun bir liste halinde sıralanabilecek eksiklikler, büyük ihmaller ve hatalar zinciri sonucunda bu felaketin gerçekleştiği gerek TMMOB Uzman Heyeti'nin 17 Kasım 2019 tarihli teknik raporunda, gerekse de Gaziantep Valiliği'nin 18 Kasım 2019 tarihli basın açıklamasında yer verilen "Kazanın meydana gelmesinin sebebi camide inşaatın olması değil, fen ve sanat kaidelerine uygun yapılmamasıdır." ifadesi de doğrulamaktadır.

İmar planında park olarak görünen bu alanın ortasında, anıtsal ölçekte bir cami yapılmasına karar vermiş, gerekli olan imar değişikliğini cami inşaatına başlandıktan 5-6 yıl sonra gerçekleştirmiş, projeleri dahi olmayan ve ruhsat vermediği bir yapının yükselmesine izin vermiş, iş iskelesi bile olamayacak nitelikteki devasa boyuttaki ahşap iskelenin yapılmasına göz yummuş ve kamusal sorumluluğunu yerine getirmemiş, inşaat sürecinde gerekli önlemleri almamış, çürüyerek iyice güvensiz hale gelen iskeleyi sökmemiş/söktürmemiş ve bu facianın gerçekleşmesinin önüne geçmemiş, Şahinbey Belediyesi, yangından mal kaçırır gibi bugün Akkent Camii kaba inşaatı ikmal işini ihaleye çıkarmış.

Anlaşılır gibi değil,

Konu ile ilgili savcılık soruşturması tamamlanmadan bu ihale neden?

Daha da önemlisi, bırakın ülkeyi dünya Covid-19 salgını ile uğraşırken bu ihale neden?

İhale bedeli ise, 38 milyon.

38 milyon ihale bedelinin, ülke ve şehir olarak çok zor bir dönemden geçerken, Covid-19 salgını nedeni ile işini, ekmeğini, geleceğini kaybeden ihtiyaç sahiplerine harcanması daha doğru değil midir? Bırakın aylar sonrasını, iki gün sonrasını dahi göremeyen insanlar için harcanması daha doğru değil midir? Bu günlerde hayati derecede ihtiyaç duyduğumuz sağlık hizmetlerinde kullanılması daha doğru değil midir? Hiçbir yer bulamıyorsanız İstanbul'da yapımına

başlanılan iki sahra hastanesinde kullanılarak, insanlarımıza şifa olması daha doğru değil midir?

İhalenin açık ihale usulü olarak yapılmaması, bu ihalenin usule uygun olarak yapılıp yapılmadığı kaygılarını da beraberinde getirmektedir. Ayrıca ihalenin EKAP'ta (Elektronik Kamu Alımları Platformu) ilan edilmemesi, ihalenin içeriği hakkında kamuoyunun bilgisinin olmaması, bedelinin de doğru belirlenip belirlenmediği hakkında soru işareti oluşturmaktadır.

Savcılık soruşturması devam ederken, yapının bundan sonraki durumu ile ilgili kararlar verilmiş bile! Sağlıklı bir zemin etüdü ve inşaatın şu anki statik analizi yapıldı mı, gerekli teknik incelemeler yapıldı mı, bilimsel ve teknik değerlendirmeler yapıldı mı? Bilemiyoruz! Yapıldı ise kimler tarafından yapıldı, ne zaman yapıldı, teknik raporlar tutuldu mu? Bilemiyoruz! Teknik rapor

tutuldu ise kamuoyu ile paylaşılmadı, neyse ki bunu biliyoruz.

Hatalarla ve eksiklikler ile dolu bir geçmişi olan inşaatın hangi sebeple olursa olsun, ileride halkın güvenliğini riske atacak bir olumsuz durumu var ise tamamlanmaması ve kullanıma açılmaması gerektiğini ifade etmek istiyoruz. Henüz savcılık soruşturması devam ederken, ben yaptım oldu anlayışı ile ihaleye çıkılması, inşaatın başlangıcında yapılan hukuki, bilimsel, teknik usulsüzlükler ve ihmaller silsilesinin devamı niteliğindedir. Sorumlular bulunana kadar bu iş cinayetinin ve hukuki sürecin takipçisi olacağımızı tekrar kamuoyuna duyuruyoruz.

Unutmayınız ki belediyeler halkın belediyesidir. Belediyenin parası halkın parasıdır. Ve şu an halkın Akkent Camii inşaatının tamamlanmasından daha çok Covid-19 belasından kurtulmaya ihtiyacı vardır.

TMMOB ANKARA İKK: ANKARA'DA PANDEMİ DÖNEMİNİ FIRSATA ÇEVİREREK GERÇEKLEŞTİRİLEN KAMU YARARINA AYKIRI TÜM UYGULAMALARIN TAKİPÇİSİYİZ

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu 18 Nisan 2020 tarihinde kazanılan hukuki mücadelelere ve devam eden dava süreçlerine rağmen Saraçoğlu Mahallesi ve 1. Derece Doğal Sit Alanı olan Güvenpark'ta inşaat çalışmalarına hazırlık olarak yapılan sondaj çalışmaları ile ilgili bir basın açıklaması yayımlandı.

Açıklamada, "İktidar tarafından "Gönüllü Evde Kal" ve "Herkes Kendi OHAL'ini İlan Etsin" kampanyaları yürütülürken, merkezi yönetim kurumları tarafından inşaat ve sondaj uygulamalarının yürütülmesi kente yönelik müdahalelerde hukuki sürecin gerekliliğinin izlenmediğini, kent merkezinde tüm kamuoyunu dışlayan biçimde çalışmalar yürütüldüğünü ve sermayenin önceliklendirildiğini açıkça göstermektedir," denildi.

Açıklamanın tamamı:

ANKARA'DA PANDEMİ DÖNEMİNİ FIRSATA ÇEVİREREK GERÇEKLEŞTİRİLEN KAMU YARARINA AYKIRI TÜM UYGULAMALARIN TAKİPÇİSİYİZ

Ankara'da kamu yararının sağlanmasına yönelik uzun yıllardır kente yönelik sistematik saldırılarla mücadele

etmekteyiz. Kentin tarihi, kültürel ve doğal değerlerinin korunması, yaya ve motorsuz ulaşımın geliştirilmesi, tüm kentliyi ilgilendiren plan çalışmalarında ve uygulamalarda katılımcı süreçlerin izlenmesi ve şeffaflığın sağlanması yönünde hukuksal ve toplumsal mücadelemizi sürdürmekteyiz.

İçinde bulunduğumuz pandemi sürecinde ise kentimize yönelik bu sistematik saldırıların devam ettiğini görmekteyiz. Ankara'nın merkezinde yer alan, tüm kent ve kentli için önem arz eden Cumhuriyetin ilk toplu konut alanı olan Saraçoğlu Mahallesi ve 1. Derece Doğal Sit Alanı olan Güvenpark'ta inşaat çalışmalarına hazırlık olarak sondaj çalışmaları yapılmaktadır.

Ankara'nın 1932 tarihli Jansen Planı ile Cumhuriyetin Başkenti tasarlanmış, Atatürk Bulvarı, Kızılay Meydanı, Güvenpark, Saraçoğlu Mahallesi ve Hükümet Kartiyesi özgün kent planının ana bileşenleri olarak ele alınmıştır.

Ankara'nın 1932 Jansen Planı'nda Memur Evleri Yerleşkesi olarak belirlenen alanda yer alan Saraçoğlu (Namık Kemal) Mahallesi'ne ilişkin uzun yıllardır Meslek Odalarımız hukuksal mücadele yürütmektedir. Saraçoğlu Mahallesi 2013 yılında riskli alan ilan edilmiş, konut koruma grubu 1'den 2'ye düşürülmüş, 2014 yılında lojmanların zorla tahliyesine karar verilmiş, lojman statüsü kaldırılarak ekonomiyeye kazandırılması için Maliye Bakanlığı'na devredilmiş ve yürütülen hukuki müdahalelere rağmen sabah baskınları ile Kültür Varlıklarının kapıları kırılarak mahalleliler zorla tahliye edilmiş, mahalle kasıtlı olarak çöküntü alanına dönüştürülmüştür. 2017 yılında Saraçoğlu Mahallesi ekonomiyeye kazandırılmak üzere Emlak GYO'ya verilerek mahallede bulunan taşınmazların satışının önü açılmış, 2018 yılında ise alanda turizm-ticaret-konut kullanımı ile yeraltı otoparkı düzenlemeleri öngören Koruma Amaçlı İmar Planları onaylanmıştır. İlgili Meslek Odalarının hukuksal kazanımı ile Koruma Amaçlı İmar Planları iptal edilmiş, ancak mahkemenin iptal gerekçeleri dikkate alınmadan, yine aynı gerekçelerle 2020 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yeraltı otoparkı, konut ticaret kullanımı öneren Koruma Amaçlı İmar Planı ile parselasyon planları hazırlanmış olup Meslek Odalarımız tarafından bu süreçte yargıya taşınmıştır.

Benzer biçimde, 1932 yılında Jansen Planı ile Yenişehir'in odak noktasının temel bileşeni olan Güvenpark, yıllar içerisinde dolmuş durakları, metro girişleri, yer altı geçitleri, büfeler, reklam panoları gibi mekânsal düzenlemeler ile tahrip edilmiş, alan park alanı olma niteliğini kaybetmeye başlamış ve gelip geçilen sıradan bir mekân haline getirilmiştir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan Güvenpark Koruma Amaçlı İmar Planında ise "Ağaç dokusuna

zarar vermeden ulaşım ve altyapı tesisleri, umumi tuvalet, büfe, pergole, kamerye, güvenlik kulübesi ve benzeri kullanımlar yer alabilir. Detaylar park alanı için hazırlanacak kentsel tasarım projesi ile belirlenecektir," hükmü yer almıştır. Alanın özgün olarak korunmasını risk altına sokan, yürütülecek çalışmalar hakkında muğlak ve açık olmayan hükümler içeren bu plan notunun iptaline ilişkin Meslek Odalarımız hukuksal mücadele sürecini başlatmıştır. Hazırlanan bilirkişi incelemesi ile bu plan hükmünün yalnızca Ankara için değil ulusal ölçekte öneme sahip Güvenpark'ı işgal eden ve değersizleştiren kullanımların kalıcı hale getirme riskini taşıdığı tespit edilmiştir.

Kazanılan hukuki mücadelelere ve devam eden dava süreçlerine rağmen, Koruma Kurulundan otopark, otel ve restorasyon projelerini onaylanmış ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkisiyle Saraçoğlu Mahallesinde sondaj çalışmaları gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Aynı zamanda aynı Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının projesi ile Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu ve Ankara 1 No'lu Kültür Varlıkları Koruma Kurulu tarafından Güvenpark'ta metro çalışmalarına yönelik inşaat yapımı ve sondaj yapımı için koruma sınırı içerisinde yer tahsisi yapılarak çalışmalar başlatılmıştır. Yürütülen sondaj çalışmaları ile birlikte Milli Müdafâ Caddesinde ve Güvenpark dolmuş duraklarının olduğu alanlarda yapı blokları tanımlamış, Saraçoğlu Mahallesinde ise Dip Sokak'ta ağaçlar iş makineleriyle ezilerek tahrip edildiği tespit edilmiştir. Güvenpark'ın YKM Bulvarı ve MEB Binası yakınında geniş bir alan kapatılarak yeraltı inşaatları başlamıştır.

Dava süreçleri sonuçlanmadan, alana bütüncül bir yaklaşım geliştirmeyen, kamuoyu ile şeffaf biçimde paylaşılmayan ve katılımcı süreçlerin yürütülmediği projeler ile Ankara'nın tarihi, kültürel ve doğal değerleri kalıcı olarak hasara uğratılmaktadır.

İktidar tarafından "Gönüllü Evde Kal" ve "Herkes Kendi OHAL'ini İlan Etsin" kampanyaları yürütülürken, merkezi yönetim kurumları tarafından inşaat ve sondaj uygulamalarının yürütülmesi kente yönelik müdahalelerde hukuki sürecin gerekliliğinin izlenmediğini, kent merkezinde tüm kamuoyunu dışlayan biçimde çalışmalar yürütüldüğünü ve sermayenin önceliklendirildiğini açıkça göstermektedir.

Pandemi döneminde Ankara'nın kalbinde gerçekleştirilen bu uygulamaların bir an önce durdurulmasını talep ediyor ve bu yapılan çalışmaların takipçisi olduğumuzu, alınan kararları Meslek Odalarımızla birlikte hukuksal sürece taşıyacağımızı, kamu yararı adına yürüttüğümüz mücadelemizi birlikte çöğaltacağımızı kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

TMMOB İSTANBUL İKK: ‘KANAL İSTANBUL ARAZİSİ’ HABERİNE HAPİS TALEBİNE KARŞI HABER ALMA HAKKIMIZI SAVUNALIM!

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak’ın Kanal İstanbul güzergâhında arazi aldığını ortaya çıkaran Cumhuriyet Gazetesi muhabiri Hazal Ocak hakkında yürütülen soruşturmanın tamamlandığını ve Savcılık tarafından 1 yıldan 2 yıla kadar hapsinin istenmesine ilişkin 18 Nisan 2020 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak’ın Kanal İstanbul güzergâhında arazi aldığını ortaya çıkaran Cumhuriyet Gazetesi muhabiri Hazal Ocak hakkında yürütülen soruşturmanın tamamlandığını ve Berat Albayrak’ın onur, şeref ve saygınlığını rencide ettiği öne sürülerek, Savcılık tarafından 1 yıldan 2 yıla kadar hapsi istendiği üzülmeye öğrenmiş bulunuyoruz.

Geçmişte de benzer örneklerine rastladığımız bu tür baskılar, düşünceye, ifade ve basın özgürlüğüne aynı zamanda da halkın gerçek ve doğru haberler haber alma hakkına yönelik saldırılardır. AKP iktidarı boyunca, benzerlerine sık rastladığımız bu baskılar sonucu yüzlerce gazeteci cezaevinde bulunuyor. Birçok gazeteci eleştirel haber veya yazı yazdıkları için işini kaybetti. İnfaz yasasından bile ayrımcılığa maruz

birakılan gazeteciler, Türkiye’de çok zor şartlar altında görevlerini yerine getirmeye çalışıyorlar.

Kanal İstanbul Projesi ÇED Raporu incelendiğinde, finansal kaynaklar bölümünde, projenin finansal fizibilite çalışmasına konu olan gelir-gider kalemleri sıralanmaktadır. Bir ulaştırma ve güvenlik projesi olarak topluma lanse edilen Kanal İstanbul projesinin birinci gelir kalemi olarak, ulaştırma ile bağlantılı kanal kullanım, kiralama ve işletme gelirleri olması beklenirken, birinci sırada gayrimenkul gelirleri yer almaktadır. Tam da bu nedenle, 2011 yılından beri bölgedeki arazi spekülasyonları, tapu değişimleri, Kanal Güzergahı üzerindeki inşaat projeleri ve son dönemde gündeme gelen arazi satın alımlarıyla ilgili çıkan tüm haberler, projenin gerçek amacı olan arazi rantını deşifre eden ve iktidarı bu yüzden rahatsız eden haberlerdir.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak, yaşamsal bir yıkım ve rant projesiyle ilgili doğruları yazdığı için yargılanan Hazal Ocak’ın yanında olduğumuzu belirtiyor, tüm kamuoyunu haber alma hakkımıza sahip çıkmaya çağırıyoruz.

TMMOB İSTANBUL İKK: “MODÜLER SAĞLIK VE BARINMA MEKÂN LARI” TASARIM KRİTERLERİ YAYIMLANDI

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu bileşenleri olarak, İstanbul Tabip Odası iş birliği ile mühendis, mimar, şehir plancıları ve yapı üretim sürecindeki tüm meslek gruplarını bir araya getirecek bir proje üretim pratiği amaçlanarak 24 Nisan 2020 tarihinde “Modüler Sağlık ve Barınma Mekanları” Tasarım Kriterlerini yayımladı.

İçinde bulunduğumuz dönemde gündemin başına oturan Covid-19 salgını özelinde afet dönemleri olarak adlandırılan; deprem, salgın hastalık, doğa felaketleri, savaşlar, zorunlu göç vb. olaylara maruz kalınan durumlara çoğu zaman hazırlıksız yakalanılmakta, bu sorunlarla baş edebilme ve çözüm üretebilme zorluğu yaşanmakta, çoğu zaman da çözüm

üretilmesinin ivedilikle gerçekleştirilmesi problemiyle karşılaşılmaktadır. Mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak; hem içinde bulunduğumuz bu dönemde hem de yaşanabilecek olağanüstü durumlara hazırlıklı olabilmek adına, ihtiyaç halinde hızlı ve seri bir şekilde mesleki deneyimimizden gelen bilgi ve birikimimizi kullanarak acil ihtiyaçlara yönelik mekân üretimine dair çalışmalar gerçekleştirmemiz, karşı karşıya olduğumuz bu süreçte hayati önem taşımaktadır.

TMMOB İstanbul İKK bileşenleri olarak, İstanbul Tabip Odası iş birliği ile mühendis, mimar, şehir plancıları ve yapı üretim sürecindeki tüm meslek gruplarını bir araya getirecek bir proje üretim pratiği amaçlamıştır.

Bu çalışmada amaç; bu sürecin bir yarışma olarak ele alınmaması, rekabetten çok dayanışarak birçok farklı doğruyu görebileceğimiz alternatif fikirlere ulaşabilmek ve bu fikirleri toplumun her kesimi ile paylaşmaktır. Katılımcılardan gelen çalışmalar TMMOB İl Koordinasyon Kurulları (İKK) ile İstanbul Tabip Odası temsilcilerinden oluşacak bir değerlendirme kurulu ile incelenecek, seçilen projelerle tasarım katalogu/veri tabanı oluşturulacaktır. Oluşturulan katalog ilgili meslek odalarının internet sayfalarından paylaşımına açılacak basılı yayın organlarında yayınlanacak ve Covid-19 salgın hastalık sürecinin ardından meslek odalarının mekânlarında veya olası sergi salonlarında sergilenecektir. Ayrıca hazırlanan katalog/veri tabanı yerel yönetimler ve merkezi hükümet ile paylaşılacak ve ivedilikle hayata geçirilmesi için iş birliği ve destek talep edilecektir.

Sürece katkı koyan tüm katılımcılara teşekkür/katılım belgesi takdim edilecektir.

DUYURUNUN YAYINLANMASI:

Duyurunun yayın tarihi 24.04.2020 Cuma Günüdür.

TASARIM ÇALIŞMALARININ TESLİM TARİHİ:

Tasarım gruplarının çalışmalarını 08.05.2020 tarihi saat 17.00'a kadar mekan@mimarist.org adresine dijital olarak göndermeleri gerekmektedir.

KATILIM ESASLARI:

Katılımcıların Türk Mühendis Mimarlar Odaları Birliği'nin ilgili meslek odalarına üye olmaları gerekmektedir.

TASARIM ÇALIŞMALARININ TESLİM ŞEKLİ:

Tasarım çalışmaları iki ayrı dijital doküman olarak teslim edilecektir.

- A3 PDF formatında tasarım katalogu şeklinde. Bu teslim ilgili internet sitelerinde kullanılmak ve yerel ve/veya merkezi yönetim kurumlarına baskı şeklinde iletilmek üzere teslim edilecektir.
- A1 formatında tüm tasarım süreci ve anlatımının tasarımcının oluşturacağı bir tek pafta da görülebileceği şekilde minimum 300 dpi baskı kalitesinde hazırlanıp dijital olarak teslim edilecektir. (Bu teslim baskılı sergi aktivitelere kullanılmak üzere istenmektedir.)
- Teslim edilecek projeye ait bütün paftalarda sağ üst köşeye 1 cm x 5 cm ebatlarındaki bir kutuda 5 rakamdan oluşan bir rumuz yazılacaktır. Rumuzda kullanılan

karakterler tekrarlanmamalı ve sıralı olmamalıdır. Yüklenecek dijital dosyaların ismi yalnızca rumuzdan oluşmalıdır.

SORU-CEVAP SÜRECİ:

Tasarım grupları sorularını 27.04.2020 tarihi saat 17.00'a kadar mekan@mimarist.org adresine gönderebilirler. Tüm cevaplar 30.04.2020 tarihinde mimarist.org adresinden yayımlanacaktır.

TELİF HAKLARI:

Mesleğini yapmaya ilişkin tüm koşulları işbu çalışmanın yapılacağı tarih itibari ile taşıyan tasarım sürecine katılacak, mimar, mühendis ve şehir plancılarından oluşan tasarımcılar; fikri hakları (manevi hakları) saklı kalmak kaydıyla ve kamu yararına kullanılmak üzere, tasarımlarının TMMOB İstanbul İKK bileşenleri tarafından dijital ve yazılı olarak yayınlanması (umuma arzı) ve anılan tasarımın uygulanması halinde herhangi bir bedel talep etmeyeceğini baştan kabul etmiş sayılır.

Tüm bu tasarımlar kamu yararı dışında başka bir amaçla kullanılamaz, ticari amaçla çoğaltılamaz. Tüm bu çalışmalar Anayasa ve ilgili mevzuat uyarınca mimar, mühendis ve şehir plancılarının topluma ve kamu sağlığına ilişkin sorumluluklarıdır.

DEĞERLENDİRME:

Tasarımcı veya tasarım gruplarınınca gönderilecek her türlü çalışma TMMOB İKK bileşenleri, uzman danışmanlar ve İstanbul Tabip Odası yetkililerinden oluşan bir değerlendirme kurulu tarafından değerlendirilecek ve tasarım katalog ve sergisinde yer alacak projeler 11.05.2020 Pazartesi günü mimarist.org adresinden paylaşılacaktır.

TASARIM KRİTERLERİ:

Tasarım aşamasında çalışmaya katılacak katılımcıların çözüm bulmaları ve göz önünde bulundurmaları istenen kriterler aşağıda belirtilmiştir. Tasarım sürecinde dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta; Covid-19 gibi bulaşıcı hastalık pandemisi durumunda ihtiyaç duyulan mekânların; diğer olağanüstü durumlara göre farklılık arz edeceği, steril ve kapalı, geçirimsiz bağımsız mekânlar vb. içermesi gerekliliğinin göz önünde bulundurulmasıdır.

Ayrıca önerilen sağlık birimleri için Ek-1'deki kriterler tasarım sürecinde dikkate alınması gereken önceliklerdir.

Bununla birlikte tasarım gruplarının hayal gücü ve çözüm önerilerine sınır getirmek istenmediği için kriter maddeleri sadece dikkat edilmesi gereken esas hususlar olarak aşağıda belirtilmiş ve tasarımcıların sınırlandırılmaması amaçlanmıştır.

1.Modüler mekan tasarımı çalışması aşağıdaki olağanüstü koşullara ve tüm mağdur grupları göz önünde bulunduracak şekilde cevap verecek şekilde hazırlanmalı ve sunulmalıdır;

-Her türlü doğa felaketi (Deprem, sel, toprak kayması vb.)

- Savaş dönemi

- Mülteci barınma ve yaşam ihtiyaçları

-Büyük çaplı yangınlar ve evsiz kalan insanlar

- Salgın hastalıklar, karantina

1. Modüler yapıların her ne fonksiyon barındırırsa barındırsın bileşenlerinin nakliye konteyner ölçülerini geçmemesi gerekliliği göz önünde bulundurulmalıdır. Benzer biçimde ağırlıklarının vinç vs. gibi araçlara ihtiyaç duyulmadan, sahada kolayca kurulabilmesi, taşınabilmesi veya modül içinde modüller yaratılarak insan gücü veya basit araçlarla parçalı taşıma ve montaj olanakları sağlaması gibi konular ele alınmalıdır.

2. Multi-Disiplin ürünü olacak modüler yapıların tüm teknik altyapı gereksinimleri için modüller içinde yeterli ve modül içine sığabilen teknik alanlar öngörülmesi gereklidir.

3. Sürdürülebilir mekanlar olması esastır. Kendi enerjisini üretebilen, fosil yakıtlarla ilişkisi bulunmayan, enerji ve su geri dönüşümünü sağlayabilen bir son ürün elde edilmesi gerekliliği bulunmaktadır.

4. Modüler tasarımda mekan nitelikleri; barınma, gerektiğinde sosyalleşme, hastane ve onunla ilgili tüm alt birimlerin tek tek veya bütüncül olarak ele alınması, gıda depolama, ıslak hacim, eğitim, üretim, spor vb bir çok yaşamsal alanın bir araya gelebilmesi, gerektiğinde birbirlerinden ayrılabilmesi önemli ve gereklidir. Kısacası modüller yeniden üretililmeye açık bir anlayış sunmalıdır.

5. Modüler mekanların kurulacağı alanların değişken olması sebebi ile farklı topoğrafyalarda kurgulanma sorunlarının çözümü için öneri getirilmelidir. Düz alanlarda kurulabildiği gibi gerektiğinde eğimli alanlarda kurulabilme ve yaşam sağlayabilme

özelliğinin tasarımın bir parçası olarak ele alınması önem arz etmektedir.

6. Modüler birimlerin her türlü teknik altyapıya bağlantısı için senaryo oluşturulmalıdır.

7. Modüler birimlerle oluşturulacak sistemin temiz su ve pis su altyapısı ihtiyacı değerlendirilmeli, hem ana şebeke ve kanalizasyon hattının bulunduğu bölgelerde, hem de bu altyapıların olmadığı bölgelerde uygulanması durumunda alınacak önlemler ve çözüm önerileri sunulmalıdır.

8.Modüler yapının ardışık olarak takılıp sökülebilmemesinden daha çok, aradaki bir modülün veya bazı modüllerin çıkarılmasına veya eklenmesine olanak sağlanması önemlidir.

9. Yangın ihtimaline karşı birim iç teknik önlemlerinin yanı sıra, yangın anında modüller arasındaki yangın izolasyonunun sağlanması, birimler arasında yangının atlamasının önlenmesi için geliştirilen senaryonun teknik olarak sunulması gerekmektedir.

10.Modüler yapıların geçici kullanım dönemleri (deprem, sel, pandemi, savaş, mülteci göçü vb.) dışında depolanma senaryolarının, kapladıkları alanın minimize edilme yöntemlerinin ifade edilmesi gerekmektedir.

11.Modüllerin yapımında geri dönüştürülebilir malzeme kullanımı önerileri ve yöntemlerinin belirtilmesi önemlidir.

12.Tasarlanacak modüller olağanüstü durumların oluşabileceği bölgelerin farklılıkları nedeniyle iklim ve hava koşullarına göre çeşitli ihtiyaçlara cevap vereceğinden, her iklim ve hava koşuluna göre ısı ve diğer izolasyon uygulama yöntemleri ve esneklikleri çözümlenmeli ve teknik açıklamaları sunulmalıdır.

13.Modüler mekanlar sadece kapalı hücre birimleri olarak ele alınmamalıdır. Olağanüstü dönemlerde uygulanacak bu sistemlerde kapalı mekanların değişken dış mekanlarla kurabilecekleri ilişkiler, bu ilişkiler sonunda bu mekanları paylaşanlar için yapılan dış alan kullanım önermeleri de alternatifleri ile ele alınmalıdır.

14.Covid-19 ve benzeri salgın hastane ve bakım modüllerinin tamamen steril, dışa kapalı, tekil birimler şeklinde tasarlanması gerekliliği unutulmamalıdır.

15.Tasarımların sadece insanlar için değil yaşam alanları zarar görmüş veya etki altında bulunan hayvanlar içinde çözüm üretmesi beklenmektedir.

16.Çalışma kapsamında ortaya çıkan tasarım ve fikirler yukarıda belirtilen nitelikleri sağlamalı, ancak bütünlüklü bir modül tasarımı ile sınırlandırılmamalıdır. Tasarım ve fikirler bütüne hizmet eden parçaları ve yaklaşımları içerebilirler.

TMMOB İSTANBUL İL KOORDİNASYON KURULU

EK-1

MODÜLER MEKANLAR

1.Sağlık hizmetleri amaçlı modüler mekanlarda yeterli havalandırmanın sağlanabileceği donanımlar eklenebilmelidir. Özellikle salgın hastalık koşullarında kullanılacak mekanlarda iç ortam havasının düzenli olarak temiz hava ile değiştirilmesini sağlayacak donanımlar büyük önem taşır.

2.Modüler mekanlara düzenli lojistik desteğin sağlanabilmesi için yer seçiminde ana ulaşım arterlerine yakınlık önem taşır. Seçilen yer ile ana arter arasında büyük araçların bile geçebileceği genişlikte yol bulunması veya açılması gerekir.

3.Modüler yapılanmanın gerçekleştirileceği yer yeterli kullanım alanı sağlayacak büyüklükte olmalıdır. DSÖ kişi başına 30 metrekare alan önermektedir. Bunun en az 3.5 metrekaresi barınma yeri için olmalıdır. Yer seçiminde sürekli yeni insanların gelebileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

4.Modüler mekanların kurulacağı yer, çevresine göre daha çukur bir alan olmamalıdır. Kullanımda olacağı sürenin kimi zaman uzun olabileceği düşünülerek, yağışlı dönemlerde bu çukur olma özelliği nedeniyle öncelikle su toplanabileceği öngörülmelidir. Yağışların bu alanda toplanmasını önlemek, drenajı kolaylaştırmak için çok hafif eğimli bir arazide (15 dereceden fazla olmamak koşuluyla) kurulması yararlı olur.

5.Modüler yapılanma için seçilen alan önemli çevre sağlığı risklerinden uzak bir alan olmalıdır. Yani sanayi tesislerinden, katı ve sıvı atıkların depolama

ve zararsızlaştırma alanlarından, vektör (hastalık bulaştıran aracı canlılar) üreme alanlarından, akarsu havzalarından, sel, toprak kayması, çığ gibi tehlikelerin gerçekleşebileceği alanlardan uzak olmalıdır.

6.Modüler mekanlarda oluşacak sıvı atıkların (tuvalet, lavabo vb.) kanalizasyona deşarj edilemediği koşullarda, depolanacağı çukurların, mekanda/larda barındırılacak insan sayısına göre, mekandan uzakta, uygun büyüklükte açılması gerekir. Çukur tipi yörenin yeraltı su tablasının yüzeye yakın olması halinde sızdırmaz, su tablası derin veya yeraltı suyu yoksa sızdırır bir çukur açılabilir.

7.Olağandışı durumlarda (afet durumu) geçici barınma yeri olarak modüler mekanlar yapılması halinde her aileye (birey başına 3.5 metrekare alan olacak şekilde) bir modüler yaşam alanı düşünülerek ikili diziler halinde, her birimin diğerinden en az 2 metre uzaklıkta olacağı, her ikili dizi arasında 10 metre genişliğinde yolların bulunduğu, yaşam birimlerinden 30-50 metre uzaklıkta ve 25 kişiye bir tuvalet bir de banyo kabini olacak şekilde tuvalet ve banyo olanakları sağlanmalıdır.

8.Modüler mekânların su şebekesine bağlanamadığı koşullarda öncelikle tanklarla taşınan ve depolardan birimlere döşenen şebekelere pompalanan suyun kişi başına günde en az 15-20 litre olacak şekilde sağlanması gerekir. Bu miktara beslenme, sağlık vb. diğer gereksinimler dahil edilmemiştir. Ayrıca 35 litre/kişi yıkanma yerlerinde, 20-30 litre/kişi toplu beslenme merkezinde, 40-60 litre/yatak alan hastanesi

9.Modüler yaşam birimleri arasına yeterli sayıda kapaklı çöp konteyneri (100 litre/50 kişi) yerleştirilmeli ve atıklar günlük toplanıp bertaraf alanına taşınmalıdır.

10.Modüler birimde sağlık hizmeti verilecekse tıbbi atık toplama ve bertaraf prosedürleri uygulanmalıdır.

Prof. Dr. Ali Osman Karababa

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

TMMOB DENİZLİ İKK: TAVAS-AVDAN TERMİK SANTRALİNE HAYIR!

TMMOB Denizli İl Koordinasyon Kurulu Tavas- Avdan ovasında yapılması planlanan Termik santral ile ilgili 28 Nisan 2020 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

BASINA VE KAMUOYUNA

TAVAS-AVDAN TERMİK SANTRALİNE HAYIR!

Geleceğimize, topraklarımıza, ovalarımıza ve sağlığınıza sahip çıkıyoruz.

Tavas- Avdan ovasının yok olmaması için yapılması planlanan Termik santral ile ilgili çalışmalar acilen durdurulmalıdır.

Tüm dünya ve ülkemiz Korona virüs salgınına karşı korunma ve mücadeleye odaklanmışken insan ve doğa sağlığının çok önemli olduğu bu dönemde Salda Gölünden sonra Tavasın ve Denizli'nin akciğeri sayılan bu bölgemizde Termik Santral yapılacak olması insanlığa ve doğaya karşı büyük bir sorumsuzluktur.

Dünyada çevreye, doğaya ve canlılara verdiği zarar yüzünden artık kullanılmayan termik santraller, TÜRKİYE' de hala kullanılmakta ve yenilerinin yapılmasında ısrar edilmektedir.

Avdan'da Termik Santral yapılması planlanan bölge Denizli'nin en verimli sulu-susuz tarım ve hayvancılık yapılan arazileri barındırmaktadır. Kurulma çalışmaları yürütülün Termik Santral ile oluşacak uçucu küllerin asit yağmurlarına dönüşmesi sonucu insan, hayvan, tarım ve endemik bitkilerin yaşamı ile bölgenin su ve

toprak ekosistemini tamamıyla olumsuz etkileyecektir. Ayrıca Koruma altına alınmış olan Zeytin ağaçlarının yok olmasına neden olacaktır.

ÇED raporunun aksine etki alanı daha büyük bir bölgeyi kapsayacağı açıktır. Tavas ve Kale ilçelerimizin dışında Denizli, Aydın ve Muğla bölgesini de olumsuz etkileyecektir. Kömürlü Termik Santralin yapacağı hava, su ve gıda kirliliği bölgede önemli halk sağlığı sorunları meydana gelmesine neden olacaktır.

Termik Santral; Denizli ve çevre köylerdeki doğal güzelliklerin bozulması, turizm faaliyetlerindeki canlılığın azalması, konutların ve arazilerin değerinin düşmesi, işsizlik ve göçlerin artması sonucunu doğuracağından, bölgenin ekonomik yapısında da bozulmalara sebep olacaktır.

Bu kapsamda TMMOB bileşenleri olarak konu ile ilgili her türlü faaliyetin ve hukuki sürecin takipçisi olacağız. Bölgemizde insan ve çevre sağlığını tehdit edecek tarihi, doğayı, verimli arazileri ve ormanlarımızın korunması için sonuna kadar mücadele edeceğimizi kamuoyunun bilgisine sunarız.

TMMOB

DENİZLİ İL KOORDİNASYON KURULU adına
MEHMET SARICA

İNSANCA YAŞAMAK İÇİN OLUŞTURACAĞIMIZ YENİ BİR TOPLUMSAL DÜZENİ EMEK VE BİLİMLE KURACAĞIZ!

DİSK Ankara Bölge Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu, TMMOB Ankara İKK, Ankara Tabip Odası, Ankara Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası 30 Nisan 2020 tarihinde "İnsanca Yaşamak İçin Oluşturacağımız Yeni Bir Toplumsal Düzeni Emek Ve Bilimle Kuracağız!" başlıklı ortak bir basın açıklaması yaptılar.

Bizler bu ülkenin işçileri, emekçileri, kamu emekçileri, mühendisleri, mimarları, hekimleri, mali müşavirleri, aydınları, akademisyenleri, sanatçıları, gençleri, kadınları, emeklileriyiz.

Bizler bu dünyanın tüm değerlerini ve güzelliklerini, alın terimizle, aklımızla, bilgimizle, kısacası emeğimizle üretenler, emek en yüce değerdir diyenleriz.

Emeğine, onuruna, geleceğine sahip çıkanları; sınıfsız, sömürsüz, savaşırsız bir dünya için mücadele edenleri; salgına karşı amansız bir mücadele vermek için görevinin başında olan başta sağlık emekçileri olmak üzere tüm işçi ve emekçileri selamlıyoruz. 1 Mayıs'ta hayatını kaybeden tüm emekçileri saygıyla anıyoruz.

2020 1 Mayıs'ında fiziken olmasa da, her yılki gibi umutla, bilinçle ve dayanışmayla bir aradayız.

On yıllardır gezegenimizdeki tüm dünya halklarına sınırsız bir emek ve doğa sömürsü, savaşlar, ekonomik krizler, artan eşitsizlikler, yoksulluk, işsizlik dışında hiçbir şey sunamayan bu düzen küresel salgın ile beraber büyük bir uygarlık krizi yaşıyor.

Ortak hastalığımız kapitalizm! İnsanlığın, doğanın ve yaşamın üzerine çöküyor. Bu uygarlık krizi bir kez daha gösteriyor ki, bu düzenin çarkları bizleri, dünyanın tüm değerlerini ve güzelliklerini üretenleri insanca yaşatmak için kurulmamış.

Salgın koşullarında bile zorunlu olmayan işlerde, fabrikalarda, atölyelerde, kamu kurum ve kuruluşlarında, şantiyelerde çalışmamızı dayatan; zorunlu işlerde gerekli önlemleri almadan bizleri çalıştıran bu düzen, bizi üretimdeki herhangi bir araç gereçten farksız basit bir meta olarak görüyor.

Artık daha net görüyoruz ki, insani ihtiyaçlarımız için üretmiyoruz, insanca yaşamak için üretmiyoruz, toplumun geniş kesimlerine daha iyi bir yaşam kurmak için üretmiyoruz. Sadece ve sadece sermayenin bu akıldışı düzeninin çarkları dönsün diye üretiyoruz.

İşte 2020 1 Mayıs'ı bu gerçekliğin en çıplak haliyle görüldüğü ve bunun karşısında işçi sınıfının başka bir dünya, yeni bir toplumsal düzen iradesinin dünya çapında haykırdığı bir kırılma anı olarak tarihe geçecek.

Biz yeni bir toplumsal düzen istiyoruz.

Eğer bugün insanca yaşamak için üreten biz emekçilerin düzeni egemen olsaydı salgına karşı göstermelik bir mücadele yerine gerçek bir mücadele verirdik.

1. Temel, zorunlu ve acil mal ve hizmet üreten işler dışında bütün işlerde salgın süresince çalışma acilen durdurulurdu. Çünkü yaşamaktan, insandan daha önemli hiçbir şey olmazdı.

2. Salgın süresince herkesin işi ve geçimi güvencede olurdu.

3. İnsanlar yaşam savaşı verirken elektrik, su, doğalgaz faturalarından KDV, kredilerden faiz toplamak asla akla gelmeyeceği gibi, temel ihtiyaçlar salgın süreci boyunca devlet tarafından karşılanırdı.

4. Tümüyle kamu kontrolündeki sağlık kuruluşları, yurttaşların tamamına, istisnasız ve ön koşulsuz bütününü parasız sağlık hizmeti sunardı.

5. Salgına karşı önlemler üç beş patron örgütü ile değil, işçilerle, kamu ve sağlık emekçileri ile, hekimlerle, mühendislerle, akademisyenlerle beraber belirlenirdi. Ölçü patronların karları değil aklın ve bilimin ışığında toplumun korunması olurdu.

6. Başta sağlık emekçileri ve belediye çalışanları olmak üzere tüm zorunlu işlerde çalışanlar haftalarca koruyucu ekipman beklemez, insanlarımızın ölümü ve hastalanması engellenirdi.

7. Tüm kadınlara iş ve gelir güvencesi sağlanır, ev içi şiddetin önlenmesi için etkin önlemler alınır.

8. Tek kişinin dediği ferman olmaz, muhtarından belediyesine tüm kamu kurumları ile işbirliği içinde bir mücadele yürütülür, maskesinden ekmeğine tüm ihtiyaçlar beraber karşılanır, siyasi rekabet değil halkın sağlığı öncelikli olurdu.

Bu anlatılan hayal değil. İnsanlık tarihi boyunca egemenler, toplumun çoğunluğunun çıkarına bir düzenin mümkün olmadığını anlattılar ve yalan söylediler.

Bugün görüyoruz ki, asıl olmaması gereken, akıl dışı olan bu düzenin kendisidir. Toplumları hastalığa, dünyayı ekolojik krizlere, üretenleri açlığa, işsizliğe, güvencesizliğe mahkum eden bu düzen Türkiye ve dünya halklarının sırtında bir yüktür.

Bu düzenin çarkları bizim emeğimizle, aklımızla, bilgimizle dönüyor, öyle ise biz bu düzeni emekten, demokrasiden, barıştan yana değiştirebiliriz.

Biz emekçiler sermaye değil halk egemenliğini esas alan, sömürüye karşı emeğin haklarını koruyan, toplumsal zenginliğe el koyan yüzde 1'in değil toplumun yararını esas alan yeni bir toplumsal düzeni kurmak için seferber olacağız.

1. İnsan onuruna yaraşır bir iş ve ücret, kamusal sosyal güvenlik ve sendikal hakların eksiksiz güvence altına alındığı yeni bir toplumsal düzen kuracağız.

2. Demokrasi ve ifade özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırıldığı yeni bir toplumsal düzen kuracağız.

3. Her türlü ayrımcılığa, cinsiyetçiliğe ve ötekileştirmeye karşı eşit yurttaşlığın, yurttta, bölgede ve dünyada barışın benimsendiği yeni bir toplumsal düzen kuracağız.

2020 1 Mayıs'ında tarihin bu kırılma anında ilan ediyoruz:

Birliği, mücadeleyi ve dayanışmayı böylesi bir toplumsal düzeni kurmak için güçlendireceğiz.

Yeni bir toplumsal düzeni emek ile bilim ile kuracağız!

Bugün tarihin çok önemli bir kırılma anında insanlığı dünya çapında tehdit eden salgın ortamında kitlesel 1 Mayıslar yapmayacağız. Fakat salgını 1 Mayısları engellemek, unutturmak için fırsata çevirmek isteyen yaklaşımlara karşı mücadelemizden hiçbir koşulda vaz geçmeyeceğimizin altını çiziyoruz.

Bizler Ankara'da 1 Mayıs Mitingini Tandoğan Meydanında kutlamak için daha şubat ayında Valiliğe başvurmuştuk. Daha sonra salgın nedeniyle kitlesel miting yerine Ulus Atatürk Anıtı önünde açık hava koşullarına uygun kişisel koruyucu donanımla, fiziksel mesafeyi koruyarak vb tüm önlemleri alarak, temsili katılımlı anma için başvuru yapmıştık. 1 Mayıs'ta değil 30 Nisan'da sadece 5 kişilik bir katılımla basın açıklamasından başka bir şeye izin verilmeyeceği ibaresi olan Valilik cevabı ile karşılaştık. Bu tutumu kabul etmeyerek 5 kişi ile sınırlı bir katılımla anma ve

açıklama yapmayacağız. Bir çok kentte dayatılan bu yaklaşımı kabul etmiyoruz. Bu dayatmanın salgın ve sağlık ile bir ilişkisi olamayacağını çocuklar bile anlar.

1 Mayıs Uluslararası İşçi Bayramıdır; Engellenemez, Karantinaya Alınamaz.

Her balkon 1 Mayıs alanı, her pencere bir meydan diyoruz.

Bir Mayıs akşam Saat:21.00 de balkonlarda olacağız.

Bir Mayıs akşam saat:21.00 de hep birlikte 1 Mayıs marşını söyleyerek, alkışlarla, balonlarla yaşasın 1 Mayıs diyoruz.

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın birlik, mücadele, dayanışma.

DİSK Ankara Bölge Temsilciliği

KESK Ankara Şubeler Platformu

TMMOB Ankara İKK

Ankara Tabip Odası

Ankara Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası

TMMOB VAN İKİ BAŞKALE DEPREM İNCELEME RAPORUNU YAYIMLADI

TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulu, 23 Şubat 2020 tarihinde saat 08.52'de ve 19.00'da İran'ın Khoy İlinde meydana gelen depremin, Van'ın Başkale İlçesinin İran sınırına yakın köylerine etki etmesi üzerine teknik incelemelerde bulunarak 3 Mart 2020 tarihinde "23 Şubat 2020 Başkale Depremi Teknik İnceleme Rapor"unu kamuoyu ile paylaştı.

23 ŞUBAT 2020 BAŞKALE DEPREMİ TEKNİK İNCELEME RAPORU

03.03.2020

ÖNSÖZ

23 Şubat 2020 Pazar günü saat 08:52'de $M_w=5,9$ ve 19:00'da $M_w=5,9$ büyüklüğünde, İran'ın Khoy İli merkezli meydana gelen depremler, Başkale İlçemizin İran sınırına yakın Özpınar (Elbés), Güvendik (Elezi), Gelenler (Kérhati) ve Kaşkol (Qaşqol) mahallelerinde (köylerinde) yıkıma sebep olmuştur. Meydana gelen depremlerde 10 yurttaşımız enkaz altında kalarak yaşamını yitirmiş ve 64 yurttaşımız da yaralanmıştır.

Depremlerin meydana geldiği 23 Şubat günü TMMOB Van İl Koordinasyonu acil toplantıya çağırılmış

ve TMMOB bünyesinde bulunan 14 odamızın temsilcilerinden oluşan bir heyet belirlenerek 24 Şubat Pazartesi günü incelemelerde bulunmak üzere depremlerin yıkıma sebep olduğu köylere intikal edilmiştir. Köylerde incelemeler yapılmış, AFAD yetkilileri, muhtarlar ve depremden etkilenen yurttaşlarla birebir görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmeler ve incelemeler sonucu, TMMOB'ye bağlı ilgili odaların çalışmaları sonucu Deprem Teknik İnceleme Raporu oluşturulmuştur.

Bu çalışma ile TMMOB'ye bağlı ilgili odalar tarafından, depremin verdiği hasarın ve etkilerinin incelenip analiz edilmesi, muhtemel nedenlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Böylece tespit edilen eksik ve hataların tekrarlanmaması ve gerekli önlemlerin alınması için raporun kamuoyuyla paylaşılması hedeflenmiştir.

Ülkemiz topraklarının büyük bir kısmının deprem riski altında oluşu ve kısa aralıklarla depremlerin yaşanması, yaşanan depremlerin yıkıcı etkilerinin olması su götürmez bir gerçek olmuştur. Can ve mal kaybına neden olan depremlerin yaşanması ve her depremi bir laboratuvar çalışması olarak kabul eden bilim insanları binlerce kilometre öteleden gelerek bu bölgelerde çalışma yapmakta ve bu çalışmalara

bağlı olarak kendi ülkelerindeki yapı sistemlerinde iyileştirmeler önermektedirler. Bu konuda çalışan meslek birliği olarak, ülkemiz adına depremle ilgili inceleme ve araştırma çalışmalar yapmamız, sonuçları kamuoyu ile paylaşarak, hatalardan ders alınması, yapı sistemlerinin iyileştirilmesi adına çaba sarf etmemiz gerekmektedir.

24.02.2020 tarihinde TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulu olarak depremin yaşandığı köylerde yapılan incelemeler ve görüşmeler neticesinde rapor hazırlanmıştır.

Biziz hayatı yaratan!

